

3/1/86

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 7-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 235
సంచిక ౨౩౫.

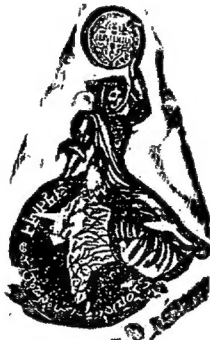
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచివందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లోకప్రసిద్ధమైన

స్టీము యింజన్లు!

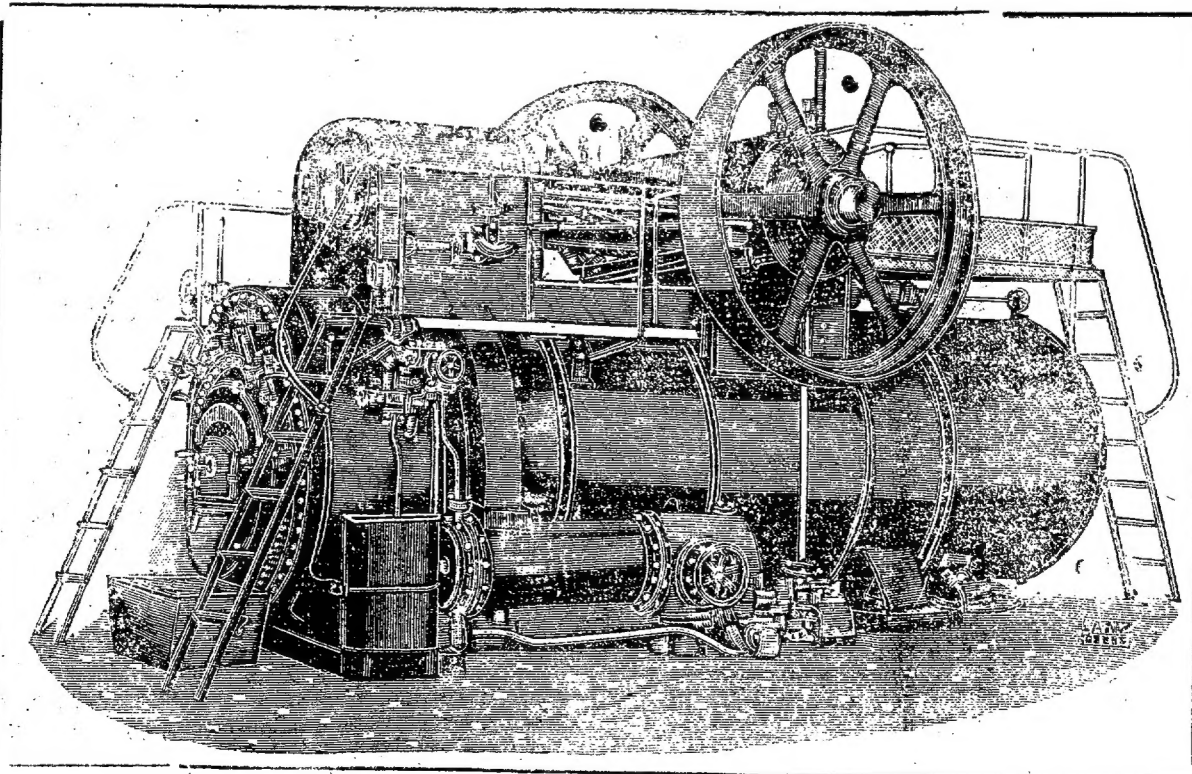
(Super Heated)

హంకి స్టీము యింజన్లు!!

22 B. H. P. ల గాయకు 1250 B. H. P. వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలువలకులాగి శుక్రవక్రచుటకు సౌకర్యములు అమర్చబడియున్నందున బాయిలర్లు యెన్నటికిని చెడిపోవు.

యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - పూక - పొట్టు - దేనితోనైన పనిచేయును.

వెలుసులభము.

Prices
Challenge
Competition
నూతన పద్ధతులు
ననుసరించి అనేక
సౌకర్యములు
అనుగ్రహింపబడినవి

వెలుసులభము.

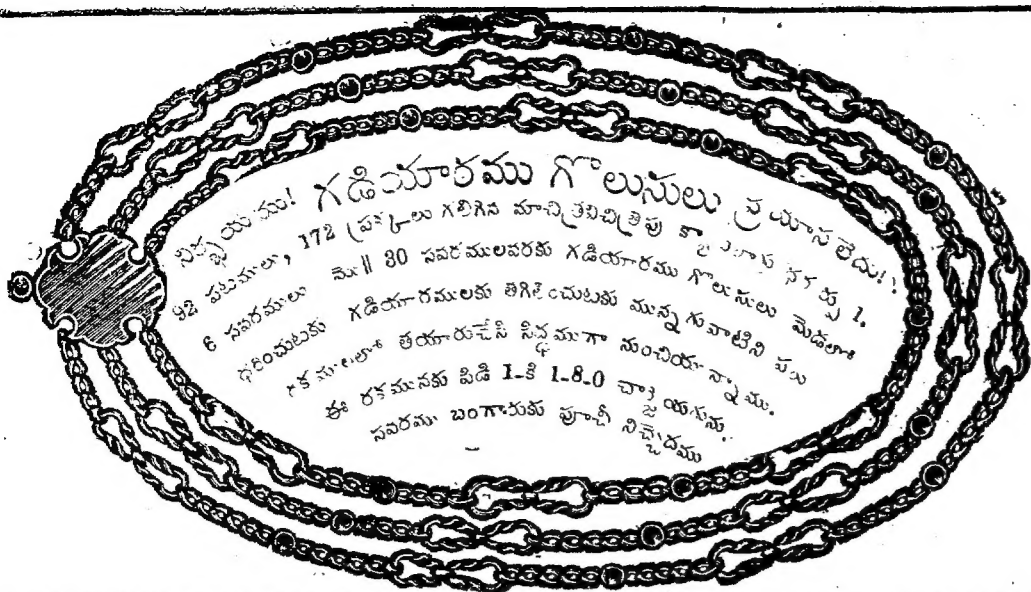
Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!!
Wonderful
Bargains!!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి యింజనులు మీరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్కంటికి 2000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరపడి ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegram: "MACHINISTS"

సాలుయేజింట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., 12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు.

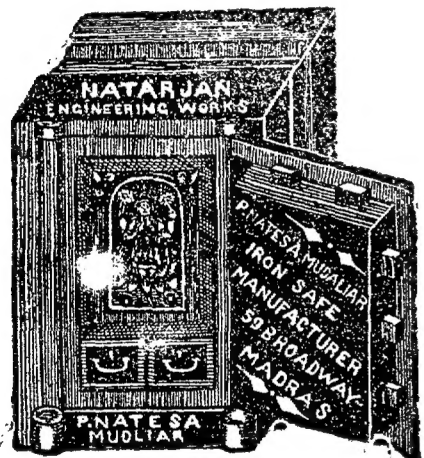

గడియారము గొలుసులు ప్రయోగమునకు
విలువ 15000 రూపాయలు
గడియారము గొలుసులు ప్రయోగమునకు
విలువ 15000 రూపాయలు

విద్యార్థులు కావలెను.

వాలాజా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా నూతన, వికాసమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకును,
మెకానిజము నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులకు కావలెను.
15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.
తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాస్ఫెక్టునునకు వ్రాసిన పంపబడును.

ప్రి సి పాల్
తంజివిలాసము:—మోటోస్కూల్
తెలిఫోను:—నెం 1444
శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు,
మద్రాసు.

నరసము దృఢమైనది నమ్మకమైనది

యిప్పటివారు ప్రకారము బాగుగా తయారయినది ఇనుపపెట్టెలు
ఈదిగవ తయారయిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
(ప్రొ. పై) 89, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్స్
అయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిపేర్
చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లులకు కావలసిన సిలండర్లు, స్పాన్సింగు,
నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. ముచ్చరాయప్ప రోడ్, పెద్దనాయక్ పేట,
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జును యిచ్చి
తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ క్షరములు వ్రాసిన బహుళ వ్రాయబడును.

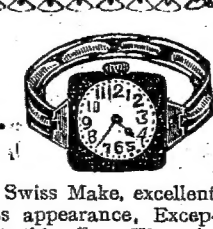
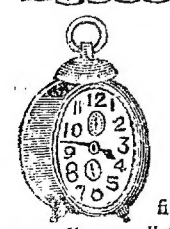
మెషిను అమ్మకము

1. ఒక క్రొత్త 12 గుర్రముల పవరుగల బెట్టిమెంజను.
2. ఒక మేలైన సెకెండుహోండు 82 గుర్రములపవరుగల పాత్రైపు హారన్ను బి. ఇంజను,
2 చక్రములు. స్టార్టరుతో సహా.
3. రెండుమేలైన సెకెండుహోండు 28 గుర్రముల పవరుగల పాత్రైపు, హారన్ను బి. ఇం
జను రెండుచక్రములు, స్టార్టరు, ఏరు, రిసేవరు, కంపెనెడతో సహా. మూలు సెల్క్ స్టార్టరుతో సహా.
4. ఒక మేలైన సెకెండుహోండు 25 గుర్రముల పవరుగల అక్రాయిడు, ట్రైపుహారన్ను బి. ఇంజను రెండుచక్ర
5. ఒక మేలైన సెకెండుహోండు 20 గుర్రముల పవరుగల పాత్రైపుహారన్ను బి. ఇంజను.
6. ఒక మేలైన సెకెండుహోండు 10-12 గుర్రముల పవరుగల హారన్ను బి. ఇంజను.
7. బెట్టి రైసుచాలర్లు పాలిషర్లతో సహా నైజా 1 స్క్వ 2 స్క్వ.
8. క్రొత్త 18 అంగులముల స్ట్రోక్కు మేముగల కేపింగుమెషిన్.
9. 14 అంగులముల డ్రెయింగుమిటరుగల, వర్నికర్, పిండిమిల్లు.
10. ఒక క్రొత్త 12 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం రెండుక్రొత్త, 10 అడుగులు X 8 1/2 అంగులం, సెంటరుస్కూపు,
నరుకు తేల్చుట, యింకా రెండుమేలైన సెకెండాండు 12 అడుగులు X 10 అంగులం. సెంటరు. స్కూపు నరుకు
11. ఒక క్రొత్త బెట్టి బాష్ పట్టరు.
మా యొక్క ధరలు మిక్కిలి తక్కువ. వచ్చి మాస్టారుచూడుము.

బి. డి. బెట్టి అండ్ కంపెనీ, 8, నెంబుదాసువీధి, చెన్నపురి.

AN EXCEPTIONAL OFFER!!!

125 Genuine American Timepieces are
given away free Rs. 8-0-0.
to purchasers of

OUR "FASHIONABLE" SOLID ROLLED GOLD WRIST WATCH of the finish Swiss Make, excellent
finish, fitted with a beautiful lustrous dial which gives the watch a very high class appearance. Excep-
tionally, small size and a perfect time keeper warranted for five years and stamped in the case to this effect. We make
this offer as an introduction to a new line in watches which we have priced a triple above cost. This offer holds good
for one month only.

OUR PRICE Rs. EIGHT only with a timepiece free. The Sales Manager
THE ENGLISH MAIL WATCH Co.
Mount Road, Madras

విటమినులు అనగా నేమి?

సూర్యకాంతి ప్రసారము

ఆహారపదార్థములలో శరీరమున కత్యంతోపయోగమున్నది విటమినులు. వీరితో భోజనమునకును గొనిగొని ఆవిటమినులు తె
టులకలుగునో యింతవరకును స్పష్టముగా తెలియలేదు. పైదా
విషయము నిర్ధారణమైనది. ఆరువైపులను కృత్రిమములు మాన్పు
గువానిపైని సూర్యకాంతి ప్రసరించుటవలననే విటమినులు
గులు ఏర్పడుచున్నవి అని నిరూపణయైనది. 12 సంవత్సరము
నుండి జరుగుచున్న పరిశోధనల కిప్పటికి తేలికపరిచింది. ఇం
కను పరిశోధనలు జరుగవలసియున్నది.

విటమినులు లేని ఆహారపదార్థములను తినినచో విటమిను
బాలపాపచిన్నలను పెద్దలకు విషజ్వరములు కలుగునని యిది
వరకు కనుగొనబడెనుగాని విటమిను లిట్లుంటుందని మాత్రము ని
ర్ధారణగా తెలియలేదు. కేవలము విటమినులు ఆహారపదార్థము
లుకావు. ప్రత్యేకముగా విటమినులు శరీరమునకు బలము కలిగిం
పవుగాని ఆహారపదార్థములలోవిటమినులు లేకున్నచో ఆహార
పదార్థములు నిరుపయోగములగును. విటమినులు కంటికు
పడవు. చేతికిదొరకవు. అవి అదృశ్యముగానుండునుగాని గుణ
మునుబట్టియే అవియున్నదియు లేనిదియు విడితెగురుచుండును.

కాదులేదు ఆయులులో విటమినులతృధికముగానుండునని
యిదివరకే కనుగొనిరి. అందువలన శ్వాసకాశవా్యాధిగలవారికి ఈ
ఆయులు నిచ్చుచుండిరి. ఇప్పుడేవా్యాధిగలవారికి సూర్యకిరణ
చికిత్స (అల్ట్రావయల్ లైటు) చేయుచుచున్నారు. దీనినిబట్టి
సూర్యకాంతికిని విటమినులకును సన్నిహిత సంబంధము కలదని
స్పష్టమగుచున్నది.

పాడిఆవును సూర్యకాంతిగులుని చీకటి కొట్టులో
నుంచినచో దానికివచ్చిగడ్డినేమేతవేసినను దాని పాలలో
విటమినులుండనని లిస్టులో నొక ఘనవైద్యుడు ప్రకటించెను.
కాన ఆవుపాలు ఆరోగ్యముగానుండవలెనని ఆవును సూర్య
కాంతి తగులుట ఆవశ్యకము. అటులే కాదుగూరలమున్నగు
నవి ఆరోగ్య వంతములుగానుండవలెననినవాని
కిని ఎండ తగులుట వసరము. ఎండబొత్తుగా
తగులని వర్షకాలములో పాలును కాదుగూరలను గూడ ని
స్సారములుగానేయుండును ఎండబొత్తుగా తగులనిరోజులలోనే
వా్యాధులుగూడ హెచ్చుగానుండును అని ఒకరు డెయిరీకా
నికలు ప్రతికృష్టవాసిరి.

సర్ సెప్టన్ బ్రౌంకరుగారి నిర్ణయము

బొంబాయి, జనవరి 5:— సీమనుండి వచ్చినవైమానిక
సౌకనిపుణులలోను స్థాకాధికారులలోనువిమానములు దిగుటకు
గట్టుటకు స్థలముసరియైనదాగాడా యనువిషయములోచించి
యిచ్చటనుండి నేడువెడలిరి.

ఆర్థికసమావేశము

సర్ పెర్సెతాంపుసన్ గారి ఉపన్యాసము

సూతనపన్ను ఆకళ్యమును నిరూపించుట
వారణాసి, జనవరి 5:—వారణాసియందు సమావేశమై
యున్న ఆర్థికసమావేశముందు హైందవపన్ను విచారణ
సంఘస్థుడైన సర్ పెర్సెతాంపుసన్ గారు ఉపన్యసించిరి.
హిందూజాతీయందువలె ఇంగ్లాండునందు పన్ను కొరకేనుకములు
ఎక్కువైనవిగాను విధించబడినవిగాని
రక్షణ కొరకుగాదని బ్రిటిషు ఆర్థిక పరి
పాలనను గురించి చూట్టాడెను. సామాజికయము తగ్గించుటయే
యీజాతీయందు ఎల్లరును గోతువున్నారు. అట్లు విక్రయము
తగ్గించినయెడ ఎక్కువపన్ను చాల తగ్గిపోవును. కాన తగ్గిపోవు
పన్ను పూర్తిచేయుటకు వేరుపన్నులు విధింపవలసియున్నది అని
పెర్సెగారు వాక్యచ్చిరి. (ఆం. ప్రె.)

బంధి పోటు

కలకత్తా, జనవరి 5:—నాడియా జిల్లామందలి బగో
యా అను గ్రామముందు టింకేరీ ఘోష యింటియందు బంధి
పోటు చేయబడెనని నాడియా పోలీసువారికి సమాచారము
బలిసెను. రూ- 8000 లు విలువగల నగలు దొంగలు అపహ
రించి పారిపోయిరి. (ఆం. ప్రె.)

తుపాకులు అపహరింపుట

కలకత్తా, జనవరి 5:—గాన్ జగదత్ బొగ్గుని వ్యవ
స్థాపకు నింటినుండియు అసలెలానందలి మన్నెయా బొగ్గుగని
వ్యవస్థాపకు నింటినుండియు తుపాకులు దొంగలింప బడెనని
తెలియబడుచున్నది. (ఆం. ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

బెజినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మనోహర బాధ్య

జనవరి 4:— ఈయన 12 సంవత్సరముల పసివాడు. మంచి సౌందర్యవంతుడు: సంగీతమునం దసమాన పాండిత్యమును పుట్టుకతోనే తెచ్చుకొనిన వాడు ఏనన్నపుడు తాను ముట్టినను దానినుండి నాదబ్రహ్మమును స్వకీయచరణ మహానభావుడు. ఏ యంత్రమును వాయించుమనినను దాని నతివేగముగ వాయించ గలడు. ఎద్దులకుగట్టెడుమవ్వల, గంటల, గొట్టములు, పిల్లకాయలు ఊతెడు పీకలు ఒకటన నేల, దేనితో తాను పాడవలచిన నవి యన్నియు మధురమైన సంగీతమునకు సాధనమగును. పిల్లనగ్రో వితో పాడుచు ప్రదర్శనకాలకు నవ్వుపరికి కేళము శ్రీకృష్ణ సం దర్శనము లాగున పాడగట్టును. ఇంతచిన్నవయసున ఇన్నిరకముల యంత్రములతో సంగీతమును యుంర్భూమాతముమాదిరి ప్రదర్శిం పగలవారు మరొకరులేరన్న నది యతిశయోక్తికానేరదు. ఇట్టి ఘనమైన పాండిత్యమును మెచ్చుకొననివారు లేరు. వీరికి బెజినాడ పౌరులపక్షమున నేట్ గణపతిదేవరాజుగారు నిన్న సాయంత్ర మొక బంగారుపతకము నొసంగిరి. ఇంకను మరికొన్ని పతకములు వీరికొసంగబడునని వ్రాయుటకు సంతసముగ నున్నది.

జయచగరము

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

నీతిప్రభావోపన్యాసములు

జనవరి 4:— కాకినాడవాస్తవ్యులు, పితాపురపురాజు వారి కళాశాలా ప్రిన్సిపాలుగారగు శ్రీయుత వేమూరి రామ కృష్ణారావు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు, ఇంకను మరికొందరు వారిస్నేహితులను నచ్చి దేవీప్రాసాదములో బసచేసి, ఈ యూనికాలేజీలో పాఠశాలకందరకుపన్యాసములిచ్చిరి. శుక్ర వారంసాయంత్రము శ్రీయుత సాలపర్తి నరసింహంగారు భాగ వతము, పోతన్న గారివయమై స్వరుచుగ కైలిని, పోతన్న యొక్క స్వగీతరచనము, భావదర్శనము, ప్రస్తుతకవులను అతనికి భేదము, కవిత్వములోని మాధుర్యము, భక్తి, ఉపాఖ్యా నములు, వాటియొక్కనీతి మున్నగునవి ప్రశంసించిరి. పిదప కాకినాడ కాలేజీలో లెక్చరరుగానున్న శ్రీయుత పెద్దాడ రామస్వామి, ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు రవీంద్రనాథ టాగూరు గారి విమలమహానాటక సమిష్టి రి. టాగూరు గారియొక్క జీవితము, వారిపవిత్రత, భక్తి, ఉదారాశయములు, వారిపుస్తకములగున్న గొప్పయుద్దేశములు, వారిజీవితమునం ది గ్రహింపదగిననీతి మున్నగునవి చెప్పిరి. అంత శ్రీయుత దివాన్ బహదూరు, విజాపురపు అనంతరావుపంతులుగారు ఉపన్యాసముల నిద్దంబు కడ మెచ్చుకొని తానుగూడ భాగవతము గురించి కొంచెము ప్రశంసించెను.

మరొకడు అనగా శనివారమునాడ సాయంత్రము శ్రీయుత పెద్దాడరామస్వామిగారు ఇంకను టాగూరునుగుంచి చెప్పినతరీ శ్రీయుత రామకృష్ణారావుగారు 'ఎమెర్సన్' అను ఇంగ్లీషుమహానుషుని గురించి వారిరచనలలోనున్న నీతులను సుబోధకముగ నట్లు తెలియజేసిరి. అంత శ్రీయుత కి. హనుమం తరావుగారు (బ్రాహ్మణ మతబోధకులు) రామమోహనరావు, అతని జీవితము, మతవిధానము మున్నగు శంకములను బోధించిరి.

ఈ ఉపన్యాసములు తమమేరలచే పుర జనలను కడు రంజింపజేసి మెచ్చును వడసిరి.

తాడిపర్తి

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత మగన్లార్ గాంధీగారి రాక

జనవరి, 5:— ఖడ్గ రత్న తియ్యం ఆంధ్రదేశమున తాడి పర్తిలోలాకా ప్రాముఖ్యత వహించినదని చెప్పవచ్చును. అందులో ముఖ్యముగ చింతకుంట, నరసాపురం, చీమలవాగు పల్లె గ్రామములు ఖడ్గరు డిపార్టుమెంటులో కృషిచేయుచుండు వారికి తెలియనవిగావు. తెల్లములో ఆఖిలభారతభాదీంద్రు వారుమన ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఒకలక్ష యయవది శలరూపా

యలు అప్పుగ మంజూరుచేస్తూ, ఆంధ్రరాష్ట్రముననుండు ఖాదీ యుత్పత్తిసానములు పరిశీలించినపుట్టకై శ్రీయుత మగన్లార్ గాంధీగారిని నియమించిరి. వారు ప్రథమమున తాడిపర్తికివచ్చి ంతకుంట గ్రామమును పరిశీలించి వెళ్ళునట్లు స్థలంబుకొని తాగల 1 వ తేదీ తిల్లూమునుండి బయలుదేరి, ఆడిటరు నారా యణమూర్తిగారితో సహా, 2 వ తేదీ 10 గంటలకు తాడిపర్తి చేరిరి. మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు ఆచలనుంచి శ్రీయుత కొండా రెడ్డి, కలచవీడు వెంకటరమణాచార్యులు, నాగలాపురం పున్నయ్య గారితో సహా బయలుదేరి చింతకుంటగ్రామమునకు వెళ్ళిరి. వీరు దిగువపల్లె చింతకుంటగ్రామములో నూలు పడుతుండు ముదుసలలనుచూచి చాలా ఆనందించిరి. వీరికి ప్రతియింటను రెండుమూడురూటము లుండుటనచూచి మహాదానందము కలి గెను. చింతకుంటలో తయారైననూలు, గడ్డలనుచూచి తమ సంతసమును వెల్లువిచ్చిరి. సాయంత్రమునకు వీరు మరల తాడి పర్తికివచ్చి చింతల వెంకటరమణస్వామి దేవాలయమునకు వెళ్ళి, స్వామిని సందర్శించి, కన్నులకు పండపుగన్న శిల్పికళా నైపుణ్యమునుగాంచి, తమబసకు వచ్చిరి. ఆచల తాడిపర్తి తాలూకాలో ఖడ్గరత్న తికి గొప్ప అవకాశము లున్నవనియు, తగినద్రవ్య ముండినచో, సుమారు ౨, 3 కోట్లు విలవగల గడ్డను తయారు చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి. మరునాడుదయం మేలులో నాగలాపురమునకు వెళ్ళిరి.

వీరు ఆంధ్రదేశమున గుంటూరు, నీతానగరం మొదలగు పలములను చూచి ౧౦ వ తేదీకి బొంబాయి చేరెదరు.

వెల్లింగుటన్

1925 సం॥ జనవరి నెల 8 తేదీ మొదలు జనవరి ౧ వ తేదీవరకు. మ్యాటిసిటలు శని ఆదివారములందు 8.15 గం॥ మాపబడును.

ఆల్ న్యూ సు కామిక్సు

ప్రదర్శించబడును

8.1.25 శనివారమునుండి యూనివర్శల్ ఫెస్టాటికల్ సీరియలు ది "మోస్టు సిటి" ప్రదర్శించబడును

వీటి హరిజన్ ఆడు మార్గము మోన్ ఆడుత కార్యములు చూడదగినవి. మ్యూసుమాడ చూపబడును.

మానసోల్లాసినీ మాత్ర

30 మార్చి ౧-10-0 (౧ది అణాలు) టెనులభము! (ప్రాఖ్యులప్రత్యేకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి తెల్లకాకల శీతావృత్తి దివ్యావృత్తిము. అజీర్ణము, అరుచి, అప్రతిరీతి, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, స్వరాగముల అందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు. కర్రు, క్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్ప లను బోగొట్టి నేనామునా నుంచి యానోగ్యమునకు తీర్చును.

ఈ మార్చిలు మేనావారి నొప్పలను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆ నేకవిషధులు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధముగుణచేతను పరిమహాస్వక్రియ యని చెప్ప వచ్చును. ఒక్కసారి వాడేచూచిన నిజము తెలియగలను.

చిరుకామా:— (1078) ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, హైద్రాబాద్, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

చేంబర్లన్ గారి దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్మునడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి నటానంద లై పోవును, అన్నిజాగా లలో విక్రయించ జగ చున్నది. (33-3)

జాబులు

తుని హైస్కూలు ప్రాతవిద్యార్థిసంఘము

"శ్రీమనిరాజావారి హైస్కూలు పురాతన విద్యార్థి సంఘముయొక్క పదునొకండవ వార్షికోత్సవము యీ నెల 24 25 తేదీలను మ॥ ౧౦॥ శ్రీగంకి నరసింహంతుని బి. ఏ. గా రి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపుటకు నిర్ణయింపబడినది. సమయ హై స్కూలు పురాతన విద్యార్థులెల్ల దయచేసి ఆయంతోసమమును జయప్రథముగ జరిగించుటకు వారివారిచందాలను పంపుటకును ప్రార్థితులు"

(కార్యదర్శి)

శిష్టచారకమహాసభ - (జలుమూరు గంజాంజిల్లా)

ప్రస్తుతకాలనం దన్ని కులములను తగిన కట్టుబాటుల తో మంచిదశకు వచ్చుచున్నది. ఇంచుమించుగా అన్నిజాతుల వారును దేశపరిపాలననుండు ప్రాతినిధ్యమును గలిగియున్నారు. అనేక కతాబులులనుండియు, సంగీత, సాహిత్య, శాస్త్రీయ, గణితాది విద్యాప్రభావగుల వలన కీర్తినిందిన మనము (శిష్ట కరణములు) ఇంకను వెనుకంజచేయుట కడు శోచనీయుముగ నున్నది. జలుమూరు స్థాపితమగు 'శిష్టపాఠశాల మహాసభ' కొలది కాలమునుండియు జాతీయసంగతులతో పరస్పరమైత్రి సంఘ టింపుటకును, మాతృభాషాభివృద్ధికిని, అనేకవిధముల ప్రయత్న ములు సలుపుచూ, స్వతులభ్యుదయముగకు కొంతవరకు దోడ్ప డునని జాతీయుల జనాభా చరిత్రకొనుటకు దీర్ఘనిందియున్నది. కాన భారతదేశమందలి శిష్టపాఠశాలలందఱును వైదధ్యయొక్క ఉత్తేజముతో నేకీభరించి యాఉద్యమములో వైదధ్యవానికి ఎక రిచేతనైవంతసహాయము వాన చేయుటకు ప్రార్థి తులు. మీద నుదహరించిన తీర్మానమును గూర్చి వివరములు బడయుగోరు వారు ఈ దిగువవారికి వ్రాసిన బొందగలరు.

ద॥ అ॥ జగన్నాథరావు,

పాఠక్ కార్యదర్శి.

కాకినాడ ఆంగ్లశిక్షకువారు మహోత్సవము

కాకినాడ ఆంగ్లశిక్షకువారు మహోత్సవమునకుగ ఖర్చు రలకొకై పురజనుల కోరికమీద, విశాఖపట్నంజిల్లా తంగుడు పల్లి వాస్తవ్యులగు చాంపియన్, సువర్ణవీర ఘంటాకంఠము పొందినటువంటియు, గుంటూరులో ఇటీవల వహాసలనా శిఖా మణియని బిరుదు నహించినట్టియు, ప్రొఫెసర్ ఇమిటేషన్ ఆ చార్యులు అని ప్రజలల్ల పేరుమడుచున్న సంమూరి సీతారామా చార్యులవారు మాయూర యీ నెల 3 వ తారతీ 8-30 గంట లకు శ్రీకృష్ణాధియేటర్ హాలులో నొక ప్రదర్శనమిచ్చిరి. దీనికి పురజనులు చాలమంది విచ్చేసిరి. నవ్వులకు శక్తిలేనివారు రా కూడదని, మాప్రమరమునకు సార్థకముగా ఆచార్యులవారు ఘంటాపదముగా రి గంటలనేపు, పురజనులను నవ్వులోముంచినే సిరి. వారిలోకాభిరామాయ్య హాస్య జలనాకాశ్యతయేగాక, శాస్త్రసంగీత సామర్థ్యమునకు కూడ పురజనులు ఆశ్చర్యమును పొందిరి. గుంటూరులో వారికిచ్చిన, నవరసపటశిఖామణియను బిరుదును బలపరిచిరి. వారిదోదార్థమునకు పురజనుల తరపున, మాకృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాము.

కా.నురాజు ఎల్. ఎమ్. ఎస్.

స్వామినాథన్ ఎల్. ఎమ్. డి. ఎస్.

కార్యదర్శులు.

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, తాల్ రిడింగు, కాన్ కెన్ ట్రె మన్, ఆల్మోక్టీ, దూరదృష్టి, దూరశ్రవణము, మెస్సరిజపహ యమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యసమన్వితముగ, గురువులేకనే ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

నెల ప్రతి 1-5 రు- 1.0-0 పోస్టేజీ ౨.౫-0

ప్రొఫెసర్, నేఖర్, మెస్సరిస్టు ఏలూరు.

నెల్లూరు, డిసెంబరు 28

సూచన:- అన్నామునందు స్వల్పముగ వాచ భరించు

హిందూసంఘ నిర్మాణావశ్యకత

కోహటు విషాద చరిత్ర

“హిందూసభకు కాంగ్రెసుకు పోటీలేదు.”

లాలాజపతిరాయగారి యువన్యాసము

నిన్నటిసాయంత్రము ఇంటికి వెళ్ళి సినీమా భవనమును దురుసు హిందూసభవారి యజమాన్యముక్రింద లాలాజపతి రాయగారు “హిందూసంఘుని స్థాపన కోహటు విషాదచరిత్ర” లను గూర్చి గంభీర వ్యాసము గావించిరి. కోహటు నిస్సహాయులగు హిందువుల సహాయార్థము సభకు టిక్కెటులకట్టి రూ. 500 లను సమకూర్చిరి. సభకు పెక్కుండు నాయకులు విచ్చేసిరి. ప్రేక్షకులచే సభాభవనము నిండిపోయెను.

దిల్లీ, రంగారామగారు

ప్రథమమున అధ్యక్షులగు రంగారామగారు ఉపన్యాసములను సభ్యులకెదురెచ్చుచు లాలాజపతిరాయగారి నామము దేవునందరి మారుమూలందును ప్రతిగృహముందును వాడుకలో నున్నదనియు మాతృభూమికి వారు ప్రేమమగు వృద్ధతనయులనియు, అట్టి మహనీయుడు చిరకాలము జీవించి మాతృదేశారాధన సల్పుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుటయే ఎల్లరక వ్యవస్థలను నుడివిరి.

లజపతి రాయగారు

మొట్టమొదట నామక సమస్యల గురించియు, ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముపై నాయభిప్రాయముల గురించియు ప్రముఖ వివరించెదను. ఏ ఒకమతముయొక్క సిద్ధాంతములే నిజమనిగాని, నాని నవలంబించిన యెడల మాత్రమేము క్రిందిని ననిగాని నేనెంచను. హిందూమతము యొక్క ఔన్నత్యము, ప్రతివారికిని ఎవరి మత విశ్వాసముల ప్రకారము వారుండుటకు స్వాతంత్ర్య మొనగడుటయందే గలదు. ఏమతమునైనను మనఃపూర్వకముగ ననుసరించిన యెడల నాతనికి విముక్తి గలుగునని హిందూమతము నుడువును. ప్రపంచము నందన్ని ఇతర మతములకును హిందూమతమునకు గల తారమ్యమిదియే. ఇతర మతములన్నియు నిర్వీర్య సిద్ధాంతములైనను మాత్రములైన నేర్పడియున్నవి. ప్రతి మతమును తన సిద్ధాంతముల ప్రకారము నడుచుకొనిన వారికే ముక్తిగలుగుననియు ఇతరులకు గలగదనియు నుడువును. హిందూ మతమున, కొన్ని సాంఘిక చారములు లేవ్వి అందలిసభ్యులు నిర్బంధముగ నవలంబింపవలసిన వెచ్చియు లేవు. హిందూమతమునకు ప్రపంచముంతటితోడను మైత్రియే గాని విరోధములేదని జెప్పటకుగా నీవిషయము నుడువవలసి వచ్చెను. హిందూమత మేయితర మతముతోకాని సంఘముతోగాని కలహించుట లేదు. హిందూమతమును విహిక రాజకీయ లాభములకుగాని, భౌతిక లాభములకుగాని యుపయోగించజాలదు. కాని అదృష్టవశముననే దురదృష్ట వశముననోగాని, ప్రపంచ నందు మతములు అట్టికార్యములకొరకు పయోగింపబడుచున్నవి. ఇట్లు ఒకానొక మతసిద్ధాంతము నవలంబించువారి సంఖ్యను హెచ్చించి, అధిక సంఖ్యలవలన లభించుచుండు రాజకీయాధికారముల నామతమువారికి సంపాదించుటకుగాను మతము నుపయోగించుచున్నారు. ప్రస్తుత హిందూమహమ్మదీయ కలహములకు, రాజకీయకారణములు గూడ గలవను విషయమును మనము మరచిపోజాలము. ఈ కలహములకు, ఒక సంఘమువారి మతావేళమే కారణమని నమ్మవలసినదిగా కొందరు గొడుగున్నారు. అదిసత్యమును పూర్తిగా తెలుపుచున్నదని నేనెంచను. రాజకీయ, భౌతికలాభము సంపాదించువలెనను విషయముగూడ నీలహములను కారణమును విషయముగూడ నిజమే.

మనస్సులను ఒక మతమునుండి మరెయొక మతమువలె గలుపు పద్ధతిని నేను ద్వేషించెదను. కాని ప్రతివారూ తమమతములను గురించి బోధించుటకు సంపూర్ణ మగు హక్కుగలదని నేనంగీకరించెదను. అట్లుబోధించుట ఒకమత గుహ్యముండి మరెయొక మతములోనికి మనస్సుల నాకర్షించుటకు గాను, ఎట్టిబలవంతమును శిక్షార్థకములను, ఆశలను పెట్టరాదు. ఇది నావ్యక్తభిప్రాయము. కాని ఒకమతము వారిని మరియొక మతములోనికి గణపట్టుతమ జీవితార్థముగ నిడుకొనువారు ఈ విషయమున నాయభిప్రాయముతోనే కీర్తివింపరు. అందుచే నావ్యక్తభిప్రాయములవలన అచరణయందు జరుగుచున్న విషయములను దీను

కొనవలెను. ఇతరులను తమమతములో కలుపుకొనవలెనను వారి దేశమున గొప్పఅవోళాంకకారకులగుచున్నారు. ఇది నావ్యక్తభిప్రాయము. ఇవి ప్రస్తుత పరిస్థితులందెట్లు వనిజేయుచున్నవో వివరించుటకు యత్నించెదను.

కాంగ్రెసు : సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

1916 సం॥వరకు, జాతీయవాదసభ, జాతీయనూత్రముల ననుసరించుచుండెను. అంతకు పూర్వముగూడ, సాంఘిక స్థితికి సంబంధించిన విషయములందు కాంగ్రెసులో నేమతము వారిలోనైన కీ వంతుల సభ్యులకేపించునెడల నావిషయమును కాంగ్రెసువారు చర్చింపరాదు అనునిబంధన గలదు. కాని దురదృష్టవశమున 1916 సం॥వ నిజమగు జాతీయనూత్రముల విడదాడి, అందుకు వ్యతిరేకమగు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యనూత్రమును కాంగ్రెసువారు రామోదించిరి. అంతవరకును ప్రభుత్వము వారుగూడ నా పద్ధతినవలంబింప వలెనని యత్నించుచుండిరిగాని, అట్లుజేసినచో కాంగ్రెసుయొక్క ప్రాతినిధ్యము నోర్వవలసి వచ్చునభయముచే నట్లుజేయజాలక పోయిరి. కాంగ్రెసు అనూత్రము సంగీకరించినదే తడవుగ, ప్రభుత్వమువారు గూడ దాని నవలంబించిరి. ఈ నూత్రమును అంగీకరింపజేయుటకు ప్రయత్నించిన, హిందూనాయకులును, మహమ్మదీయనాయకులును ఈనూత్రమును తాత్కాలికముగ సంగీకరించునెడల, హిందూమహమ్మదీయ సంఘముల పరస్పరసంబంధములు బాగుపడునను దేశముతో నట్లుచేసిరిని నాకు నమ్మకముగలదు. కొలదికాలమైనతరువాత దీనిని తీసివేయుగలుగుదును. అనివారుజేసిరి. కాని ఇందువలన పరిస్థితులు మరింత చిక్కులలో పడెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యసంగీకరించుటతో కాంగ్రెసు నిజమగు జాతీయ నూత్రముల మార్గమునుండి పెడత్రోవవచ్చెను. ప్రస్తుతము, మహమ్మదీయ మిత్రులను సంతోషపరచుటకు గాను కాంగ్రెసులోని హిందూనాయకులు హిందువుల హక్కుల త్యాగమొనర్చుచున్నారని హిందువులలో నొక యభిప్రాయము త్వరితముగ వ్యాపించుచున్నది. దక్షిణదేశమున నీయభిప్రాయ మెట్లున్నదోగాని ఉత్తరదేశమున మాత్రము చాల తీవ్రముగ వ్యాపించుచున్నది. కాంగ్రెసులో హిందువులు అధికసంఖ్యాకులుగనున్నను, వారు ఎటుజేయుటకును వీలులేని స్థితి నుండున్నారు.

అసహాయోద్యమము : హిందూమహమ్మదీయ సమస్య

గాంధీగారు తమ అసహాయోద్యమముతో కాననసభలను కోట్లలను ఉద్యోగములను బహిష్కరణముల బోధించుట చేత మొదట నీ సాంఘిక కలహములు తగ్గినట్లు అభ్యుదయ గాంధీగారి అసహాయోద్యమమువలన హిందూమహమ్మదీయ సమస్యబాగాపరిష్కరింపబడెనని తలచితిమి. అసహాయోద్యమము మొదట భిక్షాపత్రకొరకు ప్రారంభింపబడెనుగాన, ఇందు మహమ్మదీయులకు సహాయముజేసినయెడల, మహమ్మదీయుల ఆపవన్నకముల తొలగించి హిందువులయెడల విశ్వాసమునుగలిగింపగలుగుదుమని యెంచిహిందువుల యుద్యమమున దోడ్పడిరి. కాని ఈవిషయమున అనుకొనినట్లు జరుగలేదు. అసహాయోద్యమముకు పూర్వముకంటె హిందూమహమ్మదీయ వివాదము లిప్పుడు చాలాధికముగనున్నట్లు మనముజూచుచున్న యున్నాము. ఇదివరకెప్పుడు, ఇన్ని కలహములు కొట్టాటలు, హత్యలుమనము వినియుండలేదు. హిందూమహమ్మదీయ సమస్యను పరిష్కరించుటకుగలది నాయభిప్రాయములను, ఇవివరకే ప్రతికలో ప్రాసించుచున్నాను. వానినిగురించి ఇప్పుడు చెప్పను. నేనిప్పుడొక పక్షమునుగురించిమాత్రమే నుడిచెదను.

ప్రస్తుతము హిందువులజేయవలసినపనియేమి? ఇప్పుడు, మహమ్మదీయ నాయకులందరూ, “మహమ్మదీయుల లాభములన్నియు పదిలపరచబడువరకును, భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనాహక్కులనుగోసగరాదని” ఏకగ్రీవముగ చెలుపుచున్నారు. మహమ్మదీయులు రాజకీయహక్కులకాపాడుటకొరకు మస్లిము

లీగుపై నాధార పడియున్నాడు. తమ సాంఘిక రాజకీయ హక్కులను వ్యక్తీకరించి వానిని సంపాదించుటకుగాను మస్లిములను సాంఘిక రాజకీయ సంస్థగ నేర్పరచి వానిని అలపరచుకొనుచున్నారు. ఈసంస్థవారు, హిందువులతోను మహమ్మదీయులతోను రాజకీయములు జరిపెదను.

హిందువుల కర్తవ్యము

ఇట్టిపరిస్థితులందు ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు కాంగ్రెసున కధికారము లేదనియోలేక కాంగ్రెసున విశ్వసించరాదనియో మహమ్మదీయమిత్రులించుటలు స్పష్టపడుచున్నది. కాని కాంగ్రెసు, ఏయొక్క సంఘముయొక్కయు ప్రతినిధిగాను గాన, మస్లిములగు వారుగావించు రాయబారముందు పాల్గొనజాలదు. అందుచే హిందువులు చాల ఆననములభితియందున్నాడు. మహమ్మదీయులతో హిందువుల తరపున రాయబారముల నొనర్చుటకు వారికెట్టి సంస్థయులేదు. కాంగ్రెసులోని హిందూనాయకులు గూడనిండేమి జేయుటకును వీలులేదు. కాంగ్రెసులోని (8/4) మహమ్మదీయులలో 8/4 వంతుల సభ్యులు వ్యతిరేకించు విషయములను వారివర్గంపరాలనను నిబంధన అందులకు కారణము. అందుచే మహమ్మదీయులతో హిందువుల తరపున రాయబారము లొనర్చుటకు మహిందూసంఘమునకు సంబంధించిన విషయములందు, హిందువుల అభిప్రాయమును గనుగొని వ్యక్తీకరించుటకును ఒకసంస్థ అవునరమయ్యెను.

హిందూసభ పూర్వచరిత్ర

ఈసమయమున హిందూసభయొక్క చరిత్రను క్లుప్తముముగామీదకు తెలుపవలసియున్నది. 1921 సం॥ వరకును హిందూసభ, రాజభక్తివరులగు మిత్రులచేతులలో నున్నది. శ్రాత్రుగా వచ్చు రాజప్రతినిధులకు, విరమించుకొను రాజప్రతినిధులకు, గొప్పవారికి, స్వాగతములు సన్మానములు వీనుకొళ్ళు సమర్పించుచుండుటకుగా నీసభ యుపయోగింపబడు చుండెను. 1921 సం॥న హిందూసభనుగూడ, జాతీయసంస్థలతో సరాసరి ముందుకు జెప్పుట అవునరమని యెంచి, గాంధీమహాత్ముడు మొదలగు నాయకుల సలహా ననుసరించి, ఢిల్లీలో నొక అసాధారణ సమావేశము నేర్పరచితిమి. అది నా యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ఆ సభయొక్క ఫలితములుగాంచినయెడల నాసభ, నూతనజాతీయాభిప్రాయములతో సరిసమానముగ ముందునకువచ్చెనని చెబుటగలదు. ఆసభ హిందువులయందెంతటి యుత్సాహమునో కలిగించెను. అట్టిసంస్థ అభివృద్ధి విముఖులజేతులలో నున్నయెడల దేశము కెంతటి యపకారమునో యొనర్చుటకు వీలయ్యెడిది. 1921 సం॥నుండి 1925 సం॥ వరకు హిందూసభకు చురుకుదనము గలుగజేయుటకు అవునరముగ లేదు. అప్పటిందరమును కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో నిమగ్నులమై దేశమునకుపయోగములేని వేరొకప్రణేషమున నుంచబడితిమి. మేము జెయిల్లనుండి వెలుపలకు వచ్చుసరికి పరిస్థితులు పూర్తిగా మారిపోయి యుండుటను జూచితిమి. మూలము మొదలగు ప్రదేశముల యందు ఘోరములగు కొట్లాటలు జరిగెను. అప్పటినుండియు పరిస్థితులు దినదినమును విషమములగుచున్నవి.

హిందూసభ నిర్వర్తించదగు విధులు

ప్రస్తుతము హిందూసభ జేయవలసినది రెండుపనులుగలవు. హిందూసంఘము తరపున ఇతరులతో రాయబారము లొనర్చుటయొకటి. హిందూసంఘమును సంస్కరించిబలపరచుట రెండవది. హిందూసంఘమునకు సంబంధించినవిషయములందు మహమ్మదీయులతోను ప్రభుత్వమువారితోను రాయబారము లొనర్చి, అట్టివిషయములందు హిందువులఅభిప్రాయమును కనుగొని దానినిప్రకటించుట మొదటివిషయమిది. హిందూసంఘమునకు సంబంధించిన, దేశీయరాజకీయములందు పనిజేయుటకు అధికారముగల ఇతరసంస్థ లేనప్పుడుమాత్రమే హిందూసభవారణ్ణివిషయములందు బోక్యముగలిగించుకొనవలెను. అంతకుమించి రాజకీయములందీసభవారు బోక్యము ప్రయ్యోగనరాదు మస్లిములగు భిక్షాపత్రసంఘములు, ఎట్టిరాజకీయములందు పాల్గొనుచున్నచో అట్టి విధముననే హిందూసభ అనుకరించుట నాకిష్టములేదు. రాజకీయకార్యక్రమములను కాంగ్రెసు వారి రాజకీయ సంస్థకు వదలివేయవలెను. ఇట్లుంచిన యెడల హిందూసభ యుండుటవలన కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠ గాని అధికారము గాని లెక్కచూచు అసకాశముండదు. ఇంతమాత్రపు రక్షణ యుండుచో హిందూసభను బలపరచుట కెవ్వరికిని ఆశ్చర్యముండరాదు.

కాంగ్రెసునందలి హిందువులు

కాంగ్రెసు ప్రజానందంజకత్వమును గొనుపోవుచున్నదను విషయమును మీరు గమనింపవలెను. మహమ్మదీయులను సం

తొమ్మిది పదియవ వరకు తన హక్కులను త్యాగమునకు ముడి
 రను కారణముచే హిందువులు చాలమంది కాంగ్రెసునుండి
 విడలిపోవుచున్నారు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసుయొక్క బలము
 చాలభాగము హిందువుల సహాయముచే నాధార
 పడియున్నది. కాంగ్రెసు పక్షపాలనమునందు హిందువుల
 కము కాంగ్రెసు మూలననునందు అధికభాగము హిందువులు
 కల్గియుండును. పరిని చాలవరకు హిందువులే జేయుచుండిరి.
 పరిని అంతాజేసి ఫలప్రసూనం వెంటనే ఫలములను పంపి
 నటమూలము మహమ్మదీయులు నమ్ముచున్నారు. హిందు
 వులు కాంగ్రెసులో చేరినందు, నిక త్యాగ పరులగునందు,
 కాంగ్రెసుయొక్క భావనీతి యేమిటో విచారించుదు
 అందుచే, కాంగ్రెసుయొక్క శ్రేయస్సుగోరకే, కాంగ్రెసు
 లోని నాయకులు హిందూసభకు చేరి, దానిని బలపరిచి,
 దానిలోను పనిచేయవలెను. ఈవిషయము నిండు విధించె
 దను. హిందూసభయందు చేరి, అందు పాల్గొనినందుల
 కాంగ్రెసున కపచార మొనర్చినవార మగుదునని, కొంతమంది
 హిందూనాయకులు తలచుచుండిరి హిందూసభకును కాంగ్రె
 సుకును పోటీలేదు. ఒకసభయెడల భక్తితోనున్న మరెయ్యక
 సభకు ప్రతిహేతులగు నుండును భయములేదు. నేను హిందు
 వుడను, హిందూసంఘము నభివృద్ధికి దెచ్చుటకు ప్రయత్నించె
 డను. అందు నేను సిగ్గుపడవలసిన విషయ మెన్నియునులేదు.
 ఎప్పుడును, తాను హిందువులను గామని దెప్పకొన నభిలషించు
 మిత్రులును కొందరుగలరు. అవ్యవసాయము నేను వారిలో నొక
 డను. నేను హిందువుడనని దెప్పకొనటకు గర్వింపుచుం
 దును. అంతమాత్రమున కాంగ్రెసుయెడల నాభక్తి ఇంచుకేనియు
 కొరవడదు. ఇతరసంఘమున కపచార మొనర్చినవారు నుడై
 కము మాకెంతమాత్రమునలేదు ఇతరసంఘములతో సాధ్యమై
 వంతవర కత్వంత మైతితో నుండుటకు మనము ప్రయత్నించె
 డము. హిందూసంఘమునకు, ఇతరులపై వ్యతిరేక మనము
 భించు నుడైకే మంతమాత్రమునలేదు. హిందూసభకు తమతో
 దీసుకొనివెళ్లు నుడైకే మున్నయెడల కాంగ్రెసువారు హిందూ
 సభలోచేరి, దానిని బలపరిచి సరియగు మార్గమున పెట్టుటకు
 ప్రయత్నింపవలెను. ఆసభయందు రాజకీయములను చర్చింపరు
 గాన ఎవ్వరును భయపడ నక్కరలేదు.

హిందువులకు ప్రత్యేక నిర్మాణము ప్రసరము

ఒక్కవిషయమును మాత్రము స్పష్టపరచ దలచు
 కొన్నాను. అందుకు సంబంధించిన వారందరును
 దానిని వివరించుట. హిందువుల కట్టి
 బాంధ్యమున్నను, భారతదేశమునందలి ఒక్కఅంగుళమునెల
 నైనను యూరప్షియనులకుగాని, మరి యే విదేశీయులకుగాని
 వడలకుండుటకు కృతసిద్ధియులమైనాము. అందు కొర
 తుగాను హిందువులు మంచినీర్మాణము నేర్పరచుకొనవలెను.
 ఈసమస్యయందలి ఈ రాజకీయభాగమును నదిలి సాంఘికభా
 గమునుగురించి కొన్నివాక్యముల నుడిచెదను. (వైవిధ్యమును
 వివరము స్పష్టపరచవలెనని నివేదికపై కొందరుగోరిరి.) నేనాని
 వయముగురించి నుడువుట కిప్పుడుదేశింపలేదు. అయినను
 అడుగుదున్నాడుగాన చెప్పెదను. మహమ్మదాలీగారు, కాక
 నాడకాంగ్రెసునందు, పశ్చిమోత్తరపరగజాల సంస్కరణ
 తీర్మానము నుపపాదించుచునో, బలపరచుచునో, తన యుద్ధము
 నకు వదిలివేసియెడల, అప్పుడు సానమునకు పశ్చిమోత్తరపరగ
 జాల నొసగదననియు, కాస్తాంటునోపిలునుండి ఢిల్లీకి ఒకని
 లువుగితనుగినియెడల మహారాష్ట్రులను అగితమైభాగముం
 తయు, మహమ్మదీయ మతములచే నధికముగ నాక్రమింపబడియు
 న్నదనియు నుడిచెను. ఈ వాక్యములయందు ఎట్టి యధార్థ
 మునులేదు. ఒకజిల్లాయందు మహమ్మదీయులు అధిక సంఖ్యా
 ముగనున్నను దానితోసాత జిల్లాయందు హిందువు లధికముగ
 నున్నారు. మహమ్మదాలీగారి వాక్యముల నంగీరించి ఆ ప్రతే
 కము నంతను మహమ్మదీయ ఖండముగ నంగీరించినను భారత
 దేశమును సంయుక్తరాష్ట్రముగ నొనర్చుట తమయుద్దేశమని
 ప్రకటింపబడిన పిరి ఆదర్శమేమగునో అత్యర్థమగుచున్నది.
 నేను ఈ విషయమును గురించి ఇప్పుడు మాటలాడను. నేనిప్పు
 డివాక్యములను సంపూర్ణ నేవదిలివేసెదను. మహమ్మదాలీగారు
 తమ యుద్దేశమును పైకిచెలిసి మనస్థితిని మనము దెలిసికొన
 టకు పిల్సాసగించుటకు సంకల్పించుచున్నాను.

హిందువులలో వేర్వేరు వర్ణములందైకమత్యము

హిందూసభ యొనర్చవలసిన ఇతర కార్యములను గురించి
 నుడిచెదను. హిందూసభ మతభేదములను దిగరాదు. ఆపనికొర
 తేర్చుడిన వేర్వేరు సంఘములకును సహాతన
 సభకును ఆపనిని వదిలివేయవలెను. మత
 మునకు కొంతవరకుసంబంధించిన విషయములందు గూడహిందూ
 సభ జోక్యము వున్నకొనదు. హిందూ మత మందలి వేర్వేరు
 సంఘములవారిని, వర్ణములవారిని, ఏకమొనర్చుట కీసభ ప్రయ
 త్నింపవలెను. దురదృష్టవశమే సంగఠించుచున్న సమకాలి

ములచే ఇకమీద నట్టివిషయములు గలవి. హిందువుల రక్షణ
 కింక సంస్థయేర్పడుట ప్రధానముననున్నది. అప్పుకొనవారంద
 కు హిందూసభ ప్రయత్నింప వలెను నిమ్మజాతుల నుద్ధరింప
 వలెను. హిందూమతమందలి కులములను, వర్ణములవారు
 ను ఈ సభయందు సరిసమాన హక్కులతోగలసి
 కొనవలెను. హిందూమతము వంశపారంపర్యముగా నొసగు
 న్న అద్భుత విజ్ఞానమునను నాగరికమునను, గౌరవమునకును
 ఉన్నతకుల సంభవుడైన బ్రాహ్మణుల కంత హక్కుగలదో
 హిందువులకుందత్వంత నీచుడైన దానికీగూడ, సరిసమానహక్కు
 గలదు. వారిభ్రమను ఎట్టిభేదమునలేదు తమ సోదరులను పైకి
 దెచ్చుటకు ప్రయత్నింపవలెను బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణులు
 గావాలరు ఇతరకులముల నాతో భేదప్రతిభేదములనొనర్చు
 వలెననిగాని వివాహముల లానర్చవలెననిగాని ఎవ్వరును అడుగు
 టలేదు ఆవిషయమునన్నియెడల బ్రాహ్మణులలోనే బ్రాహ్మ
 ణులకలిభోజనముజేయరు. హిందూసంఘమునభివృద్ధిజేయుటకు
 జేయవలసిన పనులన్నియొగలవు.

స్వసంఘరక్షణకు కరీరదార్థ్య మావశ్యకము

హిందువుల కరీర దార్థ్యము ను తొలగించి బల
 పంతుల నొనర్చుటకు ప్రయత్నింపవలసియున్నది. ఇతరులకట్టుటకు
 బలము సంపాదించవలెనే ననుటలేదు. ఇతరులచే కొట్టుబడకుండుటకుగాను బలము సంపాదించవలెనని
 గోరుచున్నాను. మీరు బలపంతులుగ నున్నచో, ఇతరులు మీ
 ముగకొట్టుటకు జంకెదరు. దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమునందు
 నాకు నమ్మకములేదు. మీరు ఎక్కువబలపంతులుగా నున్నచో,
 ప్రపంచము మీముగ నెవ్వరును నీచముగ జూడరనినాను గట్టి
 నమ్మకముగలదు మీ దౌర్జన్యమునజూచిమిమ్ముల నెవమానింప
 వలెననియు, కొట్టువలెననియు ఇతరులకు బుద్ధివుట్టుచున్నది. దౌ
 ర్జన్యరాహిత్యమునందు సమానముగ నమ్మకముగల గాంధీమహా
 త్ముడే "పోరాట వ్యవస్థమొనర్చు బాగుగపోరాడుము"
 అని నుడువవలసివచ్చెను. పోరాడుమని నేను చెప్పెను. బలపం
 తుడవుగము అత్యర్థము మొనర్చుకొనగలుగుము. అని చెప్ప
 చున్నాను. హిందూసభ ఇందుకు ప్రచారమొనర్చవలెను.

హిందూసభయందు, అన్నివర్ణములవారికిని నమ్మకముం
 డునట్లు ఏర్పరుపబడవలెను. హిందూసభ తమకున్నాయమొనర్చ
 జాలని ఏవర్ణమువారును తలచుటకవకాశముండరాదు. అన్నివ
 ర్ణములకును అందుసరిసమాన ప్రాతినిధ్యముండవలెను. నేను వివ
 రించిన రెండువిషయములే సాంఘికవ్యవస్థయొక్క పనులు.

మహమ్మదీయమిత్రులకు

మహమ్మదీయలహక్కులను భంగపరుచునట్లేము నా
 కెంతమాత్రమున లేదని నామహమ్మదీయమిత్రులకు వాగ్దానమొ
 సరుచున్నాను. వారిప్రాతినిధ్యమును తగ్గించుటలంపునాకేమాత్ర
 మును లేదు. నాసంఘమునకుగూడ నట్టియుద్దేశమేమాత్రమును
 లేదు

కోహటు వివాదచరిత్ర

ఇకకోహటువివాదమును గురించి కొన్నివివరములు మీ
 కుచెలిపెదను. కోహటు చిన్న పట్టణము. అందు 18 వేల జన
 సంఖ్యగలదు. అందు 14000 మహమ్మదీయులు 4000 హిందు
 వులు. ఇటీవలివరకువారు చాలమైతితోనేయుండిరి. గత ఆగస్టు
 మాసమున వారికి ఒకతటాకమునుగురించి వివాదముగలిగెను. ఈ
 వివాదమునందు, అస్తిపైటు కమిషనరుగారు ఆగస్టు 30 తేదీన
 హిందువుల కనుమాలముగా తీర్పుచెప్పెను. ఈలోగా ఇంకొక
 వివాదకారణము సంభవించెను. ఆగస్టు 20 తేదీ ప్రాతమున, మ
 హమ్మదీయ మతమును నిందించుచు ఒకరొకర పత్రమునొక దా
 నిని ప్రకటించిరి. అందుచాల నింద్యముగ భావ ఉపయోగిం
 పబడెను. అంతింద్యముగ భావలోనే హిందూమతమును నిం
 దించుచు ఒక మహమ్మదీయునిచే వ్రాయబడిన మరెయ్యకరప
 త్రమునకు ప్రతిక్రియగా ఆకరపత్రము రచించబడినను, అట్లు
 వ్రాయబడినప్పుడు మతమునకు సంబంధించిన విషయములందు,
 ప్రతిక్రియల నొనర్చుటయే నీచముని నాన్యక్రమి, పాయము.
 హిందువులచే ప్రతిక్రియగా ప్రకటింపబడిన కరపత్రములు 30
 తే 40 మాత్రమే పంపిచెట్టుబడెను. 30 తేదీన తటాకపు పా
 ట్లాట పరిష్కరింప బడినపుడు, మహమ్మదీయు లాకరపత్ర
 మును గురించి దివ్యుట్టి క మిషనరుకు చెలిపిరి.
 హిందువు లట్టి కరపత్రమును వ్రాయబడినప్పటిను అప్పటివం
 గిరించి గృహములకువెళ్లి సభచేసి ఆకరపత్రమును ఖండించి,
 దానినిరచించినందులకు విచారమునుచెలిపి, క్షమపదము గోరు
 ను తీర్మానములగావించి, అతీర్మానములను, మహమ్మదీయనా
 యకులకును భిలాఫతుసంఘ నాయకులకును పంపిరి. కాని దీని
 పోమహమ్మదీయులు సంత్తిప్తికొందరేదని సంగతులబట్టి ప్ర
 హింపవలెను. కొలది దినములు గడచిన తరువాత అధికారులవద్ద
 ఫిర్యాదుజేసిరి. అధికారులు, కరపత్రమును రచించినయాతనిని
 ఆరెట్టుజేసి దెప్పిరి. కరపత్రములన్నియు కొర్టులోనికి గొనిరా
 బడి అచ్చటనే బహిరంగముగ తగులపెట్టబడెను. ఆకరపత్రము

యొక్క ముఖ్యత్రమునందు శ్రీకృష్ణుని బొమ్మగలదు. దానిని
 గూడ తగులపెట్టుటచే హిందువులకు కొంచె మాగ్రహముగలిగి,
 తిరిగివెళ్లి తమతమ దుకాణములను మూసివేసి, ఇండ్లకువెళ్లి తలు
 వులుజేసికొని కూర్చొని వారతాళ మొనర్చి తరువాత తిరిగి
 దుకాణముల దెరచిరి. తన తేదీ రాత్రి మహమ్మదీయు లొక
 సభచేసి, అచ్చట తమభార్యల వదిలివేసిన మని ప్రమాణము
 జేసిరి. ఇది వారిలో చాల ఘోరముగ ప్రమాణము. తన తేదీ
 యందుము చాల మహమ్మదీయులు పెద్దగుంపుగా బయలు
 చేరి, కమిషనరువద్దకువెళ్లి, హిందువులపై చర్యదీసికొనవలెనని
 గోరిరి. కమిషనరుగారు మహమ్మదీయులు నూచించిన హిందూ
 నాయకులను, సహాతన సభాసభ్యులను అరెట్టుజేసి ప్రాసిక్యూ
 డను జేయుటకు వాగ్దాన మొనర్చెను. కమిషనరువద్దకు వెళ్లిన
 గుంపునందు బాబురుగూడ గలరని మహమ్మదీయులు ప్రభు
 త్వమువారి నివేదికయందగూడ చెబుచున్నది. బాబురనిన
 10 ఏండ్లవారు బాలురే గావచ్చును. 20 ఏండ్లవారు
 బాలురే గావచ్చును. ఈ విషయము ఇంతలో
 హిందువులకు చెలిసి వారు దుకాణములను
 మూసికొని ఇండ్లకులుపుల వేసికొని కూర్చొనియుండిరి. ఇంత
 లో కొందరు మహమ్మదీయ "బాలురు" హిందూబహుదరులకు వె
 ల్లితలుపులపై కొట్టిరట. అప్పుడు హిందువులు ఒక తుపాకిగుండు
 ప్రేల్చిరని మహమ్మదీయు లనుచున్నారు. మహమ్మదీయులే
 తుపాకి ప్రేల్చిరని హిందువులనుచున్నారు. ఈవిషయము వివా
 దముతోనున్నది. ఈవిషయమున ముస్లిములీరువారు తీర్మానమొ
 నర్చుచు, అందు, హిందువులు ముందు తుపాకులు ప్రేల్చిరని
 మొదటి భాగమున చెలిపి రెండవభాగమున - ఎవరు
 ముందు చేర మొనర్చినదియు ముందు
 నిశ్చయించుకొనరాదని చెలిపిరి. ఇందలి పరస్పర ప్రాతిహేళ్య
 మును జిన్నాగారు వెంటనే వ్యక్తపరిచిరి. కాని అచ్చట జేరిన
 వారిలో అధికసంఖ్యాకులకు జిన్నాగారి వాక్యములు రుచింప
 లేదు. ఎవరుముందు ప్రేల్చిరనిదియు సరిగా జె
 ప్పటకు పిలువలేదు. హిందువులే, కరప
 త్రమును రచించుటవలన నాగ్రహకారణమును గల్గించిరని వా
 దనకొర కంగీకరించినను, కోహటు మహమ్మదీయులు, అచ్చటి
 హిందువులనంత ఘోరముగ హింసించుట ఏమాత్రమును న్యాయ
 ముగాదు.

ప్రభుత్వ బాధ్యత

మహమ్మదీయులందరునుచచ్చి హిందువుల నావిధముగ
 నూచితోతకోయమండగా ప్రభుత్వాధికారు లేమాత్రమును
 జోక్యము గలిగించుకొనలేదు. సాయంత్రము వారు జోక్యము
 కలిగించుకొనిరి. తాము పోట్లాటనాపుటకుయత్నించిన యెడల,
 సరిహద్దుప్రాంతముల గుంపులవారువచ్చెడిరేమనను భయము
 చే, తాము మొదట జోక్యమువున్నకొనలేదని అధికారులలా
 ఆర్థులప్రీతి ఇచ్చటగాన్నించుచున్నది. ఇతరుల కాగ్రహము
 గలుగునను భయముచేత, బ్రిటిషుపాలకుల హిందువులు బహి
 రంగముగ చంపబడుచుండగా, వారిగృహములు తగులపెట్టబడు
 చుండగా, వారి సర్వస్వమును అపహరించుచుండగా, ఇంకను
 ఎన్నియోఘోరకృత్యము లొనర్చబడు చుండగా, జామము
 మారకొనిరి. పిరు జోక్యము వుచ్చు
 కొనుటవలన సరిహద్దుల పోరాటము సంభవించినను అట్లు సంభ
 వించినది యెందుట కట్టి అపకాశమునలేదు. కొన్నిలక్షల
 రూప్యముల వ్యయముతో సరిపాఠ్యుడిది. బ్రిటిషుప్రజల ప్రాణ
 ములు కాపాడుబడెడివి. ఈఘోరవివాదము తప్పిపోయెడిది.
 ఇంతకంటెను విశేషమేమనగా, కోహిడిజేయుటకును కుతూ
 హల మధికమగుటచే పోలికువారుగూడ దోపిడియందు పాల్గొని
 రని అధికారులే అంగీకరించుచున్నారు. హిందువు లివిధముగా
 ధనమును, గృహములను, ఆస్తిని గోల్పోయి పాణభయమున
 నన్న సమయమున, కోహటు వదిలిపోవలసినదని ప్రభుత్వాధి
 కారులచే వారు బలంతపెట్టుబడిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజల
 ప్రాణముల రక్షింపజాలనియెడల ప్రభుత్వ మెందులకు, వారిని
 రక్షించెద మని ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మొనర్చకపోయిరి.
 హిందువులే తమ నింకొక ప్రదేశమునకు పంపివేయ వలసినదని
 గోరిరి ప్రభుత్వమువారు జెప్పుచున్నారు. ఇది వారికెంతయు
 అవమానకరము. వారు తమను రక్షింపగలరను నమ్మిక ప్రజలలో
 నదృశ్యమయ్యెను. ఇట్టి భయ అధికారుల చర్యలను ప్రభుత్వము
 వారుసమర్థించుచున్నారు. ప్రాతకాలము ఆంగ్లేయసాంక్రూజ్యా
 భిమానులు ఈకాలమున గాన్నించకపోవుట చాలవిచారకరము.
 పూర్వకాలపుఆంగ్లేయాధికారులు నిజముజెప్పుటకు వెరచెడివారు
 గారు. ఒక అధికారిభిప్పుజేసిపయెడల అట్టిఅధికారి ఆంగ్లేయుడే
 యొనుగూడ పూర్వపుఆంగ్లేయాధికారులలాతని చర్యను ఖండిం
 చుటకు సంకల్పించెడివారుగారు. కాని అట్టి ఆంగ్లేయజాతి ఆం
 తరించి నామమాత్రపు ఆంగ్లేయులు మాత్రమే నిలచియున్నా
 గాన్నించుచున్నది.

కోహటుహిందువుల దుస్థితి

ఈ విభాగపరిశీలనకు, కోహటులోని హిందువులలో
 విగిలినవారు ఆస్తులను గోలుపోయి అత్యంతదగ్ధస్థితిలో కావ
 త్పడినది జేరి, వారిలో నిర్దరిదివరకు కోట్లకొలులు, చాల

మండి లక్షాధికారులు, వారందరు నిష్కడు తిండికి అల్లాడవలసిన స్థితియందున్నారు. వీరిసంఖ్య 3500 మందియందురు. వీరిలో ప్రతివారను ఇదివరకు ధనదాన్యములతో కలతగానుండుచేడి వారు. వారు ధనవంతులగుటయే వారందరినీ మహాపాతకము. వారు సంఘమునందు గౌరవముగ నుండుటయే వారు వాశ నము చేయవలయును కారణము. వీరందరును రావల్పిండి వచ్చినతోడనే ఫిర్యాదుదాఖలు చేయవలసినదని వారి నడుగగా వారు నిరాకరించిరి! అంతయేగాక, కోహటు మహమ్మదీయుల ఫిర్యాదులమీద, హిందువులలోని నాయకుల ను ధనికులను బాధిస్తూ అరెస్టుచేసి జైలులలో నుంచి వారి పై ప్రభుత్వమునాటి ప్రాసిక్యూషన్ చర్యల జరుపుచున్నారు. ఇంతకంటే నీచమున చర్య చేసిన నూహించ సాధ్యమునా. ఒక జాతీయతవద్దకాలముందలివ్యక్తులనులవలెవాత్సల్యములు; మిగిలినవారిని ఖియదులో నుంచి ప్రాసిక్యూషన్ చేయుట. ఈ వివాదము-సాంఘిక కలహముగుటపై ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత వహింపరట. అవ్యతసరమున నొక్క విశోధనము శ్రీ యె డల జార్జన్స్ మొనర్చుచున్న కారణమున ఆమెకు 2000 రూపాయల పరిహార మొసగుటైనది. కాని కోహటు హిందువు లకు ఒక్కపైస యైనను పరిహార మొసగుటకు ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరించిరి. ప్రభుత్వమువారు కోహటు హిందువులకు తెలి పిన వరతులు చాల అవమానకరముగ నుండుటచే తిరస్కరించిరి.

హిందూసంఘము చిరస్థాయి గాగలదు

కోహటు హిందువులు-ఘోరమగు కష్టములందుచున్నారు. తిరిగి వారిని నిలువ బెట్టవలసిన బాధ్యత హిందువులపై గలదు. వారు వీధుల వెంటచే జరివిచ్చి మెత్తిని జీవించుచుండుట మన కెంతయు నవమానకరము. మీరు దక్షిణమున నుండుటచే-ఈ సమస్య మీ రాష్ట్రమున తీవ్రముగ లేకపోవుటచే దాని తీవ్రత మీకు తెలియక పోవచ్చును. మీ రాష్ట్రము సమస్యలేకుండ సురక్షితముగ నుండు గాక యని కోరు చున్నాను (ఒకడు-మలబారు) నామిత్రు లాకరు మలబారును జ్ఞాపకము చేయుచున్నాడు. కాని హిందూమతము గాన-హిందూసంఘమునందలి సభ్యులుగాన, శ్రీరామ శ్రీకృష్ణాది దశావతారముల పూజించువారుగాన, హిందుజ్ఞానావ్యవస్థను గ్రోలువాగుగాన, మిసోదరు డొక డన్యాయముగా నెచ్చట హిందూసంఘమున మీరు హిందూనిక బడిన టైంచవలెను. మీసోద రుడొక్క డన్యాయముగా నవమానింపబడిన యెడల మీలో ప్రతివారును అవమానింపబడిన టైంచవలెను. ఈవిషయమున మహమ్మదీయులను, మహమ్మదీయసంఘమును జూడుడు. వారి గృహకాటములు, ప్రపంచమునం దెచ్చటనుండి మహమ్మదీయు లురుదించిన స్యాగత మొసగును. ఎన్నియోవలె మైక్లడూర మున భిలాఫతుకు దెబ్బతిగిలినయెడల, అవునునుస్థానమునకు దెబ్బ తిగిలినయెడల వారిలో ప్రతివారును తమకు తగిలిన టైంచి ఆస్యోన్యసహాయ మొనర్చుకొనెదరు. టర్కీలో మహమ్మ దీయులు కష్టములనున్నారని వినినప్పుడు వానికి గడిగింత సంభాషము, మరుకు దనము - వారికే ఇతర విషయ మందును గలుగలేదు. హిందువులు గూడ నట్టిసోదరివాతల్య ముతో నుండవలెనని గోరుచున్నాను. మీరు బ్రాహ్మణులై నను, మరెవరైన బ్రాహ్మణులైతేదు కష్టమున దున్నయెడల మీరే ఆకష్టమున నున్న టైంచి వారికి సహాయ మొనర్చవలెను. అట్లాన ర్చినచే హిందువులను, భారతదేశమున అభివృద్ధి నొందగలవు. భారతదేశము అసలు హిందువులది. కాని మహమ్మదీయులు గూడవచ్చి ఈదేశమున వసించుచు మహమ్మదీయ సంపాదించుకొనినారు. హిందూదేశమున నివసించు ప్రతివారికిని ఈదేశమున జన్మనాస్కరులరు. అందుచే ఇప్పుడు హిందూ దేశము హిందువుల దొక్కరిదేమాత్రము గాక మహమ్మదీయు లదిగూడ నయ్యెను. అయినను భారతదేశము సభివృద్ధికి దెచ్చి బాధ్యత హిందువులపై గలదు. హిందువులు తమసంఘము యె డల తమవిభులను నిర్వహించినచే అది సాధ్యమగును. హిందువు లాబాధ్యతల గమనించెదరుగాక. హిందూసంఘ మెన్నిటియు కనులు వచ్చినను జీవించియుండుటకు కృతసిక్పయ్యయొన్నది. కాని నెవ్వరిని ఆపజాలరు.

సన్మానపత్రములు

తరుజాత, మదరాసు ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము తరఫున దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు లాలా జీతి తెలుగులో ఒకసన్మానపత్రము నర్పించి పుష్పమాలలం కృతుల నొసర్చిరి. తరువాత వి. రామదాసుపంతులుగారు మద్రాసుజిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యపత్రముతరఫున ఆంగ్లమున మరి యొక సన్మానపత్రము నర్పించి పుష్పమాలా నలంకృతుల నొస ర్చిరి. ఈరెండు సన్మానములను ఆంధ్రకర్షకులై ముద్రింపబడిన లజపతిరాయగార్లు ప్రత్యుత్తరమొసగును, సన్మానపత్రములందు తనను గురించి నుడివిన వాక్యములకు తానర్హుడనుగానియు, అయినను ఆంధ్రసోదరులకు తనపైగల ప్రేమకు చిహ్నముగా నానిసంగీత రిందుమంటిమనియు నుడివి కృతజ్ఞుడను తెలిపెను.

శ్రీయశ్వత లాలా లజపతిరాయగారికి వందరాసుజిల్లా ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము ఐదు మూల సన్మానపత్రముల విసత్పత్రము

మహాశయ, తామిపురికి విశ్వసి మీదన్య: స్యాగము లభింపజేసినందులకు మదరాసుజిల్లాఆంధ్రజాతీయోపసంఘసభ్యు లమగు మేము మాసంతసము నిందుమాలమున దెలుపుచున్నాంము. నలువది సంవత్సరము లాక్రమమునకే జేయుచుండిన తమ దేశసేవ జగద్విఖ్యాతమై తనరారుచున్నది దేశము వెలుపలనుం డిన తరుణమునను మాతృదేశమున కొనర్చిన మీసేవ మరుపురా నేరదు. దయానంద కళ్యాణ మిత్యాగమునకు నిదగ్గనమై వె లయుచున్నది. ఆర్యమాజము, హిందూమతముల యభివృద్ధి యెడలగల తమదీక్ష క్లాసునీయు పలుకెప్పుడు లోనైనను తమ మాతృదేశభిమానమును గాంచ పంజాబు సింహ మను య భిధానము మీయెడల సాక్షక మగుచున్నది.

శరీరము ఆస్వస్థతలక నున్నను తమ రోగవృత్తున్న తోసేవ త్యాగము చేకొల్ల కొనియాడ దగియున్నది. మాతృదేశ సేవయొనర్చు తమకు దీర్ఘాయువు నొసంగ నాపరాత్పరని పా ధించుచున్నాము.

మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రజాతీయోపసంఘసభ్యులు.

* * * మదరాసు జిల్లా ఆంధ్రస్వరాజ్యకక్షనన్యాన పత్రము

ప్రియమగు లాలాజీ! మదరాసుజిల్లా ఆంధ్ర స్వరాజ్యపత్ర సభ్యులమగుమేము మీ రాకకు మా మనఃపూర్వక స్యాగత విడుచుచున్నాము. దక్షిణ భారత దేశమందలి రాజకీయవాతావరణమును నిర్వాహిన్యముగ నొనర్చి మాకునుతనరాజకీయ సంచలనమొసగుటకుమీయీ మదరాసుజాక నిస్సంకోచముగతోడ్పడెను. సర్వవిధముల ఈ నిరంతరత్వము కైదుకొనిపోరాడుటయందు మా కెల్లరకు తోడ్పడు మీ సంతకల్యములను, భారత దేశమందు నివసించెడి నానా సంఘములందు కాశ్యోశయంగా నూత్రము గలుగు నటుల సాంఘిక సమస్య పరిష్కారమునకై మీరు పట్టించి. కేతను, బాతియంతయు మీ కంతయొలుగు పడియున్నాను. మీరు స్వ రాజ్య పత్ర ము తో పూర్తి గ నే కీ భ వింపక పోయినను కాననసభా బహిష్కరణమునందు మీరవ లంబించిన విధానములన స్వరాజ్యవాదులమగు మావిజయము చాలవర కాధారపడియున్నదను విషయమును మేము మరువ జాలము. మాభావికార్యక్రమమును మీనుంచి ఉత్సాహము నాయకత్వమును బడయ నభిలషించుచున్నారము స్వాధీరకాలే భక్తిత్యాగకలత భాధానుభవము మూర్తి భవించిన మీమహాత్మర జీవితమునకు పూర్ణముగ ఆయురారోగ్యములగలిగి దేశమాత సేవయొనర్చుతోడ్పడగలుగుదురు గాక!

* * * అటుపిమ్మట కోహటు నిధికి ఇటీవల విరాళముల నొస గినవారి పేర్లను రామదాసు పంతులుగారు జదిపిరి. సభకు టిక్కెట్లలదు 500 రూ. ఎం. సి. టి. ముత్యయ్యచెట్టి 500, మార్యరీలు గుజరాతీలు 500, ప్రకాశంగారు 500, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు 750, డి. కా. నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు 750, కె. బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు 500, కె. శ్రీనివాసను (హిందు) గారు 100, సి. విజయ రామచారిగారు 50, కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు 150, కె. భావ్యంగారు 250, కృష్ణదాసు గిరిధదాసుగారు 50, విద్యాసాగర పాండ్యగారు 101 రూ. రామదాసు పంతులుగారు 150, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు 100, ఎ. బి. కె. లక్ష్మణచెట్టియంగారు 100 రూ.

హిందూ హైస్కూలు పాతవిద్యార్థి సంఘ సభ్యులు

విద్యార్థులకు లాలాజీ యోసంగిన సందేశము
నిన్నటిసాయంత్రము హిందూ హైస్కూలుభవనమందు లాలాజీపతిరాయగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. ప్రేక్ష కులతో భవనమంతయు క్రిక్కిరిసియుండెను. కోహటునిరాధారు లగు హిందువులకొరకు వసూలుచేయబడిన రు116 లును లాలాజీ గారికిజిచ్చింపబడినది.

విజ్ఞాపన పత్రము
మాననీయా! హిందూజాత్యుత్పాతకాలపాతవిద్యార్థిసంఘ సభ్యులగు మేము ఈసభసమయము సమయమందు మీకు సా హ్యదయపూర్వక స్యాగత మొసగుచున్నామము. అత్యంతము దేశభక్తికి, నిరాడంబరము, సత్యకీలమునకును ఉనికికట్టు అద ర్పణాయులును నాయకులగు మిమ్ములను గుర్తించుకొను.

“మాన్యదేశపితాభిరాష్ట్ర యిప్పుటనేముల్గును దేశం తరమిందును తాముగావించిన వివిధసేవలను పేర్కొను టవలస రము, అసంభవము. ఈదేశమందును, ఇంగ్లండు, ఆమెికాదేశ ములం దుస్సాధ్యత్యగులు మాహాశయము నను ఇవరదేశభక్తులతో కలిసి మీరుగావించిన నిరంతరకృషి మనదేశమును స్వతంత్రతా గమ్యస్థానమునకు సమీపవర్తినిగ నొనర్చినది. స్వపంపాలన గలుగు భారతదేశమును మీజీవితకాలమునందు గాంచగలరని మేము సం పూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాము. మీజన్మస్థానము పాంచాల దేశయలవలె మేము అట్టినిగ్గుచున్నాము, సాహసమునకు పోగడు కొనజాలకపోయినను మీరు చేయదగుపనియందు మే మేమాత్ర మును వెనుదీయ మని గట్టిగ విశ్వసింపగోరెదము. మీరు ప్రస్తు తము పాటుబడిసలుపుకృషిసఫలత గాంచుగాక! విరకాలమునుండి కుదురకపోయినను హిందూమహమ్మదీయసంయోగ మతి శీఘ్ర ముగ నిక గలుగగలదని విశ్వసించుచున్నాము. మీ రిటీవల పలు బాధలకు లోనైనందున మీకేరీర మస్వస్థతకైది ఆరోగ్య మొ శింతింపమైనదని వినుట కెంతయు చింతిలుచున్నారము. మీ బాధానుభవమునకు మా సంపూర్ణసానుభూతి గనపరచుచున్నా రము. దేశోద్ధరణమునకై తాముగావించు పరాధనేవ నిరాలం కముగ కొనసాగుటకు మీకు సంపూర్ణాయురారోగ్య సౌఖ్య ముల నొసంగుట కాదయామయు డగు పరమేశ్వరుని వేయవిధ ముల చేడుచున్నారము.”

లజపతిరాయగారి సందేశము

పిదప లాలాజీ పార్లమెంటు వెలరేగ ఉత్సాహ జనక మగు నీక్రిందిసందేశము నొసంగిరి.
“నన్ను గురించి సన్మానపత్రమందు మీరునుడివిన కలు జాయును వాక్యములకు మన్యసేపూర్వక నందనము లర్పించు చున్నాడ!

జాతీయ విద్యావ్యవస్థాపకము

జాతీయ విద్యావిధానమును గురించి పలువురుచర్చించి యున్నారు. సంగ్రహముగ జాతీయవిద్యయన జీవితసమరము నందు దేశీయులకు అన్యులకేయునది. దేశవాంఛల నెరవేర్చగ లెగి జాతీయోక్తి స్వారంభియమును సందర్శించగలుగునది. దేశ వాంఛ తెచ్చియో మీరుకనుగొందురు గాక. నేనిచట ముచ్చటించుటకు సమయముజాలదు. నాకన్నులయెదుట లేజన్ను, ఆశ యులు, వాంఛల కాలవాలమున నవిన యాత్మనవదనారవింధ ములను గాంచుచున్నాను.

“నిజమగు హిందువులు గండు”

నావ్యాదంతరాళమునుండి మీ కొనగల సందేశ కే మేమన “నిజమగు హిం దువులు గండు.” ఆయొక్క వాక్యముండే జాతీయవిశ్వాసాంధ్ర లన్నియు ఇమిడియున్నవి. మాతృ, పితృ, ఆచార్యుల గొప్పనటుల మనశాస్త్రములు విధించు చున్నవి. మీతలంపులందును, కోరికలందును మీరుసంపూర్ణముగ స్వతంత్రులై యుండ గోరెదను. కాని అట్లుండియు వయోజ్ఞాన వృద్ధులగు పెద్దవారల గౌరవింపవలెను. మన బాలురు శ్రీమంతు లులయై గాక ఆరోగ్యవంతులను, సౌకీల్యముగలవారగును గోరవలెను. మనము ఇతరుల ననుసరిం చెడి జారలు, నేపకులు, బానిసలుగల జాతిగ నుండుట బాంధవీయము గాదు క్షుప్తములో జాతి యంతయు నిజమగు పురుషుల గలదిగ యుండవలెను. పురుషులన ప్రాచీన భారతవర్ష సాంప్రదాయాదుల కర్హులై, ప్రస్తుతదేశ మును పూర్వపురుషాన్నత్యంతికి కొనిరా దృఢసంకల్పముగల వారు మీసనాతన నాగరికతను అవలంబించిన మీరెల్లరు మహా మహాలై దేశమునకు లాభదాయకు లగు పోరు లుట నిస్సంకో యము. ప్రేమ, త్యాగదాత్త్యములందు జీవితానందముగలను. ప్రభుత్వమునుండి సొండు బిరుదావళి లాది గాగల గౌర వవిహ్వలులు గని, ఉద్యోగముల వెంటాడి సమహృద్యము గాని, జీవితమును ఆనందముచుకుగ నొనర్చజాలవు. జాతార్య ము, ప్రేమ, త్యాగము మొదలగు గుణరాజములే మీకు నిజమ గు ఆనందమును గలుగజేసి మీజీవితముల సార్థకము చేయుగలవు. మీసంఘమును, మీదేశమును, మీసోదరులను ప్రేమింపగోరెద ను. ఇవన్నియు మనశాస్త్రములం దిమిడియున్నవి. కుసుణసం పద అయురాకోగ్యములు గలిగి పట్టుకును గాక!”

పిదప ప్రధానోపాధ్యాయులు పి. ఎ. కుబ్రహ్మయ్య అయ్యరుగారు ఉపన్యాసములను వందనము లర్పింప అత్యుత్సా హము చేలరేగ సభ యుగి నెను.

కార్యము కారానా తనిఖి
నల్లంగుటన్, జనవరి 5:— సీన్హ అర్జెంటును పార్కెట్ డైరెక్టరు గారు కర్నూల్ సి. సి. క్రిష్ణమూర్తిగారు జనవరి 5: డి. డి. మొదట ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీనరెండు తొమ్మిది ఫాత్రెర అసెంబ్లీ ను డగు (ఆ. ప్రె)

వంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ సభ

6-వ తేదీ రాత్రి జరిగినది

నిన్న రాత్రి కలకత్తానగరమున రాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సభ నవాబ్జాదా సయ్యదు మహమ్మదుసాసేనుగారి ఆధ్వర్యత క్రింద జరిగినది. చాల తీర్మానము లామోదించబడెను.

“వంగరాష్ట్రీయన నిర్బంధశాసనము నమలు జరుపుట చాల అశాస్త్రము. శాసనసభలో దీనినిగూర్చి ఉపపాదించ బడ నున్న చట్టములన పోలీసువారికిని కార్యనిర్వాహణ కోర్టులకు కను నిర్బంధశాధికార మియ్య బడుచున్నది గాన మహమ్మదీయ సభ్యులందరును యీచట్టమునకు ప్రతిహేతులుగా ఓటు యియ్యవలెను.” అను తీర్మానము ఉప పాదించబడెను.

“ఇటీవల కలకత్తా నగరమున జరిగిన మహమ్మదీయ సభలో కొందరు యువకులు అవినయముగా అధ్యక్షుని ఆగౌర వించినది. ఆక్రమ పనర్తనమును తొలగివేయున నేను నిరసించె దను. మనమందఱమును వ్యాయువ ర్తనలము. అది మనకు పారం పర్యముగా వస్తున్నది. అరాజకమును రూపుమాపుటలో మనమందఱమును కలిసి దొరతనమువారికి తోడ్పడవలెను. అరా జకులు దుర్మనకు పాలై నవారు. దేశద్రోహులలో అరాజకు లగ్రహణముగాని దొరతనమువా రేవిషయమున నవలంబించిన పద్ధతులుకేవలము అనుచితములు అని అధ్యక్షుడు నుడివెను. ఖుదా ఖిష్టు అల్లులు కలం అజదుగార్లు తీర్మానమును బలపరుచును ఉపన్యసించి “గుణావముల నిర్ణయించుటకు దేశీయులకే గాని మరెవరికిని అధికారములేదు. స్వాతంత్ర్య రక్షణమునకే దేశీయులే బాధ్యులు. ఈవాక్కులను వినియోగించుటకును దుర్వి నియోగము చేయుటకునుగూడ మతస్వరికిని హక్కులేదు. నేర ము చొగుగా బహిరంగ వ్యాపారము స్థానము లలో ఋజువు కావలెను” అని ఖుదా బిక్సీ గారు నుడివెరి. “మహమ్మదీయ కథ్యులు శాసనసభలో యీ చట్టమును తిరస్కరింపవలెను. ఈ చట్టము ఆమోదించబడినచో దేశీయుల కందరికిని గూడ హానికలుగుట నిశ్చయము. మనతరగల స్వాతంత్ర్యము రవంతయును గూడ సంతరించును” అని అల్లులు కలం అజదుగారు నుడివెరి. ఫజలులు హుకుం రీతీర్మానము నకు ప్రతిహేతులుగా మాబలాడిరి. “అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము నందలి విషయముల కీతీర్మానము కేవలము ప్రతిహేతులుగా నున్నది. ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయవలెనని మహమ్మ దీయ సభయు బోధించుచున్నది. దొరతనమువారు అరాజకము నంతరింపజేయగోరుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రమునందలి మహమ్మ దీయులందరును యీ తీర్మానము నామోదించినటులు దీనివలన నర్థమగుచున్నది. అది అసత్యము. మహమ్మదీయులందరును స్వప్త ముగా అభిప్రాయముల నియ్యగోరదను. ప్రభుత్వమువారికి ప్రజారక్షణము ముఖ్య కర్తవ్యము. ప్రజల అర్థము ను మాన ప్రాణములను ప్రభుత్వమువారు కాపాడవలెను. దీనివలన పోలీసులకు మితిమీరిన అధికారము చేపూనునంటిరి. ఆ అధికారము వి. పి. సి. రి. 4 వ సెక్షను ప్రకారము పోలీసువారికివలెను. ఎవరినైనను వారు అరెస్టుచేయవచ్చును. ఈచట్టమును త్వరలో రద్దుచేయవలెనని యే నేనుగూడ కోరెదను. ఏలయనగా దీనివలన ప్రభుత్వమునకు గూడ కళంకమేర్పడుచున్నది. మహమ్మదీయుల ఆజ్ఞకు నేను బద్ధుడనయ్యెదను అని హక్కుగారునుడివెరి. తీర్మాన మామో దించబడెను. ఆ. ప్రె

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

జిన్నాగారి ప్రకటనము

విశ్వమిత్రముగూర్చి పనిచేయుటకు బొంబాయిలో జరి గినవధిలో నొకసంఘ మేర్పరచబడెను. ఆసంఘమునకు తో డ్యుటలకు హిందూమహాసభవారును, మహమ్మదీయ (ముస్లిం వీరు) మహాసభవారునుగూడ ఉపసంఘముల నేర్పరచిరి. ఈ సెల 23 వ తేదీని ఉపసంఘసభ ఢిల్లీలో జరుగును. ఆపుడు స్నేహభావముతో నందరునుకలిసి ఆలోచించుటవసరము. ప్ర త్యేక ప్రాతినిధ్యవిషయము ముఖ్యతము. మనమివిషయ మును చర్చించుచుచో దొరతనమువారే పరిష్కరించెదరు. అది దేశద్రోహములకు ప్రతిభకు గొప్పకళంకముగా నేర్పడ గలదు. ఇంకను పెక్కువత్సరములవరకును బ్రిటిషు వారు దేశమును గుండుట తప్పని సరియని గూడా దాని వలన కలుగుచున్నది. కాన ఢిల్లీసభలో మన మివిషయ మును చర్చిగా పరిష్కరించుట తప్పవనరము. భారతీయులకు పరిపాలనా సామర్థ్యము కలవా లేదా అనువిషయము దాని కున్నది లేదు. మహమ్మదీయ ఉపసంఘమువారు తమ అభి ప్రాయమును స్పష్టపరచి 28 వ తేదీక ముఖ్యముగా ఢిల్లీసభకు వెళ్లగోతనను” అని జిన్నాగారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

భారతస్వరాజ్య పక్షము

మంత్రిపదవులను స్వీకరించుట

పండరమోలెలూలు నెహ్రూగారి ప్రకటనకు సిద్ధాంతి ప్రత్యుత్తరము

“నేను యీవిషయమున బెల్గాం లో నొక భారత నాయ కుని ప్రశ్నించితిని. ఆయనపేరు ప్రకటించుటకు గూడ నా కాయన అనుకునిచెప్పెను. ప్రాప్తకటనకు వెల్లడిచేసిన విషయ ట ఆ. ప్రె. వారు నాగపూరు చర్యనుగూర్చి చేసిన ప్రకటన తలనగూడజేయించి మ య ము ధ్య వ మ గు చు న్నది. రాష్ట్రీయముగా గాక భారతీయముగా గానే నాగపూరు లో స్వరాజ్యపక్ష కార్యసంఘమువారు మంత్రిపదవులను స్వీక రించువిషయమునుగూర్చి చర్చించెదరు అని అప్రకటనముండు న్నది. ఉద్యోగములను స్వీకరించుటకు భారతస్వరాజ్యసంఘ మువారు నిశ్చయించినచోవారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించుట లో చాలకొద్దిజీతమును మాత్రమే పుచ్చుకొందురు. స్వరాజ్య తక్షణమువారు ధర్మావలన స్వార్థపరులై ఉద్యోగములను స్వీక రింపలేదనియును మంత్రిపదవులందు ఆనగా ప్రభుత్వకార్యని ర్వాహకపద్ధతులందుగూడ సంస్కరణలు లాచరణసాధ్యములు గావని ధ్యవపరులకు వానిని స్వీకరించినయును అందువలన లోకమునకు బలడికాగలదు అని గూడ నేనెవించిని. మధ్య రాష్ట్రీయుల స్వరాజ్యసంఘమువారెట్టి తీర్మానములచేసినను భారతస్వరాజ్యసంఘమువారుచేయునట్టితీర్మానములకు భిన్నము గా స్వరాజ్యపక్షమువారెవ్వరును ఊగజాలరు. దేశబంధు దా ను, పండిత నెహ్రూగార్లు నాయకత్వముక్రింద నిత్యమానుసరణము చాల కఠినముగా నేర్పడియున్నది. ఈకట్టుబాటుకు వ్యతిరేకముగ ఏసంఘముగాని ఏవ్యక్తి గాని పనిచేయవలెను. విజయమునకు కట్టుబాటు ముఖ్య సాధనము అని సిద్ధాంతిగారు కరాచిలో నుడివెరి. (ఆ. ప్రె.)

కోహటు అల్లరులు

పునిటిపు పోలీసుదళము

కోహటులో ఘోరకృత్యములు జరిగినందున 1925 మొ దలు మూడేండ్లవరకును కోహటులోను చుట్టుపట్ల గ్రామముల లోను పునిటిపు పోలీసుదళము నుండుటకు నిశ్చయింపబడెను. అందులకు ఆచటి ప్రజలు సాయక 28,810 రూపాయలు యిచ్చుకొనవలెనని రాష్ట్రీయ దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుపోరూరులో కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఎం. కె. ఆచార్య (ఎం. ఎల్. ఏ.) గారు
ఎం. కె. ఆచార్య (ఎం. ఎల్. ఏ.) గారును చెంగ ల్పట్టు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు మరికొందరును యీ నెల 6 వ తేదీ గురువారమునాడు ఆనగా శేపు తిరుపోరూరు లోకి అవట కాంగ్రెసు ప్రచారమును గావించెదరు. ఆ. ప్రె.

దేశబంధు చిత్రరంజన దాసుగారు

కొద్దిగాజ్వరము తగిలినది
దేశబంధుదాసుగారికి నిన్న 6 వ తేదీని జ్వరము తగిలిన ది. 100 డిగ్రీలు ఉన్నది. బాధయేమియునులేదు. 30 నీల రత్నసక్మారు, డాక్టరు బిధను రాయగార్లు చికిత్స చేయు చున్నారు. నేడు 7 వ తేదీని జరుగు శాసనసభకు దాసుగా రు రాగలుగుదురో తేడో సరిగా తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పైనికడద్యోగుల మార్పులు

వెల్లింకుటన్, జనవరి 6:— బహుయింపబడిన కర్నూలు ఆర్. డబ్లియ. నాథుగారి స్థానమందు కర్నూలు యి. యి. ఎనిస్సుగారు మదరాసుజిల్లా ఎ. డి. యం. యన్. ధర్మ ములను నిర్వహించుచున్నార. తెప్పి నెంట్లు కర్నూలు హెచ్చి యి. మెకపార్ లెండు గారికి హిందూదేశమునుండి బైటకు బోవుటకు నాలుగూపముల 19 దినములు జనవరి 18వ తేదీనుండి నెలవీయబడినది. కట్టెన డబ్లియ. హెచ్చి. ఏ. వివస్వతగారి స్థానమం దు కట్టెన ఆర్. జి. యం. మెకపార్ గారు మదరాసుజిల్లాల అఫీసియేటింగు జి. యన్. ఓ. గా పనిచేసెదరు. జనవరి 1-వ తేదీనుండి ఒక సంవత్సరము ఎ. యునీట్ డెరు గారికి కల నియమిడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

ప్రతిపాదించునున్న తీర్మానములు

బొంబాయి, జనవరి 6:— డక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నరును జనరలుగారు నేటూబలోల ఆకేసెన్సు ఆమోదించినందున భారతీయుల అసమ్మతిని గవర్నరుగారు కార్యదర్శి ద్వారా సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునకు తెలియపర్చి సార్వభౌముని నీ నేటూబ బలోలకరి నెన్ను కామోదము నీయవలదని కోరవ లయుననియు 2 రైటు ఆనరబిట్ ఎడ్వైస్ సామూఖ్య మంటే గుగారి మరణమునకు విచారమును దెల్పుచును 3 బొంబాయి శాసనసభ్యత్వమునకెన్నుకొనబడుటకు గాని నియమనమునకుగాని స్త్రీపురుష భేదమును తీసివేయవలయుననియు 4 ఆయుర్వేద మును ప్రోత్సహించి ఆయుర్వేద కళాశాల నొకతానిని నిర్మింపవలయుననియు ఆర్. సి. ప్రార్థనగారు బొంబాయి శాసనసభయందు తీర్మానములను ప్రతిపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బర్మాశాసనసభ

డాక్టరు బాయిన్ గారు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రంగూను, జనవరి 6:— తూర్పురంగూను స్థానమునకు ఆధిక సంఖ్యాకులచే డాక్టరు బాయిన్ గారు బర్మాశాసనసభ్యు లుగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరు రంగూను మునిసిపల్ కార్పొరేషనున కధ్యక్షులు. బాయిన్ గారికి 819 వోట్లు వేయబడెను. పోటీ నిర్విన జాషిన్ గారికి 828 వోట్లు వేయబడెను. నేపవలు పక్ష మునందలి శాసనసభాప్రజేవార పక్షమునందు బాయిన్ గారు సభ్యులు. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసు సబుయిన్ స్పెక్టర్ల న మా వే శ ము

తీర్మానములు

మధుర, జనవరి 6:— విజ్ఞోరియా ఎడ్వర్డు హాలునందు మధుర జిల్లాపోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టర్ల సమావేశము నిన్న సాయంత్రము జరిగెను. సబ్ యిన్ స్పెక్టరు సీతారామయ్యరు ఆగ్రావనాధిపతిగ నుండెను. యి. యన్. మాంటేగుగారి మరణ మునకు విచారమును నూదించుచు తీర్మానము గావించబడెను. శాసనసభయందలి ఎన్నుకొనబడిన యిద్దరు సభ్యులును యిద్దరు పోలీసు సబుయిన్ స్పెక్టరులు గల నొకసంఘము సబుయిన్ స్పెక్ట రుల యిబ్బందులను గవ్వములను విచారించుటకు నియమించవలసి నదనియు, గ్రేడువిధానము తిరిగి అమలునందు బెట్టుట కద్దుచేయ వలసినదనియు, సబు యిన్ స్పెక్టరులకు నెలకు రూ. 75 లు జీత ముతో ఉద్యోగము ప్రారంభము గావలయు ననియు, ప్రయాణ పు ఖర్చులు నియమితముగ నుండవలయుననియు, యింటి అద్దె క్రిం ద కొంతసొమ్ము యియ్యవలె ననియు, స్థానిక శాసనసభయందు సబ్ యిన్ స్పెక్టరుల తరపున నొక సబు యిన్ స్పెక్టరును ప్రతి నిధిగ నియమించవలయు ననియు, గవర్నరుగారు చెట్టినాథు వచ్చినప్పు డాయనను ఒక డిప్యూటీమను సందర్శించుటకు యేర్పాట్లు గావించుట కొక సంఘముని య మింప బడవలయు ననియు, సంఘ సభ్యు డగు వెంట్రామయ్యరుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

సర్ రాబర్టు హోరన్ గారు

కలకత్తా, జనవరి 6:— సర్ రాబర్టు హోరన్ గోట్టు గార్లు రాజప్రతినిధి భవనమును వడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

కోతుల నెగుమతి చేయుట

బొంబాయి, జనవరి 6:— తిరాయడు గ్లాండు చికిత్స కొరకు (gland treatment) వందలకొలది కోతులు వెదురు బు ట్టలలో జర్పనీ ఇంగ్లాండు దేశములకు యెగుమతి చేయబడుచు న్నుచి. స్పల్పకాలము క్రిందట యీవర్తకము ప్రారంభమయ్యెను. తాను రాను యిది యభివృద్ధి అగుచున్నది. కొన్ని దినముల క్రిత ము 500 కోతులు జర్పను ఓడమీద యెగుమతిచేయబడెను. క్రాఫర్డు మార్కెట్టులో తందలకొలది గోలంగూలములు ఎగు మతిచేయబడుటకు నిల్వయున్నవి. నిల్వయున్న మర్కటములు బర్మింగుహమునగరమునకు రంపబడునని టైమ్సు ఆఫ్ యిండియాపత్రిక తెల్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

భారత ఆర్థిక సమావేశము

ధరల హెచ్చుదల

ప్రభాసరు హామిల్టన్ గారి వాదము

వారజానీ, జనవరి 6:— ఇప్పుడు జరుగుచున్న భారత ఆర్థిక సమావేశమునందు హామిల్టన్ విశ్వవిద్యాలయము ప్రభాసరు గారగు సి. వి. హామిల్టన్ గారు భారతదేశ పన్నులనుగూర్చి యు, వాటిని కుంహెచ్చుగటలోగూడ పరిపాలనను వ్రాసిన వ్యాసముక్త్యగ చర్చించబడినది. గత నలుబదియేండ్లలో పన్నులు హెచ్చినవాయనియందు ప్రశ్నించబడినది. పరిపాలనా వ్యయము హెచ్చినను దానికిసరిగా రాబడి హెచ్చలేదని హామిల్టన్ గారు సంఖ్యలనుబట్టి రుజువు చేయసెంచిరి.

ఈవిషయమునచర్చ తీవ్రముగ జరిగినది. భూమికిను రాబడితక్కులలో అద్దెగా పడిగలెంచెదలో పన్నుగా పరిగణించెదలో నిర్ధారణ చేయవలెనని యోచన జరిగిరి. దాని జానుమాతేగారు ప్రజలపన్నుచెల్లింపు కొను సామర్థ్యమును హామిల్టన్ గారు రిమైన్ నను గుర్తించలేదనిరి. ప్రజలఆర్థికసామర్థ్యమును విచారించు ప్రయత్నములను మొచ్చుకొనిరి. పన్నులువిధించుటకై జనసంఖ్యయందు సగటున ప్రతివాని కెంతరాబడి గలదో తెలిసికొనుటంతగా ఆవయోగములేదు. ఆర్థికసహాయముగత్యముని గుర్తించబడిన తరగతిప్రజలకు రాబడిని కంచిచెట్టుటయే శ్రేయవలసినదని. ఆవిషయమున చాలపని చేయవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారి చేతికిందనున్న వ్యాపారోద్యోగములను రాబడిని చెచ్చించు యితరకాఢులకును చాలవ్యత్యాసము గలదని మాతేగారు తలచిరి. ఈచర్చ యందు చాలమంది పాల్గొనిరి.

ధరలు హెచ్చుట

హామిల్టన్ గారు వ్యాసమునందు జనసంఖ్యధరలు, పన్నుల హెచ్చుతగ్గులనుపొల్చి జాతునున్న వ్యాసమునందు ధరల సంఖ్యలు కొన్నిచోట్ల సంతృప్తికరముగ లేకున్నను 19.0 నుండి 1920 సం॥ లోపున 180% చొప్పున ధరలు హెచ్చినవిని తెలియగలదనిరి. అందును చివర 3.4 ఏండ్లలో అత్యధికముగ హెచ్చిపోయినవి. 1920 నుండి తగ్గుదల నూపెనుగాని యిప్పటిధరలుమాత్రము 100 0/0 చొప్పున ఆదిన తగ్గుముకన్న హెచ్చుగనున్నవి. 1900-20 లోపున కూర్లు 95 0/0 హెచ్చిపోయినవి. తక్కులబట్టిజూచినచో సామర్థ్యము లేని పనివారికి సామర్థ్యగల వారికన్న ఎక్కువమాలి ముట్టుచున్నదని తెలియగలదు. ఇందు కనేక సాక్ష్యములు కలవు. ఇతరులిచ్చు కూలికన్న ప్రభుత్వమువారు నౌకలకులిచ్చు వేతనములు యెక్కువగా నున్నదని నమృతమృతము. అట్లయ్యెను ప్రభుత్వోద్యోగీయుల జీతములకన్న ధరవరలే చాలాఅందరగ హెచ్చి పోవుచున్నవి. 1918-20 సం॥లో మనిషి యొక్కొంటికి ఆదాయము యాద్యమునకు పూర్వపు దినములకన్న తక్కువగనున్నది. ధరలు హెచ్చిన రీతినే వేతనములు కూర్లు హెచ్చుకుంటుంటే ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుంజూను వారగుటచే వారి రాబడి ఏమాత్రము హెచ్చు గనే యుండును. 1920 నుండి ధరలతగ్గినను వేతనములు హెచ్చినవి. కావున యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారు రాబడినుండి పన్నులు చేయించుటకు గాను చెచ్చించునది నుమారు 1908-18 సం॥ వ్యయముతోసరి సమానముగ నుండును. యాద్యమువలన హెచ్చిపోయిన వ్యయమునకు రాబడియందు స్వల్పలాభము సరిపాలేదు తక్కువ వచ్చినలోటును ఋణములద్వారా సరిబుచ్చబడిను. తలఒక్కొంటికి 1928-24 లో రూ 4.2 రాబడియుండెను. కేతావ్వారంధమున రూ 4.7 యుండెనుగావున పన్నులు చెల్లించువారిపై అతికఠినువు మోపబడినది దలంపనసరములేదు. ఏమనవాడు పన్ను చెల్లించు సామర్థ్యము ఎక్కువయియున్నది. ఈవిషయము ప్రత్యేకముగ విచారించబలసియున్నదని హామిల్టన్ గారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

వర్ష సాతము

సిమ్మ, జనవరి 6:— పడమటి వాతావరణముందలి కలక రాజపుటానామీదుగా బోవుచు తీవ్రమగుచున్నది. దక్షిణ వంగ రాష్ట్రము ఉత్తరము కాశ్మీరదేశములందు స్వల్పముగ వర్షము గుర్చినను. కాశ్మీరబాదు, చిట్టగాంగలందు అరయించి వాన కురిసెను.

మాచన:— కొండలందును సంయుక్త రాష్ట్రముందును స్వల్పముగ వానపడవచ్చును. ఇతరచోట్ల విశేష ప్రమాద్య సంభవించును. (ఆ. ప్రె.)

నూలుచందా ఆచరణలో పెట్టువిధములు

గాంధీముహత్యకు దేశీయముహసభ ముగిసినవిధమ నూలుచందా తీర్మానమును ఆచరణలో పెట్టు సాధనములగూర్చి యీ క్రిందివిధముగ ఎంగు ఇండియాలో వ్రాయుచున్నారు:—

జాతీయముహసభ యొకయడుగు ముందు కురిసిన దని కొందరు, యెవడో పిచ్చిపుల్లాయి మాటవిని గొప్ప పొరజాటు చేసినదని కొందరు తలచుచున్నారు. జాతీయసభాసభ్యులు ఇప్పుడుతో నూలు పడుతున్నను, అయిష్టముతో వడుతున్నను, నూలుచందా నియమమును ఆచరణలో పెట్టుటకు యర్హించిన యర్హమును సవర్ధించవలసియున్నది. ఇదివర కెవరో కొంతమంది మాత్రమే చేయవలసి జాతీయసభ కామయినని కోరువా రెల్లరును చేయవలసివచ్చినది. ఒకపద్ధతి ననుసరించి పశిపాలించు సభ్యులు జాతీయసభ కవసరము. ఆపనిని తాను సొంతముగా చేయలేనిచో యింకొకరి మూలమున దానిని సాధింపవలెను.

ఈ వ్యవహారము కొంచెం కష్టమైనదే. ఒకవేళ వాన్ని లేలిక చేసిన ఫలితమెట్లుండును? జయప్రదముగా ఆపదలిని కొనసాగించిన ఫలితములు, లేలిక గా పోనిచ్చిన కలగజాలవు. నాలుగు అకాల చందాపున్నప్పుడు కూడా వ్యవహారము కష్టంగానే వుండి. ఇప్పుడు జాతీయ సభాసభ్యులు అన్నిరాష్ట్రములలో నూ కలిపి 50000 లేరు. ఇకనుంచి ప్రతిసభ్యునూ నెలకు 2000 గజముల నూలు పడుకవలయును, లేదా యింకొకరివల పడికించవలయును. ఈప్రకారముగా జాతీయ సభాసభ్యులు నూలుపడకే వారితో కలిసిఉండుటకు వీలగును. ఇందులోనే నూలుచందా యొక్క ఒలము పట్టుత్వము లేటపడుతున్న దని నాయభిప్రాయము. ఇది జనులకు అత్యున్నతమైన రాచకీయ విద్య నలవడ చేయగలదని నా విశ్వాసము.

ఈ నూలుచందా విధానము జయప్రదముగా కొనసాగించేవార్గము. ప్రతిరాష్ట్రము కనీసము యింతమంది సభ్యులు చేరుదురు గదాయని అందనావేసి అంతమంది సభ్యులు చేరవరకు విశ్రాంతిగా నుండగూడదు. ప్రస్తుతము భారతదేశములో ఎంత లేదన్నా 50 లక్షల రాటుములు పనిచేస్తున్నవి. పిట్టిపై వడికేవారి దగ్గరనుంచి పని పుచ్చుకొని రోజుకొక అరగంట భారతజాతికొసము వడుక మని ప్రోత్సహింపవచ్చును. అట్లుచేచో యీపడికే వారంతా జాతీయసభాసభ్యులు కాగలరు. ఇందుల కేక్రొత్త నిర్మాణమును అవసరము లేదు. పత్రి, ఏకులు వగయిరాలు వారికివరకే తయారుచేసుకొని యుంటారు. అట్టిచో కాంగ్రెసుకు నూలుచందా విషయములో చేసే సాయమేమంటే కొన్ని ఏకులందు కై ప్రత్యేకముగా ఖర్చుపెట్టుటయే. 2000 గజాల నూలు తీయుటకు పడేక్రమ కాంగ్రెసు ఉచితముగా కొరుచున్నది. ప్రస్తుతం నూలు పడుకుచున్నవారు తమ నేపాతులను హెచ్చరించి కాంగ్రెసు సభ్యులు క మ్మని నూలు వడుక ప్రోత్సహింపవలయును. ఇట్లు చేయుటకు వడుకుసంఘములు స్థాపించుట మేలు. ఈ సంఘము చిన్నవిగాను కలిమిడిగాను వున్నచో బాగుగా పనిచేయగలవు. ఈ సంఘమునందలి మొనగాడు నేయులలోను వడుకుటలోను గూడ నిర్ణేతయైయుండవలెను. పడికింతులు దూది బాగాచేసి ఏకులుచేసి, సభ్యులకు పంతులు మొదలగు పను లతనిమీదనే ఆధారపడియుండును. వడుకుటకు యిష్టములేనివారి విషయములో వారు తమ కుటుంబము నందెవరినైనను తమబదులుగా వడుకమనవచ్చును. అట్లుచేసినచో నమ్మకమైన నూలుచందాగా నిచ్చినవాడగును. ఇది గానిచో తనకొసము ప్రత్యేకముగా వడుకు వాని నొక నియమిలము కొనవలసియున్నది. ఇందుల కూలీలులేనివారు బజారులో కత్తెలనూలుకొనవలసి యున్నది. ఇట్లుచేయు జాతీయ సభాసభ్యులను నేను "తస్మాత్ జాగ్రత్" యని హెచ్చరించుచున్నాను. ఈ చివరవిషయముగా నూలు పంపుచు కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరుట నులభము. అందుచే యీపద్ధతి ప్రకారం హెచ్చుమంది చేసినచో కత్తెలకుచే నూలు యొక్క నిర్బంధతతో పాడెపోవును. అంతేగాక గృహపరిశ్రమయగు ఖద్దరు తైత్తిగూడనొచ్చును. దేశీయకొసము కాంగ్రెసుకొసము వడుకుటకు యిష్టపడ ని వాడుండరని నా నమ్మకము. ఇప్పు యిష్టముల మాట నూలు చందా విషయమున నెందులకు వచ్చినదనగా కొంతమంది ప్రాతకాంగ్రెసు సభ్యులకు నూలు పడుకుట కష్టములేక కాం

గ్రెసును వదలిపెట్టుట మనిరి. అది జాగ్రత్తములేదు. అందుచే యిష్టయిష్ట సమస్య సంభవించినది. అంతమాత్రమున అయిష్టమును పేరుతో మోసముచేయుట బాగుండదు. అయిష్టవాడు లను ప్రోత్సహించగూడదు. సోమరిపోతుల రిండిలేనివారిని వడుకు నూలు మాత్రమే పనిచేయం ప జాలదు. కేరీర పరిశ్రమగల వాతావరణము అందులో నూలు పడుకుట యుండినచో అక్షలకొలదిగా రాటుములు పనిచేయగలవు. అట్టి పరిస్థితులు గల రంగమును కాంగ్రెసు సభ్యులే కట్టగల్గుదురు. అట్టి వాతావరణమును కాంగ్రెసు సభ్యులే రేబాటుదుగు. తమంతట తామే వడుకుట యొక గౌరవని గూడ వారికి తోచును.

రంగూను ఉన్నత న్యాయస్థానము

ముప్పదిమంది ప్లీడర్లు అడ్వకేట్లుగా చేర్చుకొనబడిరి రంగూను, జనవరి 6:— రంగూను హైకోర్టు పుక్త భాండాగారముందు ముప్పదిమంది ప్లీడర్లు అడ్వకేట్లుగా చేర్చి కొనబడినట్లు న్యాయమూర్తులు నేడు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

వంజాబు శాసనసభ

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

లాహోరు, జనవరి 6:— వంజాబు శాసనసభ అధ్యక్షుని ఎన్నిక జనవరి 14 వ లేదీన జరుగవలెనని గవర్నరుగారు నియమించిరి. కొన్ని వారములనుండి ఎవరు అధ్యక్షులగుదురాయని ఆందోళనగలదు. ఇప్పటికి యిరువురు అభ్యర్థులగుపడుచున్నారు. ప్రత్యేక సంఘాభిమానములను బట్టి ప్రచారము జరుగుచున్నది. లాహోరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడగు ఖా. బ., చౌదరి సహాయుడైనగారి పేరున, ఇప్పుడు అధ్యక్షపదవియందున్న కేసగుగారి పేరు తెచ్చుకొనుచున్నారు. సంఘాభిమానములబట్టి హిందువులును శిక్కులును పూర్తిగా కేసగుగారికే సహాయమొనర్చెదమని వాదనామొనర్చిరియు, మహమ్మదీయులలో స్వతంత్ర పక్షమువారు కొందరుగూడ అట్లే మాట యిచ్చిరియు తెలియుచున్నది. కేసగుగారు తిరిగి సభ్యులుగా నియమింపబడవలసియున్నది. అయిన సభ్యులుగా నియమింపబడక హిందుశిక్కు సభ్యులకు వ్యతిరేకముగా మహమ్మదీయుడే అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడినచో హిందువులలో కొందరు ముఖ్యులగుసభ్యులు రాజీనీయ నున్నారు. కేసగుగారు సభ్యులుగా నున్నచో హిందువులు శిక్కులందరు పూర్తిగను, కొందరు మహమ్మదీయులుగూడ ఓట్టియ్యనున్నారు గావున ఆయన యే తప్పక ఎన్నుకొనబడగలదని చాలమందికి నమ్మకముగలదు. (ఆ. ప్రె.)

వంగ రాష్ట్ర నిర్బంధ శాసనము

రాష్ట్రీయ శాసనసభ

ఈనెల 17 వ లేదీని జరుగనున్న రాష్ట్రీయ శాసనసభకు రావలసినదని శాసనసంఘసభ్యులకు అనిలాధరణరాయి, సర్వేంద్ర చంద్రమిత్రగార్లకు నోటీసు పంపబడినది. వచ్చెదమని గవర్నరు కిదివరకే వారు తెలియజేసిరి. వాద్యరుని పుడుచెర సాలలో నున్నారు. వారిని శాసనసభకు రాజీనీయలసిన బాధ్యతకలదా లేదా అనవిషయమున మొట్టమొదట శాసనసభలో చర్చింపగోరెదనని తె. ఎం. నేనుగు ప్రగారు కార్యదర్శికి వ్రాసిరి.

1925 క్రిమినలులా సవరణచట్టమును చర్చించువిషయమున నుభావచంద్రబోసు, అని లాభరణరాయి, సర్వేంద్రచంద్రమిత్ర, టెగర్లు (పోలీసుకమిషనరు) గార్లును మరినలుగురుపాఠీనువుద్యోగులను శాసనసంఘమువారిపేరుట. సాక్షిమిచ్చుటము భ్యావసరమని యీ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు గాన వారు నిర్ణయింపబడినకాలమున నిర్దిష్టలమునకువచ్చునట్లు వారికి ఆహ్వానములు పంపవలెనని యీసభాధ్యక్షుడు గవర్నరును కోరవలెనని యీసభావారు తీర్మానించుచున్నారు. ఆనతీర్మానము నుపపాదించెదననిగూడ నేనుగు ప్రగారు తెలియజేసిరి. ఈ సవరణచట్టమునకు 42 సవరణలు పపాదించబడునని ప్రకటింపబడినది. ఈచట్టము ఒకసంవత్సరమువరకు మాత్రమే అనులలో నుండవలెనని చెరసాలలోనున్న సర్వేంద్రచంద్రమిత్ర గారు కోరుచు లొమ్మిది సవరణలు పంపిరి. సర్. సి. సి. మిత్ర, విజయకృష్ణబోసు, గార్లుగూడ కొన్ని సవరణల నుపపాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ జనవరినెల 7-వ తేది

బుధవారము

ఆంధ్ర మహాసభ

శ్రీయం దాక్షకమహాసభ లల్లూభాయి శ్యామ
లదాసుగారి యధ్యక్షతక్రింద గూడినది.

శ్యామలదాసుగారి యజ్ఞానము భావభరితమై
యున్నది. వ ర మా న భా గ్య రా ధ న
యు గ ము నం దు మా న వ త్య ము
భాగ్యదేవతకు బలియగుచున్న విధమును పరిశ్రమల
చరిత్రము వర్తకచరిత్రము పరిపాలనముల చరి
త్రము విశదము చేయుచున్నది. ఈ సందర్భమునందు
లల్లూభాయిగారు “సంఘటన మానవత్వమునకు
పరిచారికగ నుండవలయునుగాని యజమానురాలుగ
నుండజూడు” అని చెప్పిన యపదేశము భౌతికవిష
యాధాన ప్రవృత్తిని పారిత్రామికానర్థములను
విశదము చేయుచున్నది. ఆంధ్రకాండీతిలు సామా
న్యముగను పాశ్చాత్య సంపచ్చాస్త్రమును జదివి
సిద్ధాంతములను నేర్చినవారు. ఆ సిద్ధాంతములను
స్వతంత్రదేశముల కుపయోగపడనటులు పరాధీన
దేశముల కుపయోగపడవు. పారిత్రామిక దేశముల
కన్వయించునటులు వ్యవసాయక దేశముల కన్వ
యింపవు. ఆంధ్రనిర్ణయములు దేశకాల పరిస్థితుల
ననుసరించి వివిధదేశములందును భిన్నరూపములను
దాల్చుచున్నవి. ఆంగ్ల దేశ పరిస్థితుల కనుకూలమైన
ఆంధ్రసిద్ధాంతములను భారతదేశమున కన్వయింప
జూనుట యవివేకము. వ్యాపారపరిశ్రమలు జీవ
నాధారమై భాగ్యభాగ్యములకు నిల యి మై న
గ్రేటుబ్రతుకును వ్యవసాయము జీవనాధారమై
దారిద్ర్యమునకు నీ యమైన భరతిఖండమునకును
నారికసిద్ధాంతములు సమానము గాజాలవు. పరా
ధీనసీతయందు లోహంజరమునందు బిగింపబడిన
జాతి కార్మిక స్వాతంత్ర్యమే లేదని తెలిసియున్నను
సభలనుజేసి తీర్మానములతో సంతృప్తిని జెందవల
సిన దుర్లభ దేశమునకు సంప్రాప్తమయినది. సభా
ధ్యక్షుడు తెలిపినటు లన్యోన్యాశ్రయము లైన
రాజ్యాం గార్మికసీతులను వేరుపెంచుట కవకాశ
ములు లేవు. పరాధీనమువలన గలుగుచున్న
యార్థికానర్థ పరిపరలు సర్వత్ర ప్రత్యక్షమగు
చున్నవి. కాని ప్రతిక్రియమాత్రము సాధ్యము గా
కున్నది.

ప్రజల దారిద్ర్యస్థితి
ప్రజలందు 100 కి 80 మందికి వ్యవసాయము
జీవనాధారముగ నున్నది. జనసామాన్యదాయము
తలకు రూ 30 యైనను రూ 60 యైనను మూడవ
వంతు ప్రజలన్నవస్త్రములు లేకను దుర్భరదారి
ద్ర్యము ననుభవించుచున్నారు. ఈ దారిద్ర్యకారణ
ములను తొలగించుటయును ఆదాయసాధనములను
వృద్ధిచేయుటయును ఆంధ్రమహాసభకు ప్రయోజన
ములు. ప్రజల దారిద్ర్యస్థితికి మూలకారణము
దుర్భరమైన పన్నులని యంగీకరింపవలయును. ప్రభు

త్వాదాయమునందు విశేషభాగము భూమిపన్ను
వలనను వచ్చుచున్నది. రయితరదాయము స్వల్ప
మై న ను భుక్తికై నను చాల క పో యి న ను
పన్నును చెల్లించుట తప్పనిసరిగ నుండును. ఆదా
యపుపన్ను రూ 2000 లు దాటిన ఆదాయమునకు
నియమితమైనను రయితర రూ 10 ఆదాయము
మీదను సయితము పన్నును చెల్లించవలసియుం
డును. భూసీనుతో బాటు ఇతరపన్నులను సయి
తము రయితలు చెల్లించుచున్నారు. రయితలు
చెల్లించేడి సామ్యంతయును వారి సౌకర్యములకు
వినియోగపడక నుద్యోగనైవ్య వ్యయాదులకు విని
యోగపడుచున్నది. కోట్లకొలది రూప్యములు
సైనికవ్యయమునకును ఉద్యోగములకును విని
యోగపడుచున్నపుడు రయితలకును దేశమున
కును తరణోపాయము దుర్లభము. గ్రామస్థులు
రెండువంతుల పన్నులను చెల్లించుచున్నను వారికి
విద్యాలయములు లేవు; నీటివనతులు లేవు; బాటలు
లేవు; వైద్యసహాయములేదు. గ్రామస్థులను పీల్చి
పిప్పిచేసి వసూలుచేసిన ద్రవ్యమంతయును ఏరోడ్ల
నిర్మాణమునకో యేవెంట్ల ప్రదర్శనమునకో డిల్లీ
నిర్మాణమునకో అధికారుల సౌకర్యమునకో విని
యోగపడును. దీనికి ప్రతిక్రియ వ్యయభారమును
తగ్గించుటయందే గలదు గాని పెద్దపెద్ద సంకల్పము
లను జేయుటయందు లేదు. భూమిని చిన్నిచిన్నిపా
లములనుగవంచుకొనుట యనర్థమని లల్లూభాయి
గారును మామూలుపాటను పాడి నా రు.
ఈ యేర్పాటు దేశ కల్యాణ ము న కు
సాధనంబై రయితలకుపట్టెడు గంజయైనను దొరకు
చున్నది. రెండేకరములు గల రయిత కట్టపడి 50
డించి పాడిపంటను గలిగి అర్థకలితోనైనను స్వతం
త్రముగను సుఖజీవనమును గడుపుచున్నాడు. ఈ
యేర్పాటును శ్లాఘించుట న్యాయముగాని ఖండిం
చుట న్యాయముగాదు. పాడిపంటకు దోడుగను బట్ట
యును గలిగిన యల్పసంతుష్టులగు రయితలు పరా
పేక్షలేకను సుఖజీవనము ననుభవింప గలుగుదురు.
రయితల దారిద్ర్యమునకు అధికమైన పన్నులవలె
విదేశవస్త్ర ప్రవాహమును సాధనంబుగ నున్నది.
శ్యామలదాసుగారు రయితల యార్థికస్థితిని బాగు
జేయుటకు గృహపరిశ్రమలవనరమని తెలిపిరి. కాని
సర్వసామాన్యమైన గృహపరిశ్రమను వారు సూ
చించి యుండలేదు. విశాలమై దర్శద్రగస్తమైన
దేశమునంద వనరమైన గృహపరిశ్రమ రాటము
నేతపరిశ్రమమాత్రమే అయియున్నది. ఈ పరిశ్ర
మోద్ధరణ విషయమై గాంధీమహాత్ముడు చేయు
చున్న మహాప్రయత్నమునకు దేశాభిమానులంద
రును శక్తివంచనలేకను సహాయము చేయుటకు
బదులు పరిహసించుటయును విచిత్రముగ నున్నది.
సభలును తీర్మానములును కడుపును నింపజాలవు.
తీర్మానముల కనురూపమైన కార్యవిధాన మేర్పడి
నపుడే ప్రయోజనము గలుగును.

అర్థికాభివృద్ధి కిరసాధనములు
సంపద్యవృద్ధికి పరిశ్రమలు సాధనములని యంద
రును నంగీకరించుచున్నారు. పెద్దపరిశ్రమల స్థాపన
మునకు విశేషధనమును సంరక్షణ విధానమును
సాధనములుగ నున్నవి. పరిదేశ ద్రవ్యములతో
పెద్దపరిశ్రమలను స్థాపించుటవలనను పరిదేశ సౌక
బంధనము బలమగుచున్నది. పెద్దపరిశ్రమ లన్ని

యును విశేషద్రవ్యమును యంత్రసామగ్రికి వినియో
గించుచున్నవి. మూలధనమునందు విశేషభాగము
పరిదేశములపాలగుచున్నది. పరిదేశములంద్రవ్యము
జేసినను ద్రవ్యము స్వదేశమునందు విని
యోగపడినను కొంతవేలు. విదేశములందు అప్పు
జేసిన ధనము వ్యవసాయాభివృద్ధికిని నీటివనతులను
నిర్మించుటకును వినియోగ పడిన కొంతయైనను
ప్రయోజనము గలుగును. బాల్యవస్థయందండేడి
పెద్దపరిశ్రమలు బలపడి వృద్ధిని బొందుటకు రక్షణ
సాధన మవసరము. బ్రిటీష్ ప్రభుత్వమునుండి ఇట్టి
సహాయము గలుగుట దుర్లభము. పెద్దపరిశ్రమల
నిర్వహణమునకు ద్రవ్య ప్రతిపత్తి యవసరము.
శంపీరియలు బ్యాంకు భారతీయు ల
ద్రవ్యముతో బలియుచున్నను
ధనసహాయమునకుమాత్రము భారతీయులు నోచు
కొనలేదు. తెల్లవారికిగల ప్రతిపత్తియే భారతీ
యలకును ఇంపీరియలు బ్యాంకునందండిన పరి
శ్రమ వ్యాపారాభ్యుదయమునకై భారతీయు
లంతో చేసియుందురు. వ్యాపారమునకై పొగ
యోడలకు సంవత్సరమునకు కోట్ల రూప్యములు
వ్యయమగుచున్నవి. ఏ విధమున జూచినను భరత
ఖండమునందాదాయమునకు మించినవ్యయ ప్రవా
హము నిరంతరము దేశమును కృశింపజేయు
చున్నది. ఈ వ్యయప్రవాహము నరికట్టుటకు
విదేశ ప్రభుత్వబలమును తగ్గింపవలయును. విదేశ
వ్యాపారమును తగ్గింపవలయును. విదేశాధికారము
తగ్గవలయును. ఈ కార్యము సంపూర్ణముగ నఫల
మగుటకు స్వతాజ్యస్థాపనము గావలయును. కొంత
వరకైనను సాధ్యమగుటకు స్వదేశవస్తు ప్రచార
మును విదేశవస్తు వినర్జనమును సాధనములుగ
నున్నవి. విదేశవస్తువులందు వస్త్రములు 60 కోట్ల
మొత్తమునకు ప్రధానస్థానము నాక్రమించు
చున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు బోధించుచున్నటు
లును బెల్గాముకాంగ్రెసు తీర్మానించినటులును
భారతీయులు దీక్షాపరాయణులై విదేశ వస్త్ర
విసర్జనమును స్వదేశవస్త్రధారణమును జేయుగలిగిన
యెడల ఆంధ్రసాభాగ్యమును స్వరాజ్యమును స్వయ
ముగ గలుగగలవు. నాయకులును ప్రజలును తీర్మా
నములను సభలను విరమించి కార్యకూరులగుటకు
పాటుపడి దైవసహాయమునకు బాత్రత బడయు
దురు గాత!

అస్పృశ్యత

దేశీయమహాసభ విధించిన నిర్మాణ కార్య
క్రమాంశములలో, దేశవిముక్తికి ముఖ్యాధారము
లని నిర్ణయించినవానిలో ఒకటి ఖద్దరును మరి
యొకటి అస్పృశ్యతా నివారణము నై యున్నవి.
హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రియొక్క ప్రాముఖ్య
మెంతగలదో హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులు
యెక్కడబట్టినను వివరించుచు నేయుండిరి. లజపతి
రాయిగారు మొన్న చెప్పి యున్న యజ్ఞానము
నందును, షేకతాలీగారు కుంభకోణములో కితా
ఫతుసభయందు దీని యావశ్యకమును వేసోళ్ల
జాటిరి. మహాత్ము డీమూటనిన్ని స్వరాజ్య సంపా
దనమునకు ముఖ్యమని చెప్పించెను. బెల్గాము
దేశీయమహాసభ అధ్యక్షింపన్యాసమంతటను వీని

యాధ్యక్షమునే జెప్పెను. బెల్లం తీర్మానములలో నివి ప్రాముఖ్యమును బడసెను. కాని యీ దేశమున నింకను పూర్వార్థాచార పరాయణులు యిట్టి సంస్కరణములనిచ్చుగింపనివారులేకపోలేదు. ఆస్పృశ్యత యండవలెనని వాదించు ఛాందసులుగలరు. దీనియొక్క శాస్త్రవాక్యమంతయును నీ పత్రికలో నిడవెరకు కావ్యకంఠ గణపతి శాస్త్రిగారికిని రామకృష్ణచెన్నులగారికిని జరిగిన వాద ప్రతివాదములనుబట్టి చదువరులు గమనించియే యుందురు. ఇప్పుడు వాని నన్నిటిని నేకరువు బెట్ట నక్కరలేదు. కాని బొంబాయిలో హిందువులు, మహాత్ముడు అధ్యక్షోపన్యాసమునందు ఆస్పృశ్యతను ఖండించుచు వ్రాసినందులకు ఆసమృతినభనుజరిపి ఆయన మతభ్రష్టుడనియు, మాలపిల్లను బెంచుచున్నాడనియు దూషించుచున్నారు. కథియవాడు హిందువులుగూడ అచట రాజకీయ మహాసభయందు ఆస్పృశ్యతను ఖండించుచు గాంధీ బల్లీనందులకు ఆక్రొశమును జూపుచున్నారు. కియ్యది పెట్టితప్ప మరేమియును గానేరదు. మహాత్ముడెప్పుడును మతభ్రష్ట కార్యములు జేయడు. ఆయనకు హిందూమతమంతయును బాగుగ దెలిసియే యందున్న యీ మహాదోషమును పాతకమును దొలగించుటకు బూనుకొని వాడు. అట్టి మహాత్ముని దూషింపడగదు. ఆయన పాపండుడును, నాస్తికుడును, మతభ్రష్టుడును గాజాలడు. ధర్మమునకును ఆచారమునకును భేదముగలదు. ఆస్పృశ్యులుగ నే జాతివారిగని పరిగణింపవలెననుధర్మ మెచ్చటనులేదు. హిందువుల కీభ్రమ దొలగవలయును. వైకంఠారకేశ్వర సత్యాగ్రహోద్యమములుగూడ బొంబాయి సభయందు దూషింపబడినవి. ఆ యద్యమములను నడుపువారు మతద్రోహులుగ పూర్వార్థాచార పరాయణులగు హిందువులు పెరిగిపోచుచున్నారు. ఆస్పృశ్యతను తొలగించుటలో సభ్యముగాని మతభ్రష్టముగాని యేమియునులేదు. తోటివారికి సమానమైన హక్కులను మాత్ర మొనంగి భ్రాతృభావముతో నుండుటయే కొరినది. పంక్తిభావములుగాని అంతర్వివాహములుగాని కావలెనని యెవ్వరును కోరుటలేదు. అగ్రజాతి నిమ్మజాతియను భేదభావము ఆస్పృశ్యభావము సంచభవము తొలగవలయుననియే కోరుచున్నది. దేశీయమహాసభ నిర్ణయింపకున్నను, మహాత్ముడొదలింపకున్నను యీ మానవకారుణ్యవిషయ ముండరకును వారి వారి యంతరాత్మలయందు ద్యోతము గావలసినదే గాని వేరొండు గాదు. హిందూమతము సర్వసమన్వయ మైనది. ఇందు అన్ని ధర్మములును ఆపాదించబడి యున్నవి. అట్టి మతమునందు ఆస్పృశ్యతను బెంచి భేదభావములు గలగజేయుట మితమునకును సంఘమునకును దేశమునకును గూడ అనర్హమని జెప్పిన తప్పేమియులేదు. పూర్వార్థాచార పరాయణులు యీ సంస్కారోద్యమము నెడసహనము జూపవలయును. ఇక్కాలమున నట్టి సంఘర్షణ జరుగియుండుట శుభసూచకము గానేరదు. మహాత్ముడు జెప్పినదానిని సమన్వయము జేసికొనుటయే ఉత్తమధర్మము. హిందూమహాసభ యీ సమన్వయ బరిష్కరింపవలసియున్నది. ఆస్పృశ్య

తను లేకుండజేసి దేశము స్వరాజ్యమును శీఘ్రకాలమున బడయటకై అందఱను పాటుబడుట ముఖ్యముగ హిందువుల, ధర్మమై యున్నది.

పంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ మహాసభ

పంగరాష్ట్రమునందు జోహాకుంబాలామహామ్మదీయల మహాసభాప్రహసనము ముగిసిన తరువాతను తిరిగి పంగరాష్ట్రీయ మహమ్మదీయసభ గూడెనది. ఆసభయందు నిర్బంధశాసనప్రచారము ఖండింపబడెడి తీర్మాన మొనరింపబడినది. సయ్యదు మహమ్మదు హుస్సేను నవాబాజాగారు ప్రభుత్వచరణమును ఖండించుచు తీవ్రమైన యపన్యాసమును జేసిరి. ఖుదాబక్సుగారు భారతీయులు వారి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములకు వారే శాధ్యులనియును నితరు తంతనాగరకతను గలిగియున్నను స్వేచ్ఛాభంగమును జేయటకు హక్కులేదనియును విస్పష్టము చేసిరి. అజదుగారు సవరణ చట్టమును మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు నిరాకరింపవలయునని హెచ్చరించిరి. పాఠము ఫజలుహక్కుగారు మాత్రము ప్రభుత్వచరణమును సమర్థించిరి. సమర్థనము కారణములు: 1. ప్రభుత్వసమర్థనము మహమ్మదీయ మతధర్మము. 2. సభాతీర్మానము మహమ్మదీయాభిప్రాయమును దెలుపుటలేదు. 3. పోలీసున కిదివరకే విశేషాధికారము గలదు. ఈకారణములలోని చటత్వ మందరికిని దెలిసి యున్నది. ఫజలుహక్కుగారికి గల సాహసధైర్యములు వారి నిర్యాజకగణాదేశమును పెల్లడి చేయలేక పోవుట యందే కనుపడుచున్నది. అధికారదాసులైన ఇట్టి మహానీయులే బ్రిటీషుసామ్రాజ్య బలరక్షకులు. ఈబలమును గ్రహించియే లిట్లనుప్రభువు యధేచ్ఛగను ప్రవర్తించుచున్నాడు. కాని నేటి సమావేశము నిరంకుశవర్గమునకు జ్ఞానోదయమును గలుగజేయునని నమ్ముచున్నాము.

నానాపక్ష సభావేశము

డిల్లీయం దీనెల 23 వ తేదీని గూడనున్న వివిధ పక్షములకు భిన్నపక్షములవారు స్వపక్షవాదములను సిద్ధముచేయుచున్నారు. జిన్నాగారు మహమ్మదీయపక్షవాదమును విశదము చేసిరి. ఉద్యోగములందును స్థానికసంఘములందును శాసనసభలయందును మహమ్మదీయులు స్వసంఘ ప్రాతినిధ్యమును గోరుచున్నారు. డిల్లీయందు సభ మిత్రభావముతో గూడవలయు ననియును మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును డిల్లీసభ నిర్ణయించనియెడలను ప్రభుత్వము నిర్ణయించుననియును సుభయసంఘముల సంఘటనములేకను స్వరాజ్యము దుర్లభమనియును జిన్నాగారు తెలియజేసిరి. జిన్నాగారు స్వపక్షవాదమును బలపరచుట సమంజస మైనను దేశక్షేమమునకు ప్రతిపక్షవాదమును సయితము గ్రహించుట ధర్మము. లాలా లజపతిరాయిగారు వారీలేఖలందును యపన్యాసము లందును హిందూ పక్షాభిప్రాయమును తెలియజేసియుండిరి. హిందూపక్షమువారు డిల్లీ సమావేశమునందు త్యాగమునుజూపినను ఆత్మహత్యను గోరుట యనుచితము. ఇంతకంటెను కర్షలుగిడ్డిగారు యరేషియనులకు జేసిన హితోపదేశ ముదారముగ నున్నది. గిడ్డిగారు యరేషియనుల దురభిమానమును నిరసించిరి. యరేషియనులు యూరోపియనుల మని భ్రమపడుటయును

యూరోపియనులను ఇండియనులను నిందించుట యను యనుచితమని గిడ్డిగారు చేసిన హితోపదేశము యరేషియనులకును నితరులకును మనస్వార్థముగ నున్నది. సాంఘికసంరంభ వ్యాపకము నీ యభిప్రాయములు విశదము చేయుచున్నవి.

స్వరాజ్యపక్షము - మంత్రిపదవులు

స్వరాజ్యపక్షము మంత్రిపదవుల సంగీకరించునా యను విషయము దేశమంతటను మారుమ్రోగుచున్నది. దేశీయమహాసభకును శాసనసభలకును యేమియును సంబంధములేదు గాని స్వరాజ్యపక్షపు కాంగ్రెసుసభ్యులు శాసనసభలందుండి జాతీయకార్యసహాయము జేయక మంత్రిపదవుల నాశించి ఆమోహములో బడిపోయినయెడల వారికి ను కాంగ్రెసులేదు దేశము లేదనియే జెప్పవచ్చును. సిద్ధ్యాగా రీవిషయమై చాల పట్టుదలతో నున్నారు. వారికి తమరాష్ట్రమునం దట్టిపనికి గడంగుట యిష్టముగనుండునటుల గాన్పించుచున్నది. ఆస్పృశ్యే యిందులకు 'మాంచెస్టరుగార్డియను' సం తోషము దెల్పుచున్నటుల నేను మాకందిన ప్రత్యేక తితివార్తవలన దెలియచున్నది. స్వరాజ్యపక్షము యెట్టి నిబంధనల జేసిన అందుకు కట్టబడియుండునటుల మాత్రము సిద్ధ్యాగారు జెప్పుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షము భవిష్యత్కార్యనిర్వహణమును గూర్చి యోచించుటకు నాగపురములో 11 వ తేదీని సమావేశము గానున్నది. అచట యేవిధముగ నీవిషయము పరిణామము గాంచునో జూడవలసియున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రిపదవులనే యాశించినయెడల ఆత్మఘాతక మొనర్చుకొనినవారగుదురు.

కోతుల కర్తవ్యము

వృద్ధులు యవ్వనులగుటగాదు గాని కోతుల పాలిటి యములైనారు. జర్మనీలోను ఇంగ్లాండులోను నూతన చికిత్సయొకటి యారంభమైనది. ఈదేశమునకుగూడ నావైద్యులు వచ్చియేయుండిరి. చాలమంది వృద్ధులు చిరయవ్వనులు గాదలంచిరి. కోతిమాంసము శరీరమునకంటించి యేదోవిధముగ నీచికిత్స జేయుదురట. ఇందులకు బొంబాయినుండి వందలకొలది కోతులు పెట్టెలలో బెట్టబడి యెగుమతి జేయబడుచున్నటుల నేటివార్తలు దెల్పుచున్నవి. వృద్ధులు యవ్వనులగుట యెందులకో యీ కోతులప్రాణముల దీయుట యేలనో గదా! ప్రకృతిధర్మము ననుసరించివచ్చిన వృద్ధాప్యమును యింకను తొలగించుకొని భౌతిక తుచ్ఛస్థుఖంజుల నారయట పాశ్చాత్యదేశమునకే జెల్లెను గాని ఆధ్యాత్మికసంపదగల యీ దేశమున కది తగినది గాదు. ఈ దేశమునగూడ చాలమంది యిందులకెదురు చూచుచుండి కోతుల ప్రాణము దీయదలంచిరి గాని చాల ఖర్చుగనని వెరచియుండిరి. కోతులప్రాణమున్న అంతి నిరసనగ జూచి మానవుడే శ్రేష్ఠతముడనియు చిరంజీవిగ నుండవలెననియు భావ మేర్పడుట యెంతసీచమో దెలుపవలయునా!

ఒక సవరణ

నిన్నటిపత్రికయందు హిందూ విశ్వవిద్యాలయ సభయందు "నూలువడుకుట నియమముదూర్వము" అను తీర్మాన మొనరింపబడినటులు ప్రచురించి తదనురూపమైన వ్యాఖ్యానము చేసినందులకు చింతిలుచున్నాము. తీర్మాన మొనరింపబడినదనియును విజయమునకు విద్యార్థులు గౌరకులని యను దెలుపుటకు సంతసించుచున్నాము.

విదేశవార్తలు

కొలొనును ఖాళీజేయరు

మిత్రమండలి నిశ్చయము

జర్మనులు సంధిపరతులకు ప్రతికూలముగ

ప్రవర్తించినట్లు

లీఫ్ట్, జనవరి 5:—కొలొనును ఖాళీజేయు విషయమై జెర్మీయం, ఫ్రాంసు, గ్రేటుబ్రిటన్, ఇటలీ, జపాన్ ప్రతినిధులందఱు సంతకముజేసి సమిష్టి తీర్మానము నేడు జర్మను ఛాన్సలరు డ్రెగర్ అందజేసిరి.

లేఖావివరములు

జర్మనులు సంధిపరతులను నెఱవేర్చుటకు జేయుటకు సంధిసమయమున మిత్రమండలి ఇతర ప్రభుత్వమువారును రైసుకు పడమరగనున్న ప్రదేశములను నెఱవేర్చుటకు ఆక్రమించుకొనుటకు వెర్సెయిల్స్ ఒడంబడికలో 428 వ సూత్రమున నిర్ణయించబడినది.

428 వ సూత్రము ప్రకారము జర్మనులు తమ భర్తయును నిర్వహించుచున్న క్రమముగ మొదట 5 దేదెలలోను తరువాత 10 దేదెలలోను జర్మను రాష్ట్రమును ఖాళీజేయుట కేర్పాటు చేయవలెను.

జర్మనులు ఇంకను తమ మరతులను నెఱవేర్చలేదని జర్మను ప్రభుత్వముతో జెప్పటకు మిత్రమండలికి అధికరకపుడే ఆధారమంతయు దొరికెను. 1925 సం॥ జనవరి 10 తేదీ వరకు ఆగనక్కరలేక పోయెను. అదే దీనికిగూడ నెఱవేర్చలేదని మిత్రమండలికి చక్కగ తెలిసెను.

సైనిక పరిశీలన విషయమై మిత్రమండలి సైనిక పరిశీలకవర్గమువారికి జర్మనులు నిరోధమును జూపుటయే మిత్రమండలి ఖాళీజేయ నిరాకరించుటకు కారణము.

160 సూత్రమునకు విరుద్ధముగ సైన్యమును (గ్రేటుజనరలు స్టాఫు) ఇంకొకరూపముగ జర్మనులు ఏర్పాటు చేసిరి.

174 సూత్రమునకు ప్రతికూలముగ కొద్దికాలము పనిజేయు వలంబేర్లను సమావేశపరచి తుక్కిన జేసిరి.

యొద్దపరికరములను తయారుచేయు కర్మాగారమును ఇంకను అపి పరిశ్రమలకర్మాగారముగ పూర్తిజేయులేదు. ఇది 186 లో నిబంధనకు విరుద్ధము.

అదనముగ నున్నవన్నియు అటులనే బడియున్నవి. పోలీసుదళము మరల బోలొనుసభ తీర్మానముప్రకారము క్రొత్తక ఏర్పాటుజేయలేదు. ఇంకను ప్రారంభించనే లేదు.

మిత్రమండలిగోరిన కానన పరిపాలకసర్వలను జర్మనులు ఏమియు తలపెట్టలేదు. క్లెరలోనే మిత్రమండలి ప్రభుత్వము ఆంతర్నిత్రమండలి సైనికపరిశీలక సంఘమువారి నివేదికమును అందుకొనెదరు. దీనివలన జర్మనులు ఇంకను ఏమి నెఱవేర్చవలసియున్నది నిర్ణయించబడును. ఈవిషయమై జర్మనుప్రభుత్వము నకు మరల లేఖ లంపబడును.

బ్రిటన్ వై దాడి

జర్మన్ పత్రికా నేరారోపణలు

లండన్, డిశంబరు 31:—బ్రిటన్ పత్రికలు బ్రిటన్ వై ద్వజమెత్తినవి. కొలొనును ఖాళీజేయుక జూపుటకు బ్రిటన్ ఉత్తరవాదియని తీర్మానముగ మారుచున్నయిది. మిత్రమండలి పరిశీలక సంఘమువారు నాశము జేయవలెనన్న పద్దులలో కర్మాగారము లున్నవి. అయ్యది సంధివిధానము ననుసరించి ఏర్పరచిన బ్రిటిషువారి పోటీ చాల ప్రమాదకరముగ నుండునని వాస్తవిక జాబితాను పత్రిక వాచినుచున్నదట.

పారిశ్రామిక స్థానములందు గల్గిన నష్టములకు పరిశీలక సంఘములోనున్న బ్రిటిషు అధికారులే ఉత్తరవాదులని తెలుపుచున్నది. ఆయుధములను తగ్గింపవలెననుటలో వారికి ఆసక్తి లేదు. జర్మనీతో వర్తకపు పోటీలో ఆగలేక పోవుచున్నామోయను భయముతో వారు పనిజేయుచున్నారనుచున్నది. ఇట్టియభిప్రాయాల నెన్నిటితో ప్రకటించుచున్నవట. బ్రిటన్ ను చాల అసహ్యకరముగ పరిశీలకులలో ప్రవేశపెట్టుట జర్మనుల సంకల్పమని స్పష్టముగ గన్పించుచున్నది. బ్రిటన్ అతి సీచముగ ప్రవర్తించుచున్నట్లు ప్రపంచమునకంతకును జూపుటకు జర్మనీ ప్రయత్నించుచున్నది. దీనికితగిన ప్రత్యుత్తరము సాధ్యమైనంతవరకు పరిశీలక సంఘమువారి నివేదికమును ప్రకటించుటయే.

జర్మనీ పరిస్థితులు

పరస్పరవర్తక సౌకర్యము

జెర్మనులతో రాయబారములు

బెర్లిన్ ప్రభుత్వముతో ఇతర ప్రభుత్వములవారు పరస్పర వర్తక సౌకర్యము నిమిత్తము తొందరగ రాయబారములను నెఱచుచున్నారు. జనవరి 10 తేదీనుండి గుంకముల ఏర్పాటునుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. 10 తేదీకి మిత్రమండలికి జర్మనీజూపు నుంకముల సౌకర్యములు ఆఖరగును. ఫ్రాంసు, ఇటలీ, జెర్మీయము ఇంతవరకు ఒడంబడికను జేసికొనలేదు. ఇటీవల వర్తకపుటాడంబడికచే గ్రేటుబ్రిటన్ కు భయములేదు.

దొమినియనులకు

సౌకర్యములను జర్మనీ కాపడవలకొనలేదని తెలియచున్నది. దొమినియనులగూడ తమకు సౌకర్యములను కాపినచో వారికిగూడ సౌకర్యములను కాపెదరటం. కనడా అప్పుడే రాయబారములను ప్రారంభించెను.

ఇటలీ ప్యాసిస్తో

దేశములో నంతసము - సైనిక ప్రదర్శనము

రోము, జనవరి 5:—మరల ఇటలీలో ప్యాసిస్తో ప్రచారము ప్రారంభమైనందులకు దేశమంతటను సంతసముగ నున్నది. ప్రతిపక్షపత్రికలకు, మ్యూసీనికు సంఘమున, క్యాబిన్ డెల్లా సెరా కార్యాలయములను పోలీసు సైనికులు గాఢదృష్టిపెట్టెను.

అనుకొన్న నిరోధమును ప్రతిపక్షములు జూపలేని ఎదుర్కొనుటకు రోములో సైన్యములు సంసిద్ధము జేయబడినట్లు అల్లరులు శేపు.

మంత్రుల రాజీనామా

స్వాతంత్ర్యాభిమాన్యుడు, పబ్లికువర్క్సుమంత్రి రాజీనామా నొసగిరి. పిరిస్టానే ఇతరులు నియమించబడిరి. జాతిసమితి కధ్యత్వమును సీనీరు సలూగాగారు వదలుకొనిరి.

ప్రతిపక్ష పత్రికలు

ప్రభుత్వముపై ధోరణిని మార్చినవి. అతీ పనిచున్నవనుకు మానెను. ఉత్తరవాదాలనే ప్రకటించుచున్నవి. ప్రతికూలప్రభుత్వసంఘము లన్నిటిపై దాడిసల్పిరి. చిట్టివేసిరి. ప్రాతమంత్రులను గియలిట్ ఆల్ఫోండ్లోగార్లను ప్రతికూలపక్షమున జేరుడని ప్రాతమంత్రి ఆమెడోలాగారుగూడ నిరాకరించిరి.

మంత్రివర్గ పునర్నిర్మాణసౌకర్యములు

మంత్రివర్గమును మరల ఏర్పాటుజేయుటకు ముస్సోలి నీగారికి తమ అధికారము లన్నిటిని మంత్రులుస్వాధీనముజేసిరి.

ఇంగ్లండులో యభిప్రాయము

లండన్, జనవరి 5:—ఇటలీపరిస్థితి ఇంగ్లండువృత్తి నాకర్షించుచున్నది. లిబరలుపత్రికలు ముస్సోలి నీగారినిభండించుచున్నవి. ఆతడు అంతధికార్లముగ ప్రవర్తించుటచే ప్రజలు మొండికైర్పాటుతో ప్రవర్తించుటకు కారణమగుచున్న దనుచున్నవి.

లాయిడ్ జార్జ్ గారి ఖండనము

ప్యాసిజమును లాయిడ్ జార్జ్ గారు గట్టిగ ఆక్షేపించిరి. నిర్బంధములు, భయపెట్టుట, ఇండ్లుతగులపెట్టుట, హత్యలు, ఇటలీ ప్రభుత్వ సాధనములుగ నున్నవనిరి. బొంబరాజు తరువాత యింతదుస్థితి యెన్నడును ఇంతవరకు యెఱుగనునది. ఇటలీ స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము లిబరలు నాయకులు క్రొత్తసంకల్పమును ప్రారంభించుట సంతోషదాయక మనిరి.

ప్రతికూలభిప్రాయములు

ప్రస్తుతపరిపాలనను శిరముగనుండునని ట్రెయ్యువరీక తలంచుటలేదు. సంతోషముగనే దెలుపుచున్నది.

డెయిలీ మెయిలుపత్రిక మాత్రము ముస్సోలి నీగారిని కొనియాడుచున్నది. ఇతడు బోల్షివిజమునకు దుర్బేధ్యముగ కొటయని విలించుచున్నది.

పాండుమారకము హెచ్చుట

న్యూయార్కులో పాండుమారకము హెచ్చెను. ఇంత ఎక్కువగ ఎన్నడును లేదు.

పెన్స్ ఇండిను దీవులు

బ్రిటిషుసంఘముల సంచారము

థామస్ గారు బయలుదేరుట

లీఫ్ట్, జనవరి 5:—కార్మికప్రభుత్వమున అధినివేశమంత్రిగయిన్న థామస్ గారు తెమియకాకుబయలుదేరిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపార్లమెంటు సంఘముతరపున ఇతడు పెన్స్ ఇండినుదీవుల కేసునున్నాడు. ఇతడు పరిస్థితులన్నిటిని స్వయముగ దెలిసికొని వర్తకసౌకర్యములను వేమో తెలిసికొనెదరు. ఇదియుంగాక థామస్ గారికంద్లు జబ్బుగనున్నవి. అందుచే కొంతవరకైన ఈపయనమువలన ఆరోగ్యము బాగుపడునని థామస్ గా చెబుచున్నారు.

హెడ్ జాబి పరిస్థితులు

జెడ్డామిడి కేసులు

ఇలిక్ సాదు సేనల పరాజయము

సంధిచేతుర్పు కడపటియర్పములను నిరాకరించి ఇలిక్ సాదుగారు తమసేనలను జెడ్డామిడికంపిరి. కాని ఆమిరాల్ గారి సేనలు తరిమివేసెను.

ఆస్ట్రేలియా నావికుల సమ్మె

మరికొన్ని నౌకలు ఆగిపోవుట

సిడ్నీ, జనవరి 5:—కమ్యూనిస్టువోలునుండి నావికులను ఏర్పాటుజేయ యజమానులునిరాకరించుటచే మరికొన్ని నౌకలు ఆగిపోయెను.

ఆర్థిక మంత్రుల సభ

ప్యాసిస్ నమావేశము

లీఫ్ట్, జనవరి 5:—దత్తనింగుపిథిలో నేడు మరల మంత్రివర్గము సమావేశమయెను. ఈవారములో ఆర్థికమంత్రులు చర్చించువిషయమై ఆలోచించిరి. శేపు ఉపయము చర్చిలు గారు ప్యాసిస్ కు బయలుదేరెదరు.

మోటారు నౌకలను నిర్మించుట

ఇంగ్లండులో చాల విస్తారముగ జరుగుచున్నది.

జర్మను రసాయన పదార్థముల దిగుమతి

ఇండియావర్తకునిపై యభియోగము

లండన్, జనవరి 2:—జర్మనీనుండి దిగుమతి చేయబడిన రసాయనపదార్థములను గూర్చి తప్పు సంకతులను కచ్చున్న (నుంకముల) అధికారులకు తెలియజేసిన భారతవర్తకుడు శేషవంశకలంకరు అను నాతనికి 500 పానుల జరిమానా విధింపబడినది.

నుంకములను తక్కువ గట్టిరందులకు జర్మను పరివారము క్రిందను చెక్కును బంపింట్లు పూర్తిగ ఆపరత్తకుడు ఒప్పుకొనెనని ప్రభుత్వస్వాధివాది తెలియజేసెను.

ఆపరత్తకున కెట్టి బాధ్యతయాలేకున్నను అంతకు ఒప్పుకొనెనని ప్రతివాది ప్రతినిధి తెలియజేసెను. అస్వాధియముగ పోటీ సల్పుటచే దీని నెదుర్కొనుటకు అట్లు జేయవలసి వచ్చెనని ప్రతివాది స్వాధివాది తెలియజేసెను.

తేయాకు ధరలు

విస్తారముగ పెరిగిపోవుట

గ్రేటుబ్రిటన్ లో దళారీలు తేయాకు ధరలను అపారముగ హెచ్చించిరి. మామూలు ధరకంటె పాను 1 కి 5 పెన్సలను హెచ్చించిరి. దేశమంతయు దీనివలన గోలజేయుచున్నాడు. భారతదేశ తేయాకు పంటదారులకు కళంకముగ నుండు ననుచున్నాడు. చిల్లర వర్తకులకు వడ్డముగ నుండునని గోలజేయుచున్నాడు. భారతదేశములోనే హెచ్చుధరలనుబెట్టి లాభము జేయుటకు ఆ వర్తకు లట్లు జేయుచున్నారని దళారీలు తమపై వేరములేకుండ నుడుపుచున్నాడు.

ఫ్రెంచి యుద్ధములు

అమెరికాతో పరిష్కారము

గడపునిచ్చుట

వాషింగ్టన్, జనవరి 5:—మరికొంత గడువిచ్చినతరువాత 80 ఏండ్లలో యుద్ధమును తీర్పు ఏర్పాటునకేయ నుద్దేశించినటులు హ్యుజ్జేస్ గారు వేలలనుగారికి తెలియజేసిరి. గడు విచ్చినకాలములో నూటికి 13 చొప్పున వడ్డీ నీయవలె ననిరి.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు ముందు కడలివగాని అమెరికను ప్రభుత్వమువారి తేలియ్యవలెననియు నొకటి తెలియచున్నది.

లండనులో జననము

చాలతక్కువ

లండన్, జనవరి 2:—క్రిందటి వారము వేయికి 9.9 జననములు గల్గెనని తెలుపుచున్నారు. ఇంత తక్కువ ఎన్నడును లేదట. మరణసంఖ్యగూడ తక్కువగనే యున్నదట. నూటికి 11.2 చొప్పున నున్నది.

యుగోస్లావియను తిరుగబాటు

నాయకుని అరస్టు జేయుట

బెల్గ్రేడ్, జనవరి 5:—ర్యాడిచి గారు అరస్టు జేయబడిరి. ఇత డిజిటల్ సోవియటు ప్రభుత్వముతో కుట్రబన్నెనని నిందించిరి.

బానిసవర్తకము

ప్రభువులసభలో ప్రశ్నలు

లండన్, జనవరి 5:—అఫ్రికా, ఇండియా, ఆరేబియాలో బానిసవర్తకమునుగూర్చి ఫిబ్రవరిలో ప్రభువులసభ యందు శర్చించెదరు. బక్స్టన్ ప్రభు వీచర్లను ప్రారంభించును.

జనీవా ఒడంబడిక

దక్షిణ ఆఫ్రికా లండన్ చర్చ

లండన్, జనవరి 2:—జనీవా ఒడంబడికను గూర్చి ఆలోచించు ఫభకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధిని బంజరని తెలియచున్నది. అనుభవముగల కనడా, ఆస్ట్రేలియా, డొమినియనులు తంతులముగ చర్చింప కత్తి గల్గినపుడు లండనుకు ప్రత్యేకముగ ఒక ప్రతినిధి బోసవసరము లేదని నిర్ధారణ చేయుచున్నారు.

బ్రిటీషువర్తకాభివృద్ధి

క్రొత్తసంవత్సరములో అనుకూలముగ నుండు సూచనలు

లండన్, డిసెంబరు 31:—వచ్చే సంవత్సరము వర్తకము బ్రుతుకు చాల బాగుండును. లండన్ ప్రాకు ఎక్స్చేంజిలో చాల ఉత్సాహముగనున్నది. న్యూయార్క్ లో పాను మార్క పుధర్ప పాచ్చినది. ఆరేండ్లనుండి ఇంత ఎక్కువగ ఎన్నడును లేదు. న్యూట్రా వర్తకము యభివృద్ధిగాను ననుచున్నారు. 12 డేండ్లనుండి ఇంత గిరాకీ లేదట. ఉక్కు, నౌకానిర్మాణము ఇంజనీరింగు కాఖలలో యుద్ధానంతరమున ఎక్కువగ గిరాకీ గల్గుచున్నది.

రెడ్ మంగోలియా

సోవియటుప్రభుత్వ మేర్పడెననుట

లండన్, జనవరి 2:—టైముస్ పత్రికా విలేఖరి రీగా గుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—మంగోలియా సోవియటు ప్రభుత్వరాజ్యముగ ప్రకటించబడెనని మాస్కో వార్తలు దెలుపుచున్నవి. క్రొత్త ప్రభుత్వ మేర్పడెనట. బోల్షివికులు ముఖ్యముగ ఉద్యోగములను స్వీకరించెదరు. మంగోలియాలో బోల్షివికువిధానము ఆవలంబించుచున్నారని మాస్కో వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

చీనా పరిస్థితులు

వర్తకాభివృద్ధి

లండన్, జనవరి 2:—చీనా విదేశీ వర్తకము 2000000

పానులు పెంచెనని పికింగునుండి టైముస్ పత్రికా విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

ప్రాంసు బర్లండుకు జరిగిన ఆటలు పోటీలో ఆటను జూడవచ్చినజనులు ప్రవర్తనము బాగులేదని ఫ్రెంచిపత్రికలు ఆక్షేపించుచున్నవి. ఇకముందు విదేశీయులు ఆటలనిమిత్తము ఎవరును ప్రాంసుకు రాజాల రనుచున్నది.

ఈజిప్టు పరిస్థితులు

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

జైషరా నీటిపారుదల

లండన్, జనవరి 7:—జైషరా నీటిపారుదల విషయమై ఒక దారికి వచ్చినదియు ఒడంబడిక కుదరనున్నదనియు రెయిల్వే తంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. నైలునది నీటిని ఈజిప్టు నూతానుదేశములకు బంచువిషయముగూడ ఏర్పాటులు పూర్తియగును. ఉభయత్రా ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారును, బ్రిటిషు అధికారియు చాల నుమ్మాదానముతో రానుబారములను జరిపిరి.

ఈజిప్టు ఎన్నికలు

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

సిద్ధి-ఫాసాగారు పోటీలేకనే నెగ్గుట

లండన్, జనవరి 5:—ఈజిప్టు ఎన్నికలలో సిద్ధి-ఫాసాగారు పోటీలేకనే ఎన్నుకొనబడిరి. ఇతని ప్రత్యర్థి జగులులు పక్షపాతి. పూర్వము మంత్రిగనుండెను. సాంకేతికాక్షపణచే ప్రత్యర్థి నిలచుటకు పిలువబడెను. అందుచే ప్రత్యర్థి లేకనే సిద్ధి-ఫాసాగారు నెగ్గిరి.

ఈజిప్టులో బిటిషు సైనిక ఆక్రమణ

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

లండన్, జనవరి 7:—బ్రిటిషు సైనిక ఆక్రమణమున బయలుదేరు తగవులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గుర్తించుటకు నిరాకరించిన సంగతిని బ్రిటిషు కాత్తికపక్షమువారు ఖండించిరి. దీనిని క్రేడ్ యూనియను కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును సాంఘిక అంతర్జాతీయ సంఘమువారును ఏకగ్రీవముగ ఆపూదించుచు తీర్మానించిరి. ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్య రాజ్యము గాన జాతిసమితిలో జేర్చుకొనవలెననిరి. జాతిసమితి సభ్యులకున్న బాధ్యతను, హక్కులను గర్హించెదవలె ననిరి.

వాపు సంఘము

వాపుసంఘమునుండి ఇంకను రాజీనామాలు ఇచ్చుచున్నారు. ఇప్పటికి 9 గురు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఇటీవల బోల్షానాగారు ఆఖరున రాజీనామా నిచ్చిరి. అధికారమును నిలుపుకొనుటకు జగలులుఫాసాగారు పీఠులలో బోవు మాకను దగ్గర దీసిరి. ఈమాక రాజమందిరముచుట్టు జేరి 'సాదు' లేక విప్లవము, రెంటిలో ఏదో ఒకటి జరుగవలెననుచుండిరి. జగులులు ఫాసాగారు ఎన్నికలను నిరసించుట తప్పని ఆక్షేపించిరి. జగులులు ఫాసాగారి పరిపాలన మంతయు సక్రమ పధతులకు వ్యతిరేకముగనే యున్నదనియు వాపుసంఘమువారు ఎన్నిక దారులను భయపెట్టుచున్నారనియు ఎన్నికలు తన పక్షముగ జగ్గినచో మంత్రివర్గమువారిని తీవ్రముగ కక్షించెదనని గూడ నెగలులుగారు బెడరించెదనియు కాని మంత్రివర్గమువారి బెడరింపులను లక్ష్యబెట్టలేదనియు తాము తమ హక్కులను మించి ప్రవర్తించలేదనియు సిద్ధి-ఫాసాగారు రూటరుతో తెలియజేసిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

స్వరాజ్యవాదులు

ఉద్యోగముల సంగీకరించు విషయము

మాంఛెస్టరుగార్డియనువత్రిక విమర్శ:

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జనవరి 7:—మధ్యరాష్ట్రములలో స్వరాజ్యవాదులు ఉద్యోగములను స్వీకరించు నీవిషయమై మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

స్వరాజ్యవాదులు మధ్యరాష్ట్రములో ప్రభుత్వమున ఉద్యోగములను స్వీకరించుట బాగుండునా యనువిషయమును ఆలోచించుచున్నారు. మహారాట్రా బ్రాహ్మణులు ఈ విషయమై నిశ్చయించుకొన్నచో వారికి విజయముగగాక యని గోరెదము. ఇండియాలో మహాలకులకు వీరితో చాలకష్టముగ నుండును. అధికారముగోరకు స్వరాజ్యవాదులు హోరహోరని పోరాడెదరు. వారికున్నకష్టములు వారికున్నవి. మహ్యుడియులు, బ్రాహ్మణేకరహిందువులు, మహారాట్రా బ్రాహ్మణ అధికత్యమునకు కంటిగించుకొనెదరు. ఇండియాలో ఈకష్టముల కంతకు ముందు అధికారమును సాధించి బాధ్యతనువహించు భార తీయులను కనుగొనుటయే.

అఖిలభారత సర్ సాలార్ జింగు ఫుట్ బాల్ టూర్న మెంటు

వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయటీము నెగ్గను

విజయులకువదునొక్క స్వర్ణ పతకములునుమీల్తును అర్పింపబడెను

వారణాసి, జనవరి 6:—అఖిలభారత సర్ సాలార్ జింగు ఫుట్ బాల్ టూర్న మెంటు నందా వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయము టీము అమృత సరము ఖాల్ సా కళాశాల టీమును మొదటిసారియందే రెండు గోలులుచేసి ఓడించెను. ఖాల్ సా కాలేజి వారిొక్క గోలైనను జేయలేకపోయిరి. సెమిఫైనల్ లులో లాహోరు గవర్న మెంటు మెకానికల్ అండు ఎలెక్ట్రికలు యింజనీరు కళాశాల వారిని రెండు గోలులు చేసి ఓడించెను. యింజనీరింగు కళాశాల వారిొక్క గోలైనను జేయజాలకపోయిరి. కుడిటటు అఖిలభారత మహాద్వీపము విశ్వవిద్యాలయమునకు ను వారణాసి హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునకును జరిగెను. వారణాసి విశ్వవిద్యాలయపు టీము అధిక చతుత్కారమును, ఆటా నైపుణ్యమును, జూపి ఆట నెగ్గిరి. ప్రేక్షకులెల్ల భళిరే భళిరే అనిమెచ్చుకొనుచు తార్లధ్వనులు మిన్నుముట్టించుచుండిరి. చిత్రకావైపుణ్యముగల ఫేటకమును పదునొక్క స్వర్ణపతకములును విజయులకు సమర్పింపబడెను.

(ఆం.ప్ర.)

అంధ్ర ఖడ్గరుబ్యాంకువారి విజృంభి

"డిసెంబరు నెలలోవరకే, యీ జనవరినెలలోగూడ, అహమ్మబాబాదు తీర్మానముప్రకారము కాంగ్రెసు సంఘంలోని ఎన్ని సభ్యులను, ఇతరులను, నూలుకానుకలను యీ నెల ౧౫ వ తేదిలో, అంధ్రఖడ్గరుబ్యాంకు లిమిటెడు గుంటూరుకు పంపగోరెదను. రెండవనాడూ ఉండదు. బెల్లూము కాంగ్రెసు తీర్మానములు యీ నెలకు నూలుపంపు బాధ్యతను తొలగించలేదు. అంధ్రమహాజనులు తమదేశాభిమానమును కాంగ్రెసు నందలి గౌరవమును, మహాత్మునియందలి భక్తిని, పురస్కరించుకొని నూలుకానుకలు విరివిగా పంపగోరెదను"

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

కార్యదర్శి.

బర్మాశాసనసభ సభ్యత్వమునకు ఎన్నిక

రంగూను, జనవరి 5:—జి. ఎ. మ్యాంగుగ్యేగారు మంత్రి పదమందుండి ఉన్నత న్యాయస్థానపు న్యాయమూర్తిగా నియమింపబడుటచే వారిస్థానమందు కాసనసభ్యుల సెన్సుకొనుట కేర్పడినదను నేడుగాన బర్మావారియం దధికమైన ఉత్తము గనించుచుండెను. వోల్టు చురుకుగా చేయబడుచున్నది. సామంత్రిము 4 గంటలవరకును వోల్టు వేయబడుచునే యుండెను.

(ఆం.ప్ర.)

లాల్ బజర్ లో లాల్ బజర్ లో

మొసూరు మహారాజావారిని సందర్శించి
లాల్ బజర్ లో, పురపాలక కమిషనరు టాండన్,

పిమ్మట శివనాథునితో జలపాతమును జలయంత్రము
లనుమార్చి మరల 2 వ తేదీకి బెంగళూరు చేరెను.

పుదుచ్చేరి యాత్ర

ఈనెల 3 వ తేదీ సాయంత్రమున చెన్నపురిలో సముద్ర
తీరమున బహిరంగసభలో లాల్ బజర్ ఉపన్యసించిన పిమ్మట

బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణవివాదము
లంతరించి తీరును

హిందూసంఘమునం దైకమత్యము కుదురును

లాల్ బజర్ లో లాల్ బజర్ లో మదరాసు తిరువనంతపురములు
ఎస్.సి.యే.బి.ఎస్. క్రైస్తవిక సంఘములగా లాల్ బజ

హిందూసంఘమునందన్న కులములవారును ఏకమగు
దురు. ప్రస్తుతమున్న బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరసమన్యతా

హిందూమహమ్మదీయగిల్లంతు లిచట లేకపోయినను
ఉత్తర హిందూస్థానమునందలి కలహముల గాలి యిచ్చటివానికి

మలబారు మొదలగు స్థానములకు వెళ్లదలచితిని గాని
తొందరపడకుండునట్లు దేవస్థానములకు వెనుకకు పోవలసివచ్చినది.

మాలానా షేక్ తాలీగారు

5 వ తేదీని కారీకాలు కేగిరి

షేక్ తాలీగారు మాలానాలో మాయవరంనుండి 5 వ
తేదీని పగలు 11 గంటలకు కారీకాలు చేరిరి. అచట కాదకు

జారిజానెపుగారు

ప్రీత్యునిని మరల పూర్వం చేరిరి

ఈనెల 3 వ తేదీ బాల్కన్ బాల్కన్ (ఎం. ఏ)
గారు పూర్వం కుద్దపల్లెను దుస్తులను ధరించి మధురలో కోర్టు

కాశీ ర సంస్థానము

రాజ్యాధికారమున కర్తవ్య

రాజా సర్ హరిసింగుగారి శ్రీహరితన గూర్చి ప్రతి
కలలో విస్తారముగా ప్రకటించుచుండుటచే ఆసంస్థానములో

బెల్గాంబ్ బ్రాహ్మణేతరసభ

కాంగ్రెసునాయకుల నిరాదరణ

ఇది కేవలము ప్రమాదము

బెల్గాంబ్ బ్రాహ్మణేతరసభ సభాసభకు కాంగ్రెసు
నాయకులు వారిపట్ల నిరాదరణ చూపిరని రామస్వామి మొద

కలకత్తా, జనవరి 6- బెల్గాంబ్ మొదలగునటులు, ఆర్.
డబ్ల్యు. కోరిన్, లివింగ్ డంపతులు, పెట్టులో వియట్ గార్లు

సర్ మహమ్మద్ సాఫీగారు

భావోత్తర సంస్థానపు లిగల్ అడ్వేజరుగ నుండెదరు
లాహోరు, జనవరి 6- బ్రాహ్మణాస్త్రమునకు సంబం

బొంబాయి, జనవరి 6- బెల్గాంబ్ 17 వ తేదీన బొం
బాయి రేవునడిచి ప్రయాణముచేయుచున్న "మాట్లా" ఓడ

నాయకుల విరుద్ధములు

అధినివేషముల రిపోర్టులను ప్రకటించుట

దేశీయనాయకులలో కొందరు ప్రభుత్వమువారి ప్రో
త్సాహమున ఫిరీ, బ్రిటిషు గయానా కెన్యాదేశములకు పోయి

వన్ను విచారణ సంఘము

ఆర్. యం. జోషిగారి సాక్ష్యము

వారణాసి, జనవరి 6- క్షిప్రమున కలపు అనంతరమున
వారణాసియందు జనవరి 2-వ తేదీన హైదరాబాదు పన్ను విచారణసం

రీడింగు వంతులు

కలకత్తా, జనవరి 6- బ్రాహ్మణసభకు బాలికా
పాఠశాలను రీడింగు ప్రభుత్వ సంఘించెను. కలకత్తా ముఖ్య

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధము

ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నము

నేడు జరుగనున్న శాసనసభలో నిర్బంధచట్టమున కను
కులముగా ఓట్లను సంపాదించుటకు హామీమొందెను శాసన

చాలగుండి మహమ్మదీయులు సకరమునకు వచ్చిరి. వా
రందరను చట్టమును నిరసించిరి.

నేడునల్లియులు

ప్రజాకృష్ణబోసు, అఖిలచంద్ర దత్తగార్ల సవరణలను
జాతీయవాదు లామోదించలేదు. 7 వ తేదీని శాసనసభ జరు

స్వరాజ్యపక్షమువారు

దాసుగారు బెల్గాంబ్ నడిచి వచ్చినప్పటినుండియు వారికి
జ్వరమువచ్చుచున్నది. అందువలన వారు సభను చేసి ఉపన్య

హైకోర్టులో పిటిషను

తాము శాసనసభకు రావలసినవరకు శాసనసభను జూప
కుండ నిలిపివేయుటకు ఉత్తరపు చేయవలెనని నిన్న 6 వ తేదీ

నేనుగు ప్రగారి తీర్మానము అనుమతించబడెను

నేనుగు ప్రగారి రుపపాదించబడిన తీర్మానమును శాసన
సభలో నుపపాదించుటకు అభ్యుత్తుడు అనుమతి నిచ్చెను.

స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ

నిన్న తాత్రి స్వరాజ్యపక్షమువారిసభ జరిగినది. నేడు
శాసనసభలో వారు చేయవలసిన తక్షణినిగూర్చి ఆలోచించిరి

గొప్ప అగ్ని ప్రమాదము

రంగూను, జనవరి 6- రంగూనునందు వై నాథీలో
నిన్న సాయంత్రము అగ్నిప్రమాదము సంభవించెను. ముగ్గురు

అలహాబాదు

జనవరి 6- నల్లందు ఏజెంటు రాబడిపన్ను కేసును
నరు ఉద్యోగములు రెండును జరకవేయుటచే కమిషనరుగారి

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు పోటీపరీక్షలు ప్రారంభమైనవి.
9 రోజులు అభ్యుదయ హాజరైరి.

ఇండియన్ సహాయ సేవలసంఘము సభ్యులను భారతశాసనసభ
తెరువగనే తిరిగిసమావేశమరచి కోర్టును విచారించి జూడ

వై మానిక్ విద్యాభ్యాసము

ధిరీ, జనవరి 6- చాలమారులు విమానములపై సగురు
టనేర్పుటకు ఆరువిమానములు రిపల్ పూరునుండి కలకత్తాకు

(ఆం. ప్రె.)

నిక వార్తలు

కన్నాటుయువరాజురాజ్యము:—మదరాసుకు కన్నాటు యువరాజు భార్యసహితముగా మార్చి 2 వ తేదీన వచ్చి 4 రోజు లిచటనుండెదరని తెలియుచున్నది.

కార్లీ కార్ రాయల్ సర్క్యులు:—ముమిత్రా, జావా, రంగూను లందు సంచారమును ముగించి పై సర్క్యుల మదరాసునకు యీ నెల రెండవవారములో వచ్చి కొద్దిదినము లిటనుండును. వీరి ప్రతిభ జగద్విఖ్యాతములు:—

చెన్నై నగర మరణముల నివేదికము:—8 వ తేదీ తో ఆఖరయ్యే వారములో 1000-కి 89.2 చచ్చిరి. అంతరితం వారం 1000-కి 44.8 చచ్చిరి. కలరా 9 మందికిగలిగి 4 చచ్చిరి. మళాళికము 26 తగిలి 10 చచ్చిరి. మిగతా రోగములచే 88 చచ్చిరి. క్రిందటెను యీవారములోనే 1000-కి 47.5 చచ్చిరి.

ఆత్మహత్య:—చిన్నప్ప యనునత డొకకల్లంగడికి అధికారి. ధనవస్తువుగలిగి దానిని తీర్చలే నను భయముతో ఉన్నావావస్థలో మూలలోబడి మరణించెను. పోలీసువిచారణ మీద యిది చిత్తభయిర్యములేక చేసికొన్న ఆత్మహత్య యని తేలినది.

ఓలిఫాన్టువద్దని తీర్మానించుట:—ఆండర్సన్ వీ థిలోని ధాన్యము పంచవార వత్తులు సభచేసి క్రొత్తకట్టప్ర కారము పెరిఫోన్లు తమకవసరములేదనియు, క్రొత్తవద్దలి వస్తు దాముకమనియు యీసంగతి పెరిఫోన్లు వారికి తెలుపవలెనని యీ తీర్మానించుకొనిరి.

మోటారు ప్రమాదము:—తల్లిబిడ్డచచ్చుట:—నూంటుకోడు మీద మోటారుబండి ఆకాగ్రతగా నడు పడుటచే చంటిబిడ్డతోనున్న యొకమహమ్మదీయుయనువతి తని పోయెను. బిడ్డగూడ మరణించెను. మోటారుబండి నడుపువానిని బంధించిరికాని జామీనుమీద విడుదలచేయబడెను.

నాణెములు, మారకముసంఘము:—నాణె ములు, మారకము వీటినిగూర్చి ప్రస్తుత స్థితిగతులవిచారించుటకు అధికారు లెక్కువగాగల యొకసంఘమును నియమింపవలెనని కొంతమంది భారతకాసనసభలో తీర్మానముల తెచ్చెడలెను. అందులో మొదల రామచంద్రరావువంతులు, వెంకటవతి రాజుగార్లుగూడ గలరు.

వీరి వ్యవసాయ ఉద్యానవన అభివృద్ధి సంఘప్రదర్శనము

ప్రైవదర్శనము 1925 ఫిబ్రవరి 7 తేదీ మూడు గంటల న్నర మొదలు 8 తేదీ 7 గంటల వరకు గ వర్ష రు దంవతుల యాజమాన్యము క్రింద జరుగును. తేనాంపేటలో పై సంఘమువారి వనములందు బ్యాంకు వాయిద్యముతో సహజరు గును, టిక్కెట్లు కొనవలెను.

ఉద్యానవనముల పెంచుటలోకి దరఖాస్తులు 20 జనవరిలోగా పంపవలెను. కాయగూరలమట్లకుగూడ ప్రత్యేకముగా వోక బహుమతి (25 రూపాయల విలువగలది) యివ్వబడును. ఈపటివరకు 24 జనవరినుంచి 2 ఫిబ్రవరిదాక జరుగును.

రాకపోకలు:—లాలా లజపతిరాయ్, సి. ఎఫ్. ఆం డ్రూస్ గార్లు కలకత్తాకు, మాల్వావైకతాల్ గారు బొంబాయిమీదుగా భువనగిరికి (అచట మహాత్ముని, పురుషోత్తమ దాసు టాండనుగార్ల కలియుటకు)ని పయనమై రాత్రిమెయిలు బండ్లలో బయలుదేరిరి.

బొబ్బిలిమహారాజు గారు మదరాసు కీవుదయంవచ్చిరి. ప్రపంచమంతయు సంచారము గావించి ప్రపంచ మునందలి మానవులనేమ భావల నరయుటకు తిరుగుమన్న యొక సంఘమువా (ఇందూరుగురు సభ్యులు. ఆమెరికావారు 4 గురు స్కాటుడేశేజుడు 1 ఆంగ్లదేశీయుడు 1) లోలో వోక రై న డేగారు నెల్లూరిలోదిగిరి. ఈసంఘమువారి దేశమున 4 నెలలు సంచరింతురట.

భారతసామ్రాజ్య కాసనసభ జనవరి 20 వ తేదీన సమావేశమగును రాజప్రతినిధి పరివారముతో వచ్చి తెరచును ఢిల్లీ, జనవరి 6:—జనవరి 20 వ తేదీని ఢిల్లీయందు సమావేశమగును భారత సామ్రాజ్య కాసనసభను రాజప్రతి నిధి సహవారముతో వచ్చి తెరచునని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ నాస్తికత్వము

అస్పృశ్యులు సంఘవివాదములు

వచిత్రమతధర్మము వదటగలియుచున్నది

ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు బొంబాయిలో జతవామార్కెటులో వోకబహిరంగసభ జరిగినది. మొ మోహనదాసురాంజీ, లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి, డాక్టరు ప్రభురాం, మన వంతవిష్ణు సేనా, నుందరదాసు వారనదాసు (సాతీసీటరు), గాల్ వూల్, కాన్సిఖాట్ గార్లు మున్నగువారుకొందరుహిందువులును కొద్దిమంది ఆచార్యులును, కాన్స్ట్రుక్టువ సంకేతములుచేసి యీ ప్రకటనమును పంపిరి.

అసభకు ఖడ్గధరించినవారి నెవ్వరిని రావీయతేదు. కర పత్రములను కొందరికి పంపిరి. వానిని చూపించినవారిని మూత మె సభకు రానిచ్చిరి. కాని అస్పృశ్యతానివారణమును కోయ వారు చాలమందియే యెటులనో సభకు రాగలిగినని తరువాత గమనేకములు తెలిసికొనగలిగిరి. ప్రతిపూలపక్షమువారిలో నెవ రయిన మాటలాడగోరవత్తు యీ పూర్వాచారపక్షమువారు చాల గోలచేయుచుండిరి. సభకు జడపగోరువారి కనుకూలముగా కార దాపితకం రాచార్యస్వామిలవారు వ్రాసినలేఖను మొదలు చది విరి.

రామీగారు

గాంధీమహాత్ముడు కాంగ్రెసుసభకు అధ్యక్షత వహించి నపుడు వ్రాసిన ప్రారంభోపన్యాసమున అస్పృశ్యతను నిర సింహదర్శనమున హిందూపురోహితులు, ఆచార్యులు, ము న్నగువారిని నిరసింపుచువ్రాసెను. కాన గాంధీ నాస్తికత్వను ఆక్షేపించుట హిందువుల ముఖ్యోద్ద్యమముగానున్నది. సర్వ సమత్వము సోదరభావము అను పెద్దపెద్దమాటలనువీని అమా యు కులు అపమార్గమున బడకుండ కాపాడవలెను. మహాత్ము డిది వరకు చాలసారులు అస్పృశ్యతను నిరసింపుచు మాటలాడెను గాన నిపుడు హిందువు లందరునుకలసి ఆక్షేపించు టత్యవసర మైనది. ఈ అస్పృశ్యతనుగూర్చి హిందువులకాన్త్రములలోనున్న భావములను దేశీయులకు స్పష్టపరుపవలెను.

ఆర్థిక, రాజకీయ సాంఘికవిషయములలో ఎల్ల వారును ఎ ట్టి ఆ భి ప్రాయ ము ల వై న ను క లి గి యుం డ వ ము చ్చును. ఆంధరును స్వరాజ్యమును కోరెదరుగాని సాధనములు భిన్నములు. అస్పృశ్యతను తొలగించినగాని స్వ రాజ్యము రాదని హిందువులలో గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు వారికి కొందరికినమ్మకముండవచ్చును గాని వారు అమాయకులగు హిందువులకు దుర్బోధచేసి వారందరునుగూడ యీవిషయ మున కాన్స్త్రి విరుద్ధముగా మెలగు నట్లు నిర్బంధముచేయుటకు యి ట్టి ఆ వి క్యా సు ల కె ట్టి ఆ భి కార ము ను లేదు. నీకు స వా త స ధ ర్మ ము కావలెనా స్వ రా జ్యము కావలెనా అని నన్నె వరై న నడిగినచో సవాతనధర్మ మేఅనినుడివెదకు. స్వరాజ్యముకొరకు స్వధర్మమును మడుటకు కేవలగీకరింపను.

అస్పృశ్యత ఎటులేర్పడినది.

ఇపు డెటువ్యాధులు తగిలినవారిని వైద్యులు ప్రత్యేక స్థలములలో నుంచుచున్నారు. ప్రాచీనకాలమున సంఘములో కొందరు దురాచారవర్తనులకుచే ఆచారపు పెద్దలువారి సాన్ని ధ్యసంస్పర్శములు సంఘమునకు హానికరములని తలచి వారిని జహిష్కరించిరి.

ఇప్పుడు పంచములపట్ల సానుభూతి చూపుచున్నామని పలుకువారిలో చాలమంది పలుకుమాటలు నాలుకకుడిమాటలే గాని మనఃపూర్వకములు కావు. గాంధీగారి బోధనలప్రకారము వారు నడుచుకొనుచుండలేదు. ఆంగ్లేయులలో గూడ భిన్న సంఘములకలపు, ఒకసంఘమువా రింకొక సంఘమువారితో కలిసి మెలిసియుండరు. ఇది ప్రారంభసభ- ఇపుడొక ఉపసంఘము నేర్పరచెదమఅని అధ్యక్షుడగు రాంజీగారు వడివిరి.

ఒకరు-మహాత్ముడు వలెకేన నిందావాక్యములేవో తెలుప లేదేమి?

రాంజీ-వానివారాప్రతికలలో ప్రకటించిరి. వానిని కొని చదువుకొనుడు.

నారాయణజీ పురుషోత్తమ సంఘముగారు

వీరొక దీర్ఘోపన్యాసమును చేసిరి. మధ్య మధ్య కాల అల్లట జరిగినది. “గాంధీమహాత్ముడు ఎంగయిండియా, ననజీ వను పత్రికలలో అస్పృశ్యతను నిరసింపుచు చాల సారులు వ్రాసెను. ఆవ్యాసములలో హిందూమతమును నిరసించెను. “హిందూమతము అస్పృశ్యతను విధించిన మాట నిజమేయైన చో ఆచారము రాక్షసమతమే అనవలెను. అట్టి మతమువాడను నేనని చెప్పుకొనుట నాకు చాల అవమానకరమే యగును” అని గాంధీ గా కొక సారి వ్రా సెను. “నే నొక భం గీ బాలికను నా తాతమునందు నెంచుచున్నాను” అని యొకొక

సారి గాంధీగారు వ్రాసెను. మనదేశమునందుగాక మరేదేశము నందైనను గాంధీ గారివలె నెవరైనా నిటుల తన నాస్తికత్వను చాటించుచు మతదామణిచేసినచో అచటిప్రజ లట్టివారిని ఖం డఖండములుగా నరికితేనెవరు. హిందువులు ప్రైర్యసోనులై వీరి కివందలై వివియును చేయబలకుండ నున్నార. గాని ఎవరైనను సరే యొకముందుగూడ నిట్టివారలనే వ్రాయుచున్నచో ప్రజ లట్టివారిని పీకపిసికిచంపుట నిశ్చయము” అని యొకాధిక ప్రసంగి నుడివెను.

అంతట సభలో గొప్ప కలకలము బయలు దేరినది. ఈ వాచాటము క్షమాపణ కోరవలెను. వీనిని మందలించుచు, అను కేకలు ప్రబలిసవి.

“ఓ సంఘాసీగారు! మీరు ఆ ప్రక యన మొదలచి అవా చ్యములను పలికిరి. ఇంకను మతమునందు విశ్వాసములేని వారి టు ల మ త నిం ద చే యు చు న్న చో మ త వి శ్వాసముగల మాబోంట్లు మతముకొరకు ప్రాణముల నర్పించెదరు అనునదియే మీయభిప్రాయమని నేను తలచెదను” అని అధ్యక్షుడు నుడివెను.

కాంతి నెలకొనిన పిమ్మట సంఘాసీ గారు మరల మాట లాడిరి. “మతాభిమానము లేనివాడే నైకంలోను తారకేశ్వర ములోను సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిరి. అది డురాగ్రహము గాని సత్యాగ్రహముకాదు. దేశీయులు జాగరూకులై యిట్టి వాకి నుండి మతమును కాపాడుటకు శక్తి వంచన లేకుండ పనిచేయవ లెను” అని సంఘాసీగారు నుడివెను.

పిమ్మట మరికొందరు గూడ మాటలాడిరి. వీనిని గూర్చి విచారించుటెపుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. (బొంబాయి క్రాంతికులు)

కథివారు పూర్వాచార పరాయణులు

బొంబాయిలోనేగాక కథివారులోగూడ కొందరు పూర్వాచారపరాయణులు అస్పృశ్యతను తొలగింపకుండ చేయవలెనని ఆర్థాట మొనరించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

అస్పృశ్యతను తొలగింపగూడదు

కథివారు సభకధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించుచు ననజీ వను పత్రికలో మహాత్ముడు ప్రకటించిన వ్యాసమును అస్పృ శ్యతను నిరసింపుచునతడు వ్రాసినందున ఘూర్చరులలో పూర్వా చారు ల కు చాల ఆ గ్ర హ ము క లి గి న ది. ఖడ్గధరు వ్యా పిం ప తే య వ లె ను. అ స్పృ శ్యతను తొలగింపవలెను అని మహాత్ము డావ్యాసమున నిష్కర్ష గా వ్రాసెను.

“సభకు నిమ్మజాతులను ధారాశముగా రాసి యవలెను. అందరునుకలసి కూర్చుండవలెను. వివారు నిమ్మజాతులకు ప్రత్యేకస్థలము నేర్పరచినచో నేను గూడ వారిమధ్యనే కూర్చుండెదను”

అని మహాత్ముడు స్పష్టముగా వ్రాయుటచే భవనగరు లో సవాతనుల మనుకొను వారు ఆం ఖో శ న ము ను ప్రారంభించిరి. కథివారు రాజకీయ సభకు సవాతనులు వెళ్లగూ డవని ప్రచారము చేయసాగిరి. మూడువర్తములవా రట్టితీర్మాన ములను చేసిరి తమవర్తమువారిలో నెవరైన అసభకు వెళ్లిన వెలి వేనెదమని తెడరించిరి. ఘూర్చరరాష్ట్రమున వాగరసంఘమువారు విద్యావిషయమున చాల ముండంజవేసినవారు. వారుగూడ యిట్టి తీర్మానమునే చేసిరి అని యొకరు వ్రాసిరి.

కలకత్తాలోని విదేశీయులు

భారతభాగ్యోదయమునకు పాటుబడగోరుట

కలకత్తా, జనవరి 6:—ఇండియాలో స్థిరనివాస మేర్ప రచు కొ ని న వి దేశీ యు ల గూ ర్చి రో ట కి క్ల బ్బులో లెఫ్. క ర్న. ఎఫ్. ఏ. జి. గిడ్డిగా రొక వ్యాసమును చదివిరి. అసంఘముయొక్క పూర్వో తరచరిత్రను-దెలుపుచు భావిక రవ్యమును గూర్చి గల కేదాభి ప్రాయములను వ్యక్తీకరించిరి. తాము విరోపియనులతో కలియు టవలన లాభములేదు గావున అది మంచివికాదనిరి. తమసాంఘిక ప్రత్యేకత నిలబెట్టుకొని భారతీయులకు సహకారమునర్పింపు లాభకరమని నూచించిరి. “మేము భారతదేశ భాగ్యోదయమునకై యితర వి రోపియను, భారతజాతులన్ని టితో మనస్ఫూర్తిగా సహకార మొనర్చి పనిచేయుదుము. భారతదేశము మామాత్మభూమి. దీని యభివృద్ధికై పాటుబడుటయే మాప్రథమక ర్తవ్యము. ఈయందే శములో విరోపియనులయెడ భారతీయులయెడ ఒక్కరికిగ నే న్నీవాభావముతో నుండువు. ఇదివరకు మాసంఘమువారు (భా రతదేశములోని స్థిరనివాసులగు విదేశీయులు) గొడమీద పిల్లి వాటముగానుండుటను నిందించుటగాని, కొందరు విరోపియ నులతో గలిసి యితరులను హింద్యుడైతే కామటను మెచ్చుకొ మటను గాని నేరేయబలను” అని జెసి. సి.డి. గారు నుడివిరి.

కిలాఫతు మహాసభ

మోకాళిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

తమిళ రాష్ట్రీయ కిలాఫతు మహాసభ కుంభకోణంలో మాలానా మోకాళిగారి అధ్యక్షత క్రింద 4 వ తేదీన జరిగిన...

"సోదర సోదరిమణులారా! నేనొక సామాన్య మహా ముద్దీయ వ్యక్తిని. బెల్గాములో మాలానా యాహూబుహుస్సే...

విశ్రాంతి సమయము

నేనిప్పుడు చెప్పబోవున దందరికిని కావలసినదే. హిందూ దేశమునందు హిందూమహాముద్దీయ తెయిన శిష్టాశ్రయ...

నూలు వడకుట

జాతీయసంఘములో కష్టముల కోర్కెల బలమునిచ్చుటకై...

మహాముద్దీయసోదరులకు సలహా

మహాముద్దీయసోదరులకు రెండుసంగతులు తెప్పదలచితిని. దక్షిణహిందూదేశమున మిసంఖ్య చాలతక్కువ. ఆయినను...

శారదానికేతనము - గుంటూరు

ఆంధ్రదేశములోని గురుకులస్థానిద్వారము ఇది ఒకటే సంక్రాంతిపండుగకు ధనసహాయము చేసి విద్యావానము జేయుటకు ఆంధ్రమహాజనులు ప్రార్థితులు

కిలాఫతునిధి సమకూర్పుడు

1922 లో నేను జయలునుండి బయటకు వచ్చినపుడు కిలాఫతునిధిలో దమ్మిడిలేదు. అప్పుడతడు సమావేశమునందు 10 అక్షులు కావలసిన మేము తీర్మానించితిమి. తత్ఫలము 2 వేలు జమ అయినవి. ఒక కాలలో 6 లక్షల 50 వేల వసూలయి...

హిందుసోదరులకు విజ్ఞప్తి

మిత్ర నెక్కువ శిష్యులను సమకూర్చు. మీరు గూడ మాకు సహాయముచేయువలెను. విదేశీవస్తువులను వదలవలెను. ఇక్కడ నన్ను లభిసాయములు నశాపబల్బులను ధరించుట మానుచున్నాను. వారాబట్టలను ధరించుట మానుచుర గాక! మీమనసు నొచ్చినటులు నే నెక్కడైన మాట్లాడినచో క్షమించుడు. అని చెప్పి అల్లాహ్ అక్బరును కేకలు చెలరేగ ముగించెను.

"వైకం సత్యాగ్రహ మింకనూ జరుగవలెను"

వరద బాధితులకు సాయము

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి ములఖారు సంచారానుభవములు

మోయాళ దేశమునందు సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాను గారు సంచారముచేసి యీవుదయము మదరాసు వచ్చిరి. అమహా కీయుడు తమ సంచారానుభవముల నిట్లు వివరించిరి.

వరద బాధితులకు సాయము

"వరద బాధితులకు సాయము చేయుటలో చాలా కృషి జరిగినదని నే నటునున్న కొలదికాలములోనే గ్రహించితిని. వరద సహాయనిధి చక్కగా వినియోగింపబడినది. అనవసరపు ఖర్చులకు మాత్రము జరుగలేదు. కాని యంతవరకు యింట్లు కట్టుట విషయమున జరిగినవని చాలాతిక్కువ. వెంటనే గృహనిర్మాణము నకు ప్రోత్సాహమును. లేనిచో ముందు గాడ్పులు, వాతావరణము యిండ్లకట్టుటకు అలంకముగా నుండును. చేతులో నన్ను డబ్బుతో యీపనులు వెంటనే ప్రారంభింపవలెను."

వైకం సత్యాగ్రహ మింకనూ జరుగవలెను

"వైకం సత్యాగ్రహ మింకనూ జరుగునట్లు కన్పించుచున్నది. అస్పృశ్య జాతులకు బాట బాహు మొనర్చుచుకా సత్యాగ్రహము జరిగితిరవలసినదే. కాంతి సైనికులు చాలా ప్రశంసనీయులుగా పనిచేయుచున్నారు. నేనచటి పూర్వాచారపరాయణులతో మాటలాడితిని గాని ఫలితము లనుకూలముగా గాన్పించవు. ఈస్వచ్ఛందసైనికు లీరితిగనే కాంతియుతముగా సంకంభము కొనసాగించినచో జయము సిద్ధింపక తప్పదు. స్వచ్ఛందసైనికు లతి కాంతముగా పని చేయుచున్నారని యెచ్చటి పోలిను. అధికారి, న్యాయాధిపతి యొప్పుకొన్నాడు. ఈ కాంతి సైనికుల పరిశ్రమ ప్రజ లింకను గుర్తింపకుండుట కోచున్నాము."

ఒకదురంతము

"బడికి పోవుచున్న యొక అస్పృశ్య బాలుని బాటమీద నడచినందులకు కొరడాతో పిల్చు పెట్టగొట్టిరి. ఆ బాలు డేడ్పుచుండెను. అతనిని నాదగ్గరకు కొంతమంది తీసికొనివచ్చిరి. వెంటనే నేను జిల్లా యధికారి కాసంగతి తెలిపి యా బాలుడు బడికిపోయి తిరిగివచ్చువరకును తోడుగానొకని నుంచితిని. ఇట్టిదురంతములు జరుగుట మహాభూతముగ నున్నది. స్వచ్ఛంద సైనికుల సంరంభ మింకనూ కాంతియుతముగా జరిగినజయము సిద్ధించి తీరును"

నర్ పురుషోత్తమ థాకూరు దానుగారి బిల్లులు రాజప్రతినిధి అంగీకారము కాననసభయందు ప్రవేశ బెట్టుట కంగీకార మొనంగుట

బొంబాయి, జనవరి 6— భారతదేశ పరిపాలన చట్టము ప్రకారముగ భారత సామ్రాజ్య కానసభయందు బిల్లులను ప్రవేశ బెట్టుటకు ముందుగ రాజప్రతినిధి అంగీకరింపవలయును. ఇండియన్ పేపరు కరంసీ ఆక్టును యిండియన్ కోయ నేజి ఆక్టును సవరణ గావించుటకు నర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు ప్రతిపాదించునన్న రెండు బిల్లులను రాజప్రతినిధి అంగీకారము బడసెను. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను పురపాలకసంఘము

రంగం, జనవరి 6:— నిశ్చ సాయంకాలము జరిగిన రంగూను పురపాలక సంఘ సభయందు ఎల్. ఆయేను ఎం. ఎల్. సి. బాబ్జురుగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరికి ప్రత్యర్థి యగు ఎం. ఆజాముగారికి 4 ఓట్లధికముకచ్చినవి. వన్నులు వసూలుజేయునపుడు షాలిసువారి సహాయముండవలెనాయవసరముతేదాయను విషయము చర్చింపబడెను. ప్రత్యేక ఉపసంఘమువారి శూశన ప్రకారము యొక మాడేండ్లవరకుం చవలెనను నూచించుబిల్లు ఆమోదింపబడెను.

రాజమండ్రి పి.డి. ము. కోర్టు

S. C. 618/1921 వాది— షేకు హుస్సేన్ సాహెబు సా|| రాజమండ్రి. ప్రతివాది:— బొరగా జోగిడి కుమార్లు చెల్లన్న సా|| అద్దలివలన యేజిస్ట్రీ రంప చోడవరం డి|| యిబాకా.

నదరు యీనెంబరున 5-8 1921 తేదీని వాది పేర ప్రతివాది వ్రాసియిచ్చిన పద్దు తాలూకు ఆనలి పాయిదాలు రు 36-0-0 లుకు నదరు నెంబరున దావా దాఖలుకాబడినది. నదరుదావా 10-1-25 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. నదరు వాయిదారోజున ప్రతివాది నవరకొర్టువారియెదుట పగలు 10 ఘంటలకు ఖద్దన హాజరు కావడము గాని నకీలుద్వారా హాజరు కావడముగాని జరిగించి తగిన సమాధానం చెప్పుకోవలసినది. లేనియెడల యొక్కప్పార్టీ డ్రిక్రీపొందబడునని యిందుమూలముగా ప్రచుర పర్చడమయినది.

కె. తిరుమలరావు, వకీలు. 7-1-25

నోటీసు

లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వర్రావు పంతులుగారి తాలుకుట్ర స్థి విషయమై బందరు నబుకోర్టులో దాఖలుకాబడిన O. S 60/21 రు administration suit విచారణకయి Prilimenary డిక్ర యిస్సబోతున్నారు గనుక నదరు ఆస్తిలోనుండి నదరు పంతులుగారు వ్రాసిన వ్రయులుప్రకారం సొమ్మురావలయునని కోరుపారు యావన్నుంది యీక్రింద సంతకముచేసిన వారికి యీక్రిందితప్పేలు విరాళము చెలియవచ్చుకోవలెను. యీవివరం యీనెల 15 వ తేదిలోగా తెలియపర్చుకోవలెను.

సొమ్ము రావలసినవారి పేరు. తండ్రి పేరు. యెప్పటినుండి యెప్పటివరకు రావలసినది. రావలసిన సొమ్ము మొత్తం. రావలసిన సొమ్ము వివరం.

బందరు, గొడ్డుపేట 6-1-25, కె. కృష్ణానందం, రిసీవరు

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గరజపు పందెములు

1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1925 సం॥ ౧౦ జనవరి నెల 10, 18, 17, 24, 31.

1925 సం॥ ౧౧ ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎత్తక్కిన బోలాలి జేటగు బుక్క మేకర్లు

ప్రవేశకర్తలు:

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ॥ 5, స్త్రీలు రూ॥ 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరే మొదలగు ప్రేక్షకులనుండి స్వేచ్ఛలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు

మా వెర్షన్లోనుండు చూడకోరెదము.

37500- గ్రామీణ గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినవిషయం బిల్ క్లెట్టు... రు 5 ల. 7500 బిల్ క్లెట్టు లాటరి వేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలోపల జూబుమిల్లు వద్దనున్న నాతాలాకు రియకరముల స్థలమును అందులో అమర్చబడియున్న బిల్డింగుల బానిసతో సహా బిల్ క్లెట్టు 1 రు 5 లుతో 7500 బిల్ క్లెట్టుల పూర్తి అయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వసూలు అయినసొమ్ములో యేజంట్లవగయిరా కమిషను ఖర్చులు పోను మిగతాసొమ్ము గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివ్ యూ. నియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరి బిల్ క్లెట్టుల పూర్తి అయినవెంటనే లాటరి కలుపబడును. తేదీ యున్న స్థలమున, అఫీసర్ల పేర్లున్న, ఆంధ్ర, పూర్వ రాజ్య ప్రతీకలలో తెలియపర్చి లాటరి అయినవెంటనే లాటరి ఫలితమును ప్రెస్ ప్రతీకలలో ప్రకటింపబడును. లాటరి కలుపు తేదీకి బిల్ క్లెట్టు కొనువారు అందరూ రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును బొందు వారు తమ స్వంత ఖర్చులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు (నాయుంకొని రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. ఇంకా చివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ అడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుపబడును. బిల్ క్లెట్టు మా యేజంట్ల ద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మరయార్దరు చేసిగాని బిల్ క్లెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందఱును బిల్ క్లెట్టు కొని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించవలెనని నా ప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరు జిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలందుకో, (హిస్టర్ మర్యంట్సు) తెనాలి.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల తైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మనోహరమైన మువాసనగలది. జైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకరమైనవన్నవి కంటే మెరుకు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడి 1 కి ఫర రూ 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. ముందుగా రానీయక వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా క్రొత్త క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపెదము.

ఆతంకని గ్రహ ఫార్మసి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆంధ్రమండలముల జమీందారీ గ్రామోద్యోగముల ప్రత్యేకసభ

(ఒకవితేఖ)

81 డిసెంబరు 1924 సం॥ ౧౦ తేదీన గోవాపరిజిల్లా పితాపుర గ్రామంలో శ్రీమంతుల శ్రీకృష్ణస్వామివారి ఆలయంలో పునః 7 ఘంటలకు సభ ప్రారంభమైనది. వివిధజిల్లాలనుండి యునుమారు 800 మంది ప్రతినిధులు దండయాత్రచేసిరి. ఆంధ్రములో నిట్టల వెంకటసుబ్బాస్వామిగారిచే దైవప్రార్థనచేయబడినది. పిమ్మట ఆశ్వినసంఘాధ్యక్షులగు పంకాచలపాటి కామేశ్వర రావుపంతులుగారివలన స్వాగతోపన్యాసము చదువబడినది. అటు పిమ్మట శ్రీయశ అయ్యగారి రితిపతి రాజుగారిని అధ్యక్షులుగా పంకాచలపాటి కామేశ్వరరావుగారు ఉపపాదించిరి. రాయవరపు రామయ్య, యాముజాల నారాయణమూర్తి, బాలేశ్వర్తి నారాయణస్వామిగార్లు బలపరచబడి సభాఅంగీకారమై పుష్పమాలాంకృతులయినవిదప అయ్యగారి రితిపతిరాజుగారి గ్రామసాధిపత్యమునుపొంది తిమిరపసిడెంటు అడ్రసును శుద్ధిచేసి నివేదించిరి. వాడేవు సుందరరావుగారు గ్రామముననుకరణముల అయికమత్తమునుగురించి చక్కగా బోధించిరి. కొక్కిరిగెడ్డ వెంకటసరళిహంగారివలన పర్యాయము చదువబడినది.

విషయనిర్ధారణ సభలో శ్రీచచ్చిజగబడినమీదట వారసత్వపునాళ్ళను తీసివేయకూడదను మొదలగు తీర్మానములు పాస్యముకాబడినవి. అంతట సభముగిరినది.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుని స్వాగతోపన్యాసము

ఆదిమండలము మన కుటుంబములలోనున్న వారసత్వపు పాళ్ళులను రద్దుపరచవలయునని యుద్దేశ్యముతో గవర్న మెంటువారు 1918 సం॥ అక్టోబరు నెల 5 తేదీన నెం. 480 రున ఒకసవరణబిల్లును బెట్టియున్నారు. ఈసవరణబిల్లుపూర్వము 1915 సం॥ ౧౧ నెలలో గవర్న మెంటు వారు ఆయాజిల్లాల అధ్యక్షుల ఆభిప్రాయమును తెలియపర్చినవని ప్రాసించుకొన్నారు. అందువలన వారివారి మెజార్టీగా ఆభిప్రాయముల తెలియపరచిన మీద యాసవరణబిల్లును బెట్టివట్టి తెలియుచున్నది. అందువలన మన ఆంధ్రజిల్లాలలోను సోదర గ్రామోద్యోగములందఱు ఆయాజిల్లాలలోను తాలూకాలలోను సభలను గావించుకొని ఈ బిల్లును రద్దుపరచవలసినదని గవర్న మెంటు వారికి తెలియపరచు కొన్నమీదట యాబిల్లును ప్రస్తుతము అమలులోనికి తీసుకొని రావనియు ది 14 అగస్టు 1920 సం॥ ౧౧ నెంబరు ౧౮ జీవోను జారీచేయించి యున్నారు. సదరు బిల్లును వెంటనే పునఃపరిశీలించవలసినదని యాసభలో ఒక తీర్మానమును కూడ పాస్యముచేసికొని గవర్న మెంటువారికి పంపించుకొనవలసి యున్నది.

ఇంకను జీవముల అభివృద్ధివిషయముకూడ ముఖ్యమగు సంగతియే గాన యందును గురించికూడ కొంత విస్తరించెద. ఇందును గురించి 1912 సం॥లో జరుగబడిన కాసన నిర్మాణసభలో పట్టు కేకపెట్టెగాము, దివానుబహద్దరు మోచెర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారు మొదలగు కాసనసభ్యులు కొన్ని మిటింగులో జీతములు వృద్ధిపరచవలెనను తీర్మానమును ఉపపాదించిరిగాని అంతట వట్టువేయగా మెజార్టీ కానందున తీర్మానము ఓడిపోవలసినదయ్యెను. ఇటీవల 1918 సం॥ ౧౧ లగాయతు కృష్ణజిల్లా భీమవరం తాలూకా మోగల్లు ఖాయపురణం అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు తమ కరణముకు శుభ్ర బెట్టి జీవోపకారమే తమ పనిగా యెంచుకొని ఆయాజిల్లాల విలేజ్ ఆఫీసర్ల కోరికలమీద ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు సంచారముచేసి తాలూకా సంఘములను జిల్లాసంఘములను స్థాపనజేయుటయేగాక వై ఆధికార్థదర్శనము చేసి మనమంచిచెడ్డలను వారితో మనవిచేయుచు ప్రతిజిల్లా రయతుల కాన్ఫరెన్సులలోకూడ జీతముల పుద్ధిగయిరా తీర్మానములను పెట్టింపుచు కవున్సిలు మెంబర్లును దర్శనముచేసి గ్రామోద్యోగములను గురించి సహాయపడవలసినదిగా వారలనాశ్రయించుచు నెంతయో పాటపడుచుండిరి. అంతట గవర్న మెంటువారు మనవిలేజ్ ఆఫీసర్ల జీతముల వృద్ధిపరచువిషయమే 1919 సం॥ ౧౧లో ఒకకమిటీని యేర్పాటుచేసిరి. అంతట నాకమిటీవారు 1920 సం॥ ౧౧ మార్చి నెల ప్రాంతముందు గవర్న మెంటు గ్రామాదులకుమార్తె జీతములు వృద్ధిచేయవలయుననియు జమీందారీ గ్రామములలోనుండు గ్రామముననుకరణములకు సభ్యులకు జీతమువృద్ధి చేయనక్కరలేదని కమిటీవారు రిపోర్టు జేసినమీదట గవర్న మెంటుయాలాకా కరణములకు నెల 1 కి రు 15 లు చొ॥ నున్నా నపుఖర్చుకు రు 8 లు చొ॥ నున్నా వృద్ధిపరచినామని ది. జూన్ 1920 సం॥ ౧౧ నెం 499 రు గల జీ. కో పాస్యముచేసియుండిరి. గవర్న మెంటు గ్రామాదుల కంటే మనజమీందారీ గ్రామాదులకు పెండువిధములగు పనులు చేయవలసినప్పటికి జమీందారీ గ్రామాదులకు వృద్ధిచేయుచు

దు. ఈ జీ.కో. ధర్మిలకు మోగల్లు కరణం, తిరుపతి రాజుగారు 1920 సం॥ ౧౧ తెచ్చింపబడునెలలో జరుగబడిన మద్రాసు కాసన నిర్మాణసభ కేతెంచి మనజమీందారీ గ్రామోద్యోగముల జీతనాభివృద్ధి విషయమై కొందఱు మెంబర్లుచేత గవర్న మెంటు వారిని ప్రశ్ని చేయించిరి. మనజిల్లాలో తిరుపతి, రాజుగారి సహాయంవల్ల పెద్దాపురం, రాజమండ్రి, రాజోలు, కాకినాడ, తుని వగైరా తాలూకాలలో యిదివరకు ప్రత్యేక తాలూకా సభలు గావించబడినవి. తిరుపతిరాజుగారి సహాయమువల్లనే 1921 సం॥ ౧౧ జనవరి నెల 9 తేదీన మజిల్లాలో మండలసభ కోలంకగ్రామం లో జరుపబడినది. దర్మిలకు వీరు గవర్న మెంటు గ్రామాదుల విలేజ్ ఆఫీసర్ల తరపునేగాకుండా మనజమీందారీగ్రామ పుద్ధిగోయలు తరపునకూడా పాటుపడి పనిచేసినందువల్లనే జమీందారీగ్రామ పుద్ధిగోయలకుకూడా యేకోకొంత స్వల్పముగా జీతములువృద్ధి కాబడినవి. ఇప్పుడు జరుగుచున్న ఆంధ్రదేశము మాజనసభలో మనకు అవసరమయిన తీర్మానములును గావించుకొని పంపించుకొనుటయేగాక మన జమీందారీ గ్రామోద్యోగి యలనుగూర్చి ప్రస్తుతము జరిగిన మూత్తరమయిన యుపకారమును నివారించుటకు పూనుకొని మనమండలసభను మనగోవా పరిజిల్లా పితాపురం గ్రామమున పెట్టుటకు మనప్రాత్నానుసారము బలపరచి యిప్పటివరకు కాన్ఫరెన్సువడలకు యందుకు కారకులయిన తిరుపతిరాజుగారికి మా ఆశ్వినసంఘము తరపున వందనములాచరించుచున్నాను. వీరుమనసంఘముతరపున యిదివరకు చేసిన చేయుచున్న చేయనున్న కార్యంబులు అనేకములుగలవు. కనుక మన ఆంధ్రజిల్లాల అన్నిటి తరపున వీరినే ప్రధాన కార్యకర్తగా నుండుటకుకొరి తీర్మానములు పాస్యముచేసికొనవలసినదని సోదర గ్రామోద్యోగియులను హెచ్చరించుచున్నాను.

అగ్రాసనాధిపతులగు మ. రా. రా. అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారి ప్రారంభోపన్యాసము—

1 గ్రామోద్యోగముల సంఘములు

ప్రథమమున మన ఆంధ్రదేశమున 1907 సం॥ ౧౧ నందు కృష్ణజిల్లా భీమవరం తాలూకాయందు కరణముల సంఘమును పేర్ నొకసంఘము స్థాపించబడినది. 1918 సం॥ ౧౧ లగాయతు ఆయాజిల్లాలలోకూడ నీసంఘములు స్థాపనయగుటకు మొదలిడినవి. పిమ్మట మదరాసు గవర్న మెంటువారు పెట్టిన వారసత్వపు బిల్లును గూర్చి తమ ఆసక్తి తిని తెలుపుటకు కృష్ణ, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, గోవాపరి వగయిరా జిల్లాలలోను దక్షిణజిల్లాలలోను కూడ సభలు జరుపుటయేగాక సంఘములు కూడ స్థాపించబడినవి. వారసత్వపు బిల్లులముఖమున గ్రామోద్యోగియులలో వికమత్తమును సంఘభావమును కొంతరకర్మదీనవి. కాని మీగోవాపరిజిల్లా యాసందర్భములో వెనుకబడినదనియే చెప్పవచ్చును. 1919 సం॥ ౧౧లో తునిలోను 1920 సం॥ ౧౧ మెయి నెలలో పితాపురమునందును 1921 సం॥ ౧౧ జనవరి నెలలో కోలంకలోను ప్రత్యేక జమీందారీ గ్రామోద్యోగి యల మండలసభలు మాత్రము జరుపబడినవి. పెద్దాపురం వగయిరా కొన్ని తాలూకాలలోకూడ ప్రత్యేక తాలూకాసభలు జరుపబడినవి.

2. ప్రత్యేకసభలు పెట్టుటకు కారణమేమనగా

గవర్న మెంటువారు రయుతువారి గ్రామకరణములకున్న నాకరణమును జీతములు వృద్ధిపరచి మిజమీందారీ గ్రామోద్యోగల జీతములు 1922 సం॥ ౧౧ వరకు వృద్ధిచేయలేదు. అస్వల్పవృద్ధి అయినను తిండికి సరిపడునట్లుగా గవర్న మెంటువారు స్క్రిము పాస్యముచేయించి ఉండలేదు. గవర్న మెంటువారు జారీచేయించిన పుత్తయలననుసరించి విలేజ్ ఆఫీసర్ల అందరి కోరికలు వశమోషరున పుండునని చెప్పటకు వీలులేదు. జమీందారీ గ్రామోద్యోగియులుచేసెడు సర్కారు పనులకు గవర్న మెంటు గ్రామాదులవారు చేయవలసిన చాలావ్యత్యాసములున్నవి. గవర్న మెంటు గ్రామాదులవారందరికి నెల 1 కి రు 15 లు చొ॥ వృద్ధిచేసి జమీందారీ గ్రామాదులకు వారితో పాటు అయినను వృద్ధిపర్చి పుండలేదు. ప్రతిసం॥ ౧౧ దేశీయమహాజనసభ జై అన్ని దేశీయములకు కలిసి జరుగుచున్నను మనవారు ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించి నేరుగా సభలుజేసి తీర్మానములను పంపుటలేదా? జీతములు వృద్ధికాని గవర్న మెంటు హెడ్డుకరణములు జేరుగను, జమీందారీ గ్రామోద్యోగియులు నేరుగను సభలుగావించుకొని వారి వారి మంచిచెడ్డలను నేరుగనే ఆభిప్రాయములతో తీర్మానములు పంపించుకొనిన గాని ప్రస్తుతపు పరిస్థితులను బట్టి లాభకారిగా నుండు గాన జమీందారీ గ్రామోద్యోగియులసభ ప్రత్యేకించి పెట్టవలసినదని. సంఘములయొక్క పునయోగము మిక్కిలరకు తెలిసియున్నది. "సంఘభావము" అనునట్లు ప్రతికరణము మునసబు యెవరి ముట్టుకువారు తినుకట్టుములను దొరతనమువారికి మొరబెట్టుకొనుటకునే జమీందారీ గ్రామోద్యోగియు లందఱును ప్రత్యే

కింది సంఘముగా యేర్పడి సంఘములముగా చెప్పకొనినయే
దల ఎక్కువై క్రొత్తతో గమనింపబడును.

3. వారసత్వపు హక్కులు

అనాదినుంచి మనకుంటుంబములో నున్న వారసత్వపు
హక్కును రద్దుపరచవలయుననే యుక్తియుతో గవర్నమెంటు
వారు 1918 సం॥ అక్టోబరు నెల 5 తేదీ గల నెం 480 రున
ఒకసవరణబిల్లును పెట్టియున్నారు. అందులో మనగవర్నమెం
టువారు ప్రస్తుతచట్టములో చేయదలచిన మార్పులను క్లుప్తముగా
వివరించెద.

ఇదివరకు అమలులోనున్న 1894 సం॥ నె 2 రు అట్ట
అనగా ప్రాప్తిబరీ యట్టిట గానునాకరి అట్టను 1895 సం॥
నె 8 రు ముదాను వంశపారంపర్య గవర్నమెంటు గ్రామో
ద్యోగీయులకు యేర్పడిన అట్టను యీరెంటిని కలిపి యిక్కి
దల ఒకేఅట్టగా వుండగలదులకున్నా ట్లేప్టునుక్రమణిక వారస
త్వపుహక్కును రద్దుపరచుటకున్నా, మైనర్లప్రతిపత్తి తీసివేయుట
కున్నా, యీహక్కులగురించి సమ్మేరిదావాలు లేకుండ చేయు
టకును దివాలాకోర్టును ఆస్తి లేనివారిని గ్రామోద్యోగీయు
లగు అట్టలుకారనియు, తహశీల్దార్లకు డిప్యూటీ తహశీలు
దార్లకు అపాయింటుమెంటు చేయుటకు బరతరపు చేయుటకు
కూడా అధికార మిచ్చెద మని యును, అందువైని వశే
అసీలుగాని రివిన్యూభోర్డువరకు రెండో అసీలు లేదనియు మొద
లగు సంకేతులను సవరణబిల్లు నూచించుచున్నది. ఈ ప్రపోజ
టుకు పూర్వము 1915 సం॥ లో గవర్నమెంటువారు ఆ యా
జిల్లాల కలెక్టర్ల అభిప్రాయములను తెలియపర్చవలసినదని
ప్రాసీయున్నారు. అందువైని వారివారి అభిప్రాయములకు
తెలియ పరచిన మీదట సవరణ బిల్లును పెట్టి
నట్లు తెలియుచున్నది. ఇటీవల 1919 సం॥ నె
మైబరు నెలలో నెట్లారునందును దర్జిలాను కర్నూలు, గో
దావరిగవ్వారామండలములలోను సభలుగావింపబడిన అండ్
శనములను తీర్మానములద్వారా గవర్నమెంటువారికి సంపు
కొన్నవిడట 1922 సం॥ లో సదరు బిల్లును ప్రస్తుతం అమలు
లో పెట్టవలయునోలేదని వుత్తర్వులు జారీచేయించి వుండినీ
తిరిగి 1923 సం॥ లో డిజింబరులో జరుగబడిన కాసననిర్వాహ
సభలో 14 జిల్లాలు అమలులో పెట్టదలచినామనినీ విశేష అభీ
ప్రకృతి సవరణ బిల్లునుకూడా నె 12 రు బిల్లుగా వరుస. క్ర
మమున విచారించెదమనియు కాసననిర్వాహసభ్యులకు జవాబు
చెప్పి ప్రకటించియుండిరి. ప్రస్తుతం ఇంగ్లీషునబిల్లు విచారణ
జరుగుచున్నది. మనవిశేష అభీప్రకృతి అట్ట సవరణబిల్లుకూడా కొ
ద్దికాలములోనే విచారణకు లేచును. ముద్రాను కాసననిర్వా
హసభలో 2 అభీషియర్ నాన్ అభీషియర్ మెంబర్లు 4 యొగ్గి
క్యూటివు అభీషియర్ నాన్ అభీషియర్ మెంబర్లు 8 మంబ్రు
లు 21 అభీషియర్ నామినేషను మెంబర్లు 97 ప్రజల చే
యెన్నకొనబడిన యెల్లెవు మెంబర్లు మొత్తం 127 మందిలో
కొందరు ప్రతినిధులు చెన్నపురి వెళ్ళి వారిని దర్శించి మన తీ
ర్మానములయొక్కయు విమోచియల్సు యొక్కయు అచ్చుకా
పీలను వాటికి యిచ్చి మనకు వోటు యివ్వవలసినదిగా వారిని
ప్రార్థించవలెను. గ్రామోద్యోగీయుల చరిత్ర అనాదినుండియు
అనగా చరిత్రకాలము గోవరముకాని ప్రాచీనకాలమునుం
డియు హిందూదేశములోని గ్రామపరిపాలనము మిక్కిలి
మాచి పూర్వపుపద్ధతుల ననుసరించి యేర్పడినదని స్పష్టమున
చున్నది. ఈవిధముగా అనేకవందల సంవత్సరముల నుండియు
గూడ గ్రామప్రయోగముల మిరాకిహక్కు స్థితాస్థితివలెనే
ననుభవించుచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు పూర్వము జమీం
దారులకు యిచ్చియుండు సన్నదులలోకూడ గ్రామోధికార్ల
మిరాకిహక్కును కాపాడవలసిన వరకు యేర్పడియున్నది.
మన గ్రామప్రయోగములకు యిప్పుడు కలిగివున్న క్షేప్రస్థానక్ర
మణిక వారసత్వపు హక్కుకూడ ప్రాచీనసాంప్రదాయములలో
ముఖ్యమున నొకటి అని నవభారతభివృద్ధులగు శ్రీ బాదాభాయి
సాహెబ్ మొదలగు దేశీయజనా పురుషులచే నిరూపింపబడుట
యొగాక తగుసమయములందు సంధర్భాసారముగా ప్రభు
త్వము వారిచేగూడ పలుమారు అంగీకరింపబడినది 1880
సం॥రం 7 వ సవరణు లేదీని ౧౦ చార్లెసు మెట్కాఫుగారు
ఈక్రిందివిధమున తెలియపఱచియుండిరి. రాచరికములతరువాత
రాచరికములు తెల్లపొనానవి. అనేకమార్పులు కలుగుచున్న
వి. ఇందుకు దృష్టాంతముగా పతానులు మొగలాయీలు, మహా
రాష్ట్రులు, సిక్కులు, ఆంగ్లేయులు ఒకరితరువాత ఒకరు ప్రభు
త్వముచేసిరిగాని గ్రామసంఘములు మాత్రం మారుటలేదు. అనేక
మార్పులు కలిగి ప్రజలు అనేకవిధములబాధపడినప్పటికి గ్రా
మసంఘములు ఏగ్రామమున కిగ్రామము నేరైనటువంటి ఒక
నిష్టేటుగానుండి ఏకీభావము గానుండుబట్టి ఇండియాప్రజల
క్షేమమునకు కారణమైనది. అన్యమైనది ఏదీపోయినప్పటికిని
గ్రామసంఘములు మాత్రం పోవుటలేదు. కావున పారంపర్య
ముగా వర్చుచుండు గ్రామోద్యోగములు ప్రభుత్వములకు మూ
లాధారములు అని ప్రాసీ యుండిరి. మీయగాక ఇంక ఎంబకో
చరిత్రకారులు ఈ విధముననే ప్రాసీయుండిరి గాన ఈబిల్లును

విచారణకెట్లుండా వెంటనే పునఃసంహరించుకొనుటకున్నా
ఈబిల్లుకులన్నగలిగెడు లాభనష్టములను చర్చించి వుత్తర్వులను
లను కొరతననువారికి విన్నవించుకొనుటకున్నా ప్రార్థన
చేయుచున్నాడు.

4. గ్రామోద్యోగీయుల జీతములు

దేశమునకు గ్రామోద్యోగీయుల జీతములను గ్రామోపరిపాలనాపద్ధతుల
గ్రామపరిపాలనాపద్ధతుల ననుసరించి యుండును. గ్రామో
ద్యోగీయుల జీతము అభివృద్ధిచేయు విషయములో 1912 సం॥
రం లగాయితు మనము మొరలేట్టుచున్నాము. మనజీతములు
అభివృద్ధివిషయములలో 1919 సం॥ రం అక్టోబరు నెలలో వు
ద్ధిచేయు విషయములో ఒక కమిటీని యేర్పరచియుండిరి. ఆక
మిటికి ప్రసిద్ధింబుగా నున్న మార్పుబ్యాంకు దొర వారు
1919 సం॥రం డి ౧౦ బరు నెల లో గుంటూరు
జిల్లా చీరాలగ్రామంలో మిటింగుచేసినప్పుడు విశేషఅభీప్ర
కృతిచేతముల వృద్ధివిషయములోను వారిలో మాట్లాడి మిమో
రియర్ ను బాఖులుచేసి యుంటిని. దరిమిలాను 1920 సం॥రం
మార్చి నెలలో గవర్నమెంటు యగ్నిక్యూటివుకాన్సిలు మెంబరు
సి. జి. టాండ్ హంటరు దొరగారితోను మాట్లాడిరి. ఆదరిమి
లాను వారు గవర్నమెంటు యిలాకా అందరి కరణములకు అసి
స్టెంటు కరణములకు రు 15 లు తక్కువకాని జీతములు కాంక్ష
నుచేసిరి. నాఖర్లకు నెల 18 రు 8 లుచొచ్చి వృద్ధిచేసిరి. అసిస్టెం
టుకరణములు గల గ్రామాదులు హెడ్డుకరణములకు కొంతజీత
ము హెచ్చించెదమనియు, 1920 సం॥రం డి 1 లాక్ తేదీగల
జి. ఓ. ద్వారా తెలియపర్చి హెడ్డుకరణములకు హెచ్చుచేసు
వసరములేదని తిరిగి 14.8.20 సం॥ రులేదీ నె 1958 రు జి.
వో. ను జారీచేయించిరి. ఈరెండు జి. ఓ లలోను గవర్న
మెంటుగ్రామాదుల విషయములోనే ప్రాసీయుండిరి గాని జ
మీందారిగ్రామోద్యోగీయుల జీతముల విషయములో వృద్ధి
చేసినట్లు వుత్తర్వులు జారీ చేయరైరి. ఒకవైపు గవర్నమెంటు
వారికి ఇంకొకవైపు జమీందార్లకు జవాబుచెప్పవలసిన జమీం
దారి గ్రామోద్యోగీయులకు జీతములు వృద్ధిచేయకపోవుట
అశ్రేయ్యముగా నున్నది. జమీందారి గ్రామాదులకు ఆఖరుజీతం
రు 4 లుకు రు 8 లుకుమాత్రమే వృద్ధిచేసి కల్లనీట్లు తుడిచిరి.
జమీందారిగ్రామాదులకు విశేష సర్వీసుఫండు చాలా నిల్వయు
న్నది. ఆసామ్యులోనుంచి అయినా మీకు జీతములు వృద్ధిచే
యుటకు కొరవలసియుంటుంది. జమీందారికరణములను గవర్న
మెంటు కరణములను ఒకేమో సరైన నెను కనిపెట్టుట న్యాయ
ము. ప్రస్తుతము మునబులు చేయువనులు కొన్ని విచారితము.
1 దన్నుననూలు 2 చిచ్చిచిన్న కివిలు కిమినలు కేసులు విచారణ
8 ఆకస్మాత్తుమరణములను గురించిన రిపోర్టులు 4 పోలీసువారు
నేతములను పట్టుకొనుటలో వారికి కుక్కుకునేరములను రిపోర్టు
చేయుటమొదలగుపోలీసుద్యూటీలు 5 టీకాలద్యూటీలు 6 అం
టుకోగములువర్గ రావాద్దులనుగురించిరిపోర్టుచేయుట. ఇవిగాక
ఫారెస్టులోకలఫండుగ్రామపరిపాలనలో జననమరణముల రెక్కలు
ప్రాయట కల్లు సారా నల్లమందు పాటలకు తరుచు తాలూ
కాకు హజరు అగుమండుట ఆధికార్లకు కష్టము ఎగయిరా
వనులు చేసువలసియున్నది. జమీందారి గ్రామమునసములకు కర
ణములకు అందుకే నెల 15 ఆఖరుజీతము రు 25 0-0 అయినను
వుండవలెను. లేదా గవర్నమెంటు గ్రామాదులతో పాటు అయి
నను వృద్ధిచేయవలెను.

5. గ్రామోద్యోగీయుల ప్రయాణభత్యములు

గవర్నమెంటువారు యిటీవల జమీందారిగ్రామాదులకు
తాలూకాఅధీశుకు హజరు అయినప్పుడు యాక్రిందివిధముగా
స్కేలను ప్యానుచేసివుండిరి.
రు 800 ను లోపు క్లుచెల్లే గ్రామాలకు యేమియు
యివ్వనక్కరలేదు.
రు 800 లు లగాయతు 1000 లు వరకు క్లుచెల్లే
గ్రామాదులకు రు 2.80 లు యివ్వవలెను.

రు 1000 లు మైబడిన యెన్ని కేట డిమెండుగల గ్రా
మాదులకై వారు 5 లు యివ్వవలెను.

మునబులకు యేమియు యివ్వనక్కరలేదని. తీర్మాన
ములు ప్యానుచేసివుండిరి. భత్యములు గవర్నమెంటు గాగ్రా
దులతోపాటు వుండవలెననియు గ్రామమున సబులకు
తాలూకాదస్తు తీసి కొని చెల్లిన నపు కల్లక్షణ భత్యములు
వుండవలెననియు మున సబు కరణములు నపుఖర్చు
జమీందారువారిపనులమీద వారి ఆఫీసులకు జవాబుందీ వర్తరా
పనులమీద చెల్లినప్పుడు కూడా గవర్నమెంటువారు యిచ్చించే
స్కీముప్రకారము భత్యములు యిచ్చుచుండునట్లు గవర్నమెం
టువారు జమీందార్లకు ప్రాయటకున్నా కొరవలయును. కర
ణములకు కూడా మునబులతోపాటు సమానగౌరవముండవలె
నని కొరవలయును. మనము గవర్నమెంటువారియెడల యెల్లపుడు
ను రాజభక్తితో నుండవలెను. మునబులతోపాటు కరణముల
కుకూడా తాలూకా డిస్ట్రిక్టులో మెంబరుగా యెన్ను
కొనుటకు అధికారముండవలెనని కోరుకొనవలెను

మీజీవితమును
భీమా చేయించుకొన గోరికచో
బ్రీటానియా లైఫ్ అసూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరస
మైన రేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్య
మైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సామ్యును
(క్లెయిముస్) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు
గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాస్పెక్టుస్ కా
వలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చీఫ్ ఏజెంట్లు:— జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.
20, కచ్చితేశ్వర అగ్రహారం, మద్రాసు.

పారాయణభగవదీత
(వచనగ్రంథము)

(కానునైజా. 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కిత్రాను
లైదు. సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. నెల రు 1-0-0.
ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకుఁ బెంఁగవచనము. వీయధ్యా
యమున కాయధ్యాయము విషయలోపము లేకుండ ప్రాయఁ
బడినది. తెలి విగులఁబ్రకప్రములు ప్రాథమభ్యుదయగ నున్నది.
ఇది యీ లైసానివారి కుటుంబమున రెండువందలయేడలనుండి
పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావింపబడుచుండిన
తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపఁబడినట్లు లీ గ్రంథసికి
యందు గలదు కాని రచయిత యెవ్వఁగో తెలియరాదు. ఇట్టి
గ్రంథమును రచియించినవారిపేరు తెలియకుండుట కడుశోచ
నీయము. ఈగ్రంథము స్త్రీలకు నైతము సుబోధముగనుండును.
తాళపత్రమాతృకయందలి స్థాలిత్యములను ముద్రాయన సంస్క
రించిన శ్రీమాన్ బుక్కపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరి
శ్రమము పేర్కొనఁదగినది. ఇది మద్రాసు జార్జిటౌన్ వరదా
ముత్రియప్పకవిగారి నెం 74 రున గల నగలపర్చుట లైసాని
కృష్ణయ్యపెట్టి అండుసన్నువారికడఁ క్రయమునకు లభించును.

మలేరియా జ్వరము దానియొక్క కఠినద గ్గుణములను గురించి విచారపడ నవసరము లేకుండుకే
ఇ స నా ఫె లి యను దివ్యాషధము ను సేపించును
ఈ సుప్రసిద్ధమైన మలేరియా నివారికి ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరక్షణకు కరిగించి మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును.
మలేరియా జ్వరమునకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని పేరుపొందినది. మలేరియా రాసీచక అటంక పరమటకు ప్రతిదిఁము ఉద
యము, సాయం కాలములందు ఒకమాత్రసంకున 15 దినములు సేపించినచాలును.
బిడ్డలకు ద్రవరూపముగానున్న ఇసనాఫెలిని ఆనగా ఇసనాఫెలి నాను ఉపయోగించును.
(2) ఇండియా, బర్మా, సిలోయకు పోల్ ఏజెంట్లు,
Gorio Ltd, Post Box 159, Fort Bombay

చెన్నై ప్రభుత్వము

జనవరి 7-వ తేదీ బుధవారము

(1) ధాన్యములు

చిన్నయలు బా 1-కి ర 80-0-0 మొదలు 42-0-0 నుండి	
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు వరకు
కుసుమ బియ్యము ,, న 48 గలది ర 14-0-0	14-8-0
నెలూరిది ,, డిబా ,, 15-8-0	16-0-0
డిబా ,, డిబా ,, 16-4-0	16-8-0
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
సున్నలు ,, ,, 20-0-0	24-0-0

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ర 11-0-0 ర 12-0-0	
నెనగలు ,, డిబా ,, 10-8-0	11-8-0
నెనలు ,, డిబా ,, 11-8-0	12-4-0
మినుములు ,, డిబా ,, 18-0-0	16-0-0
ఉలములు ర 164 ,, ,, 9-4-0	11-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

సున్నలనూనె బా 1-కి ర 160-0-0	165-0-0
నెయ్యము 1-కి ,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం నేరునెనగవస్త్రబా 1-కి ,, 55-0-0	60-0-0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50-0-0	58-0-0
నేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 120 మినుగ ను 115	
అముదము బా 1-కి ర 145-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపగుళు బా 1-కి ర 170-0-0	175-0-0
కురవగుళు ,, ర 145-0-0	150-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి ర 129-0-0	140-0-0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమంతు ముసుగు 1-కి ర 50, 58	
కాళిపాస్త్రాయకట్టు ,, ర 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి ర 85-0-0	90-0-0
చింతపండు బా 1-కి ర 80-0-0	49-0-0

(5) ఇనుము

వట్టా రకం బా 1-కి ర 82-0-0	88-0-0
చదరం ,, 82-0-0	85-0-0
రవ్వండు ,, 82-0-0	85-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కుంబుకు ర 72-0-0	75-0-0
బంగారము, కుంబుకు 1-కి ర 21-8-0	22-8-0
పరమ 1-కి ,, 14-4-8	
ఇత్తడి బా 1-కి ర 275-0-0	280-0-0
రాగి డిబా ర 815-0-0	820-0-0
అస్కాచక్కర బా 1-కి ర 88-8-0	88-12-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకప్పుడు 20 డిగ్రీలు ర 78-0-0	
కొట్టికప్పుడు డిబా ,, 72-0-0	
సింహం డిబా ,, ,,	
గుర్రం డిబా ,, ,,	

(8) దూది

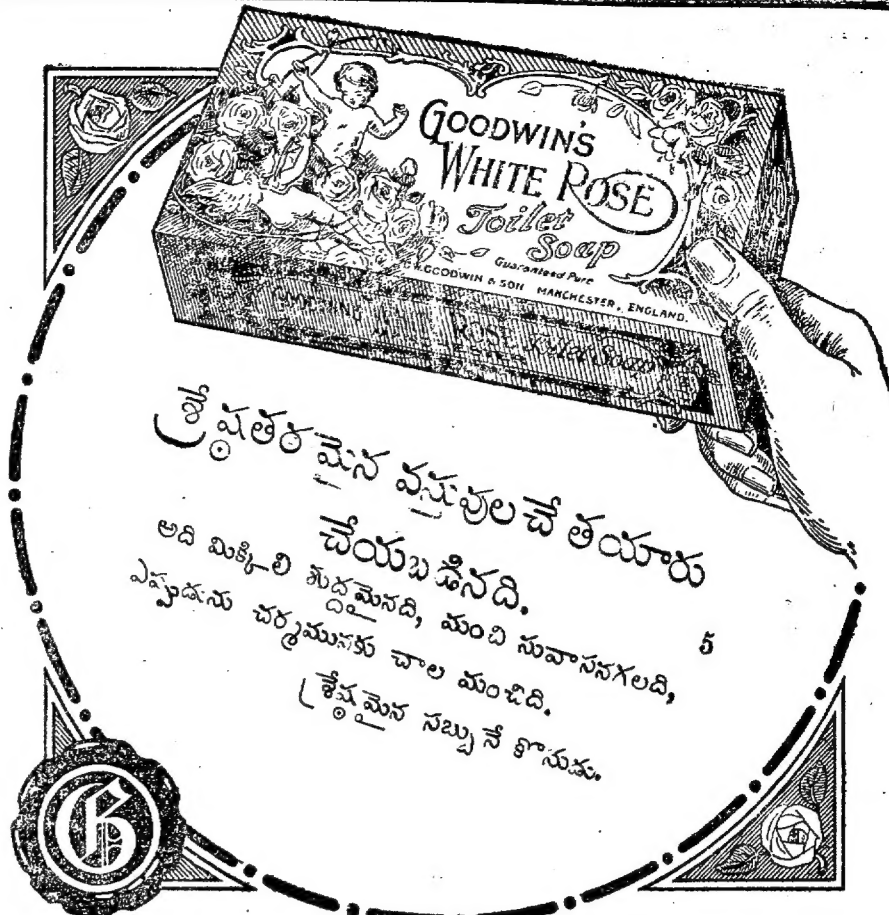
బొండా వస్త్రబా 1-కి ర 820-0-0	
-------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి ర 8-12-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ర 7-8-0	
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ర 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ర 7-12-0	
మూళయెనుగ నెం 20 ర 11-4-0	
బాస్ నెం 20 ,, ,, 40 ఏ తేలిక అయినను ర 18-8-0	
గోకాకు నెం 12 1/2 ర 9-0-0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2 ర 11-10-0	
14 1/2 క్వింట్ల కత్తి ర 9-0-0	
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె ర 11-4-0	
నెం 22 ,, ,, ర 11-8-0	
నెం 12 1/2 తెన్ని సర్కుసు ర 9-2-0	
నెం 14 1/2 ,, ,, ర 9-8-0	

జయవశీకరణి

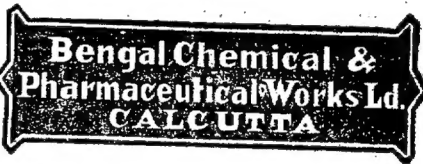
మూలక సంబంధమైన తాళి. ధరించుకొన్న యెడల పర్యవేక్షకులను శత్రుజన్ముల పరీక్షయందు జయము చేయుట ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాళి 1-కి ర 2-0-0, 5-కి ర 7-8-0 స్వేచ్ఛలుగా వలయు విషయములకును, రక్షణ తయారుచేసి పంపబడును. ర 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు 1591

వైరెక్సు

ఒక్కటే అమాలుమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచుగుణమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన తెక్కు తేనికొకటే ఈ యోగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నాడు. అందువల్లనే వైరెక్సు అమితముగా విక్రయమగుచున్నది. రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములవ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర ర 0-18-0 చి. పి. చార్జి తోపాటు ర 1-2-0.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల సుపయోగించుటవలన శైర్వత్తు తలనొప్పి, ఓంటికల నొప్పి వెంటనే బోవును. ఈ ఔషధమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములూ, దునిమిమలలో మొదలుంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు తెక్కుదు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అన్ని కేమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వాసిన ధరల జాబితా పంపబడును. 1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL Phone: 225 P. B. No. 314
Branches: Esplanade, Vepery Ootacamund
Phone 37 102

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

సిలోనులో ఇరువదినం పత్తరములనుండి యున్నది

అయితే చెన్నువురికి నూతనము.

ఇరువది సంవత్సరములు అంతకుపైగానుండియే డాక్టర్ జార్జి డ్రాల్లె ను సబ్బులు సిలోనులో నుండు వారికి బాగుగా తెలియును, అయితే మద్రాసుకు నూతనము. ఇదివరకు యితర యేనబ్బులు యియ్యనంతటి కఠినభూత, మృదుత్వము, విశ్రామము, అంజము వీనిచే చర్మమునకు గలుగును. నేటిదినమే మీవాడుక దుకాదారునియొద్ద ఒకబిల్లునుకొని, వాడి, తృప్తిచెందుడు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను

సోల్ ఏ జంట్టు:

ఎ. వి. ఆర్. ఎ. అడికప్ప చెట్టి (కొలంబొ)

52, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1925 లోటస్ 1925
ఆఫీస్ క్యాలండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 లోటస్ డయరి ౧-కి వెల 0-6-0
కే. ఆశ్వమందారుశెట్టి నెం 309 చైనాబజార్, మదరాస్.

వాడితిరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన లోహమందున కర్మరూపము మొదటి రకం కర్మరూప, మంకమపువ్వు, కచ్చకర్మరూపము, అమృతమైన వనమౌళికముచేర్చి రియూరేషన్ చేసింది. హానికరమగు వస్తువులందుచేరుటలేదు, పిన్నులు పెద్దలు, ముసలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపాసలేదమతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది 250-800 మాత్రలగు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.4-0 బుడ్డు 6-8 1-4-0 పొట్టుబుడ్డు కేగు.

ఈ దిగుత తెలుగుదేశమే వధునూ, రిప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా వనోద్ధిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, జలిజ్వరములు, మలేరియా మొదలగువాటికి మరల గుణమిచ్చును. (64 పొట్టులు గల) ప్యాకెటు 1-కి రూ 1-0-0.

శివకాంత తెలియు:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిమలభముగా వారి వారి శక్తిని పునరుద్ధరించి కొన్ని జాట్లు తీసుకొనిన హామీగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సంతోషము, అనభంగము వుండదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0.3-0.

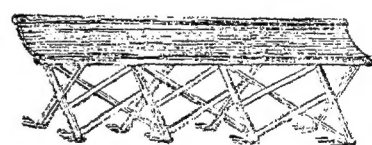
సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, లోలో మున్నగు పానీయము వేహోగ్యమును చెబుచుంటే గాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక వేహమునందును వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతరవ్యాధులను రానీయక అటంకరచును. అనేక శేల డబ్బాలు ఖర్చుచేయును.) డబ్బ 1-కి ధర 0.7-0.

మహా సాధాగ్య శింఠి:—(బాలింతల పాతెటికి పుష్కసావము వంటిది. కనిపప్పుడు, కడవూర వాటికి సరియైన కొవడములు యితరందున వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కష్టమగుచున్నది. 20 కులు బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0 (594-8) సాధ్యమైన వెంటావల వండితులు, శ్రీ శీతారావువైద్యశాల, మైసూరు.

1925 అగస్త్యు వారి 1925

ఆఫీస్ క్యాలండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 డయరి ౧-కి వెల 0-6-0
దొరసామి కంపెనీ 58 పెరియన్న మొదలివీధి, మిన్టూపోస్టు, మదరాసు

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

(1) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ 15, 2 వ రకం రూ 18.
(2) ఎత్తు కాన్ వాసుచే రూ 4,
(3) కాంపుచే 1 వ రకం రూ 8-8-0, 2 వ రకం రూ 8.
క్యాటలాగు, యితర వివరములను వ్రాసిన పంపబడును.
పి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్స్
నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

సిటీ మొటూరుపాఠశాల మదరాసు
తెలిపాడు నెంబరు 143

ఇచ్చట నుంచి అనుభవముగలవారందరూ మొటూరు పాఠశాల నడుపుచున్నామను, 'మెకానిజమ్', 'మెకానికల్', 'కెమిస్ట్రీ' వంటివి మరలను మొటూరు పాఠశాల పురమందు, 'గుంటూరు' వంటివి వస్తారా అన్ని పనులును చేయవలెను.
యోగ్య లోపత్రములు వాంఛినిపుణులైన అబ్ ఇంజనీర్ ర్ల చే ఇచ్చబడును.
అన్ని విషయాలైన ధరలు ఫరసాగా యివ్వబడును. విద్యములు లేక అగ్గోనువా రీ కిందివిలాసమునకు వ్రాసులెను.
పేరేమర,
సిటీ ట్రాక్స్ కంపెనీ,
2/3 అంబస్వికవిధి, జి.టి. మదరాసు.
(బాడ్యేకు పడమటివీధి)